

វត្តប្រតិបត្តិព្រះពុទ្ធសាសនា

ចំពូកដី ១

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

I

វិធីធ្វើឲ្យចិត្តបានបរិសុទ្ធ

1. សត្វលោកមានតណ្ហាលោកិយដែលបណ្តាលឲ្យកើតមានការកាន់ប្រឡំ និងទុក្ខវេទនា។ មានវិធី៥ ដើម្បីនឹងរំដោះខ្លួនឲ្យផុតពីចំណងនៃតណ្ហាលោកិយ។

ទី១ គឺត្រូវមានគតិត្រឹមត្រូវចំពោះវត្ថុទាំងអស់ គឺគតិប្រកបដោយការសង្កេតយ៉ាងពិនិត្យពិច័យជាគ្រឹះហើយត្រូវចេះយល់នូវហេតុនិងផលគឺយល់ន័យនៃហេតុនិងផលនេះឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ទុក្ខវេទនាស្ថិតនៅក្នុងចំណង់និងការជំពាក់នៃចិត្ត ចំណង់និងការជំពាក់នៃចិត្តទាក់ទងនឹងការយល់ខុសអំពីការថាមានអាត្មាអញ ហើយមិនគិតដល់អត្ថន័យនៃច្បាប់ស្តីអំពីហេតុ និងផល ហើយរឿងទាំងអស់នេះកើតមកអំពីការពិចារណាខុសចំពោះវត្ថុជាតុ។ ហេតុនេះ សេចក្តីសុខស្ងប់

នឹងអាចកើតឡើងបាន លុះណាតែចិត្តលះបង់ឲ្យដាច់ស្រឡះ ពីតណ្ហាលោកិយទាំងនេះ។

ទី២ គឺមនុស្សលោកអាចលះបង់ចោលការយល់ខុសទាំង នេះ ហើយចាកផុតពីតណ្ហាទាំងឡាយ ដែលចេញមកពីការ យល់ខុសទាំងនេះបាន លុះណាតែចេះអត់ធ្មត់គ្រប់គ្រងចិត្ត ឲ្យបានហ្មត់ចត់។ ដោយសារការចេះគ្រប់គ្រងចិត្តឲ្យបានស័ក្តិ- សិទ្ធិនេះ មនុស្សអាចចៀសផុតពីចំណង់ទាំងឡាយ ដែល កើតឡើងពីវិញ្ញាណអារម្មណ៍នៃភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត ស្បែកនិងសកម្មភាពនៃចិត្ត ហើយដោយសារអំពើនេះ មនុស្ស លោកអាចកាត់ផ្តាច់បាននូវឫសកែវនៃគ្រប់តណ្ហាលោកិយ។

ទី៣ គឺមនុស្សលោកត្រូវចេះគិតគូរប្រើប្រាស់វត្ថុទាំងឡាយ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមគន្លង។ ពោលគឺចំពោះចំណីអាហារ និង សំលៀកបំពាក់ មនុស្សលោកមិនត្រូវទុកដូចជាប្រភពនៃសុខ- មាលភាព និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយទេ គឺទុកដូចត្រឹមតែជា គ្រឿងឧបត្ថម្ភផ្គត់ផ្គង់សេចក្តីត្រូវការនៃរូបកាយ តែប៉ុណ្ណោះ បានហើយ។ សំលៀកបំពាក់ ជាគ្រឿងចាំបាច់សម្រាប់ការពារ អង្គប្រាណនឹងកំដៅថ្ងៃ និងធាតុអាកាសត្រជាក់ហួសប្រមាណ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

និងសំរាប់បិទបាំងកេរខ្មាស។ ចំណីអាហារជាវត្ថុចាំបាច់សម្រាប់ ទ្រទ្រង់រូបកាយក្នុងពេលដែលគេកំពុងធ្វើវត្ថុប្រតិបត្តិឆ្ពោះទៅ រកពន្លឺត្រាស់ដឹង និងពុទ្ធការៈ។ តណ្ហាលោកិយទាំងឡាយមិន អាចកើតមានឡើងបានទេ បើគេចេះរបៀបបរិភោគពិចារណា ដ៏ត្រឹមត្រូវនេះ។

ទី២ គឺមនុស្សលោកត្រូវរៀនឲ្យចេះអត់ធន់ៈ ត្រូវរៀនឲ្យ ចេះអត់ទ្រាំនឹងភាពមិនសុខស្រួល ដែលបណ្តាលមកអំពីកំ ដៅថ្ងៃ អំពីធាតុអាកាសត្រជាក់ និងអំពីការស្រេកឃ្នាន។ ត្រូវ រៀនឲ្យចេះមានការអំណត់ កាលណាមានគេប្រព្រឹត្តអំពើ អាក្រក់មកលើខ្លួន ឬគេប្រមាថមើលងាយខ្លួន។ ដោយសារ ការហាត់រៀនឲ្យចេះអត់ធន់នេះមនុស្សលោកអាចពន្លត់ភ្លើង តណ្ហាលោកិយ ដែលឆេះរោលរាលអង្គប្រាណនោះបាន។

ទី៣ គឺមនុស្សលោកត្រូវរៀនចៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ទាំង ឡាយ។ ដូចជាបណ្ឌិតគេចចៀសពីសេះព្រៃ និងភ្នែកកាច មនុស្សលោក ក៏មិនត្រូវចង់មិត្តនឹងមនុស្សកំណាច ឬទៅ កន្លែងណាដែលបណ្ឌិតចៀសវាងនោះដែរ។ បើគេហាត់រៀន ឲ្យចេះប្រយ័ត្នប្រយែងយ៉ាងនេះបាន ភ្លើងតណ្ហាលោកិយ

ដែលឆេះរោលរាលជីវិត មនុស្សលោកនឹងវិនាសសូន្យ។

2. ចំណង់លោកិយចែកចេញជា ៥ ចំពូកគឺ: ចំណង់ដែលកើតឡើងពីភ្នែកមើលឃើញ១ ចំណង់ដែលកើតឡើងពីត្រចៀកស្តាប់ឮ១ ចំណង់ដែលកើតឡើងពីគន្ធដែលច្រមុះជុំក្លិន១ ចំណង់ដែលកើតឡើងពីរសជាតិដែលអណ្តាតភ្នែកក្រែប១ ចំណង់ដែលកើតឡើងពីការស្ទាបប៉ះនៃកាយវិញ្ញាណ១។ គឺមកអំពីចំណង់ទាំង៥ចំពូកនេះហើយ ដែលបណ្តាលឲ្យមានការចាប់ចិត្តស្រឡាញ់ចំពោះសុខុមាលភាពនៃរូបកាយ។

បុគ្គលជាច្រើន ដោយលុះក្នុងចំណាចនៃសេចក្តីស្រឡាញ់សុខុមាលភាពនៃរូបកាយនេះ មិនបានចាប់ភ្នែកគិតដល់ហេតុផលអាក្រក់ ដែលកើតឡើងអំពីសេចក្តីនេះទេ ហើយបុគ្គលទាំងនោះត្រូវបានជាប់អន្ទាក់បិសាចចង្រៃ ដូចជាសត្វច្រើសជាប់អន្ទាក់ព្រានដូច្នោះដែរ។ ជាការពិតណាស់ ចំណង់ទាំងប្រាំចំពូក ដែលកើតឡើងពីវិញ្ញាណបសាទទាំងប្រាំនេះ ជាអន្ទាក់ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ធំជាទីបំផុត។ មនុស្សលោកដោយបណ្តោយខ្លួនឲ្យជាប់អន្ទាក់ទាំងនេះ ក៏ត្រូវបានជាប់ជំពាក់នឹង

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

តណ្ហាលោកភិយ ហើយក៏ត្រូវរងទុក្ខវេទនា។ មនុស្សលោក ត្រូវចេះវិធីរំដោះខ្លួនឲ្យរួចពីអន្ទាក់នៃចំណង់ទាំងប្រាំចំពូកនេះ។

3. ពុំមែនមានតែផ្លូវមួយទេ ដើម្បីរំដោះខ្លួនឲ្យឱ្យរួចពីអន្ទាក់ តណ្ហាលោកភិយនេះ។ ឧបមាថាបើគេចាប់ពស់១ ក្រពើ១ សត្វ ស្វា១១ ឆ្កែ១ កញ្ជ្រាង១ និងស្វា១ សត្វ៦ប្រភេទដែលមាន ចរិតខុសគ្នាស្រឡះ ហើយចង់សត្វទាំងនោះនឹងខ្សែជាប់មាំ មួយជាមួយគ្នា សត្វទាំង៦នោះនឹងខំរំដោះខ្លួនរត់ត្រឡប់ទៅ ទីជម្រកតែសព្វខ្លួនវិញ តាមរបៀបផ្ទាល់ខ្លួនវានីមួយៗ។ ពស់ នឹងខំលូនទៅរកទ្រុបស្មៅ ក្រពើនឹងខំវារសំដៅទៅរកទឹក បក្សី នឹងខំហើរសំដៅទៅរកផ្ទៃអាកាស ឆ្កែនឹងខំរើរតំសំដៅទៅរក ភូមិ កញ្ជ្រាងនឹងខំរត់សំដៅទៅរកកៀនស្ងាត់ ស្វានឹងខំប្រះ រត់សំដៅទៅរកដើមឈើក្នុងព្រៃ។ ការល្បួងរត់ត្រឡប់ទៅរកទី ជម្រកផ្សេងៗគ្នាតែសព្វខ្លួននេះ បណ្តាលឡើងជាការប្រយុទ្ធ មួយ តែដោយសត្វទាំងនេះត្រូវបានចងភ្ជាប់គ្នានឹងពួរតែមួយ សត្វដែលខ្លាំងជាងគេនឹងអូសទាញសត្វឯទៀត។

មនុស្សលោក ក៏ដូចជាសត្វទាំងប្រាំមួយក្នុងរឿងឧបមា
នេះដែរ។ មនុស្សលោកមានចំណងទៅលើចំណង់នៃញាណ
ប្រសាទទាំងប្រាំមួយ ពោលគឺភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត
ស្បែក និងខួរក្បាល ហើយត្រូវបានលុះទៅក្នុងអំណាចនៃ
ចំណង់ដែលខ្លាំងលើសលុបជាងគេ។

បើគេចង់សត្វទាំងប្រាំមួយនោះ ភ្ជាប់នឹងបង្គោលមួយវា
នឹងខំត្រជវរំដោះខ្លួនរហូតដល់អស់កម្លាំងជាចុងក្រោយប៉ុន្តែ
ទីបំផុតវាត្រូវដេកដួលនៅក្បែរបង្គោលនោះ។ យ៉ាងណាមិញ
បើមនុស្សលោកហាត់បំពត់ចិត្តរបស់ខ្លួនបានហើយ ញាណ
ប្រសាទប្រាំឯទៀតនោះ នឹងលែងញាំញីបានតទៅទៀត
ហើយ។ បើបំពត់ចិត្តបានហើយ មនុស្សលោកនឹងបានសេចក្តី
ស្ងប់ស្ងុំ មិនត្រឹមតែក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ ទៅក្នុងអនាគត
ក៏បានសុខដែរ។

4. មនុស្សលោកស្រឡាញ់ចំណង់អត្តទត្តដែលបណ្តាលម
កពីការចង់បានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងការចង់ឲ្យគេអួតសរសើរ។
ប៉ុន្តែការមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងការបានគេអួតសរសើរនេះ វាដូចជា

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ធូបដែលឆេះ ហើយរលត់អស់ទៅក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីដូច្នោះ ដែរ។ បើមនុស្សលោកខំស្វែងរកកិត្តិយស និងការបានគេអបអរសាទរ ហើយលះបង់ចោលផ្លូវនៃសេចក្តីពិត មនុស្សលោកទាំងនោះនឹងធ្លាក់ក្នុងមហាគ្រោះថ្នាក់ ហើយកំពុងតែបណ្តាលនូវហេតុ ដែលនឹងត្រូវបានស្តាយក្រោយជាមិនខាន។

បុគ្គលដែលស្វែងរកកិត្តិនាម សម្បត្តិទ្រព្យ និងសេចក្តីស្នេហា ប្រៀបបាននឹងកូនក្មេងលិទ្ធីទឹកឃ្មុំ ដែលជាប់នៅលើមុខកាំបិត។ ក្នុងពេលដែលកូនក្មេងនោះក្រេបរស់ជាតិផ្អែម ឆ្ងាញ់នៃទឹកឃ្មុំ វានឹងមុតអណ្តាតនឹងកាំបិតនោះ។ ម្យ៉ាងទៀត គេអាចប្រៀបបានទៅនឹងបុរសកាន់ចន្ទះដើរប្រាសខ្យល់អណ្តាតភ្លើងចន្ទះ នឹងឆេះដៃនិងមុខបុរសនោះជាមិនខាន។

មិនត្រូវបណ្តោយខ្លួន ឲ្យលុះទៅតាមចំណង់នៃចិត្តនោះទេ ព្រោះចិត្តពោរពេញទៅដោយក្តីលោភលន់ ក្តីក្រោធខឹង និងក្តីកាន់ច្រឡំ។ មិនត្រូវបណ្តោយឲ្យចិត្តប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរីទេ ត្រូវតែត្រួតត្រាយ៉ាងតឹងរឹង។

5. គ្មានអ្វីពិបាកជាងការត្រួតត្រាចិត្តឲ្យបានល្អឥតខ្ចោះនោះ

ទេ។ បុគ្គលដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ត្រូវតែចៀសវាងភ្លើង
តណ្ហា ដូចជាអ្នកពាក់ស្បែកជើងធ្វើអំពីចំបើងហាលស្ងួត
ចៀសវាងផ្កាភ្លើងយ៉ាងនោះដែរ។

ប៉ុន្តែ ចំពោះបុគ្គលដែលខ្លះគ្រាប់ភ្នែករបស់ខ្លួនចេញ
ដើម្បីកុំឲ្យមានចំណង់នឹងសោភណភាពនៃរូបទម្រង់នោះ ជា
អំពើឆ្គួតស្រឡះ។ ពីព្រោះចិត្តជាចៅហ្វាយ បើកាលណាគ្រប់
គ្រងចិត្តបានហើយ ចំណង់ទាំងឡាយដែលនៅក្រោមអំណាច
នៃចិត្តនោះ នឹងវិនាសអស់ហោង។

ដើរតាមមាត់ទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ជាការពិបាក។ ប៉ុន្តែ
វារិតតែពិបាកណាស់ទៅទៀត បើកាលណាគ្មានចិត្តតម្រង់
ឆ្ពោះទៅរកការស្វែងរកមាត់នោះ។ បើគ្មានពន្លឺត្រាស់ដឹងទេ
បុគ្គលនឹងត្រូវរងទុក្ខវេទនាមិនចេះចប់ ក្នុងការវិលរស់វិល
ស្លាប់នេះ។

បុគ្គលណាស្វែងរកមាត់នៃពន្លឺត្រាស់ដឹង ប្រៀបបានទៅ
នឹងគោដែលអូសរទេះផ្ទុករបស់យ៉ាងធ្ងន់ ធ្ងន់កាត់វាលកក់។
បើគោនោះខំយ៉ាងពេញសមត្ថភាព ដោយគ្មានគិតរវល់នឹង
អ្វីៗ ក្រៅឯទៀតនោះ វានឹងធ្ងន់វាលកក់រួច ហើយទីបំផុត នឹង

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

អាចសម្រាកកម្លាំងបាន។ យ៉ាងណាមិញចិត្តក៏ដូចនោះដែរ តែកាលណាត្រូវគ្រប់គ្រងបានហើយ ដាក់ឲ្យនៅក្នុងគន្លងផ្លូវ ត្រឹមត្រូវវល្លហើយ ភក់ជ្រាំដែលកើតឡើងអំពីតណ្ហាដែលជា ឧបសគ្គចំពោះចិត្តនោះនឹងលែងមាន ហើយទុក្ខវេទនាទាំង ឡាយនឹងវិនាសសូន្យ។

6. បុគ្គលណាដែលស្វែងរកមាគ៌ាពន្លឺត្រាស់ដឹង មុនដំបូង បង្កប់ ត្រូវលះបង់ចោលនូវអភិមានៈ និងការលើកតម្កើងខ្លួន ហើយមានចិត្តជ្រះថ្លារាបសាចង់ទទួលនូវពន្លឺពុទ្ធខិវាទ។ កំណប់ សម្បត្តិទ្រព្យក្នុងលោកនេះ មាសប្រាក់ កិត្តិយស មិនអាច យកទៅប្រដូចនឹងព្រហ្មចរិយធម៌ និងគុណធម៌បានទេ។

ដើម្បីមានសុខភាពល្អ ដើម្បីផ្តល់នូវសុភមង្គលពិតប្រាកដ ដល់គ្រួសារ និងដើម្បីផ្តល់នូវសន្តិភាពដល់អ្នកផងទាំងពួង មុនដំបូងបង្កប់ ត្រូវតែបំពេញត្រួតត្រាចិត្តរបស់ខ្លួនឯងសិន។ បើបុគ្គលណាអាចបំពេញចិត្តខ្លួនឯងបានហើយ បុគ្គលនោះ អាចរកឃើញនូវមាគ៌ាពន្លឺត្រាស់ដឹង ពេលនោះហើយព្រហ្ម- ចរិយធម៌និងគុណធម៌ នឹងមករកបុគ្គលនោះដោយឯកឯង។

ដូចជាកំណប់ធនធានផុសចេញពីក្នុងដី គុណធម៌សាច់
ចេញឡើងពីការប្រព្រឹត្តល្អ ហើយព្រហ្មចរិយធម៌ផុសចេញ
ឡើងពីចិត្តបរិសុទ្ធស្ងប់។ ដើម្បីដើរដោយសុខសាន្តនៅក្នុងភាព
សំញាប់នៃជីវិតលោកិនេះ គេត្រូវការពន្លឺពោលគឺសតិប្រាជ្ញា
និងអ្នកនាំផ្លូវ ពោលគឺគុណធម៌។

សេចក្តីប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ដែលពន្យល់មនុស្ស
លោកអំពីរបៀបបំបាត់ចោលការលោភលន់ ការខឹងក្រោធ
និងការភាន់គតិ ជាសិក្ខាបទមួយដ៏ប្រសើរ ហើយបុគ្គលណា
ប្រតិបត្តិតាមសិក្ខាបទនេះ នឹងបានសម្រេចនូវសុភមង្គលនៃ
ជីវិតដ៏ប្រសើរបំផុត។

7. មនុស្សលោកមានបំណងដើរឆ្ពោះទៅរកទិសដែលគំនិត
របស់ខ្លួនតម្រង់ឆ្ពោះទៅ។ បើគេរក្សាគំនិតលោភលន់ គេនឹង
ទៅជាមនុស្សលោភលន់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ បើគេរក្សាគំនិត
ក្រោធខឹង គេនឹងទៅជាមនុស្សមានកម្រោធកាន់តែច្រើន
ឡើងៗ។ បើគេចិញ្ចឹមគំនិតសងសឹក ជើងរបស់គេនឹងនាំគេ
ឆ្ពោះទៅរកទិសនោះឯង។

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

នៅរដូវប្រូតកាត់ អ្នកស្រែចំការចង់គោក្របីរបស់ខ្លួនទុក ក្នុងក្រោល ដោយខ្លាចវាបំបាក់របងរត់ទៅក្នុងវាលស្រែ ស៊ី ដំណាំគេឯង នាំឲ្យគេសម្លាប់វា ឬនាំឲ្យមានការប្តឹងផ្តល់គ្នា យ៉ាងណាមិញ យើងត្រូវតែរក្សាគ្រប់គ្រងចិត្តរបស់យើងឲ្យ ហ្មត់ចត់ចំពោះអំពើទុច្ចរិត និងអំពើកាចហោរឃោរ។ យើងត្រូវ តែលះបង់ចោលគំនិត ដែលបណ្តាលឲ្យមានការលោភលន់ ការខឹងក្រោធ និងការយល់ច្រឡំ ហើយខិតខំបណ្តុះគំនិត ដែលបណ្តាលឲ្យមានមេត្តាធម៌ និងចិត្តល្អ។

កាលណារដូវផ្ការីកមកដល់ហើយ វាលស្មៅនានាមាន ស្មៅខៀវខ្ចីដុះពាសពេញ អ្នកស្រែចំការទាំងឡាយដឹកក្របី គោរបស់ខ្លួនទៅកាន់វាលស្មៅទាំងនោះ។ ក្នុងពេលនោះទៀត ក៏អ្នកស្រែចំការទាំងនោះនៅតែចាំឃ្នាំមើលហ្វូងសត្វពាហនៈ របស់ខ្លួនដែរ។ ចិត្តរបស់មនុស្សលោកក៏ដូច្នោះដែរ ទោះបីនៅ ក្នុងកាលៈទេសៈ ដ៏គាប់ប្រសើរយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែ ត្រួតពិនិត្យចិត្តនោះដែរ។

8. មានមួយពេលនោះ ព្រះពុទ្ធសក្យមុនី ទ្រង់និមន្តទៅគង់

ក្នុងក្រុងកោសម្ពីរ។ នៅក្នុងក្រុងនោះ មានបុរសម្នាក់ចង់គំនុំ និងព្រះអង្គ ហើយញុះញង់ពួកមនុស្សខិលខូចឲ្យដើរនិយាយ អាក្រក់ពីព្រះអង្គគ្រប់បែបយ៉ាង។ ក្នុងស្ថានភាពដ៏ជូរចត់បែប នេះ សាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គពិបាកនិមន្តទៅបិណ្ឌបាត ចង្ហាន់ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ណាស់ នៅក្នុងក្រុងនោះ ទៅកន្លែង ណាក៏មានគេជេរគួរតិះដៀលដែរ។

ព្រះអានន្ទទូលព្រះពុទ្ធចាៈ «គួរតែកុំនៅក្នុងក្រុងនេះតទៅ ទៀត។ មានក្រុងល្អៗជាងនេះជាច្រើនទៀត ដែលយើងអាច ទៅសំណាក់នៅបាន។ យើងចាកចេញអំពីទីក្រុងនេះទៅ ល្អជាង»។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្រាស់ឆ្លើយថាៈ «បើក្រុងឯទៀតវារបៀប នេះដែរ តើយើងនឹងធ្វើដូចម្តេច? យើងនឹងទៅនៅក្នុងក្រុង មួយទៀតឬយ៉ាងណាហ្ន៎!»។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្រាស់បន្តទៅទៀតថាៈ «អានន្ទអើយ រឿងនេះមិនចប់ទៅយ៉ាងនេះទេ។ រស់នៅទីកន្លែងនេះ ហើយខំអត់ទ្រាំនឹងការជេរប្រមាថ រហូតដល់វាបាត់អស់ទៅ វិញ ជាការប្រសើរជាង រួចហើយសឹមយើងទៅកន្លែងផ្សេង

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ទៀត»!

ព្រះអង្គមានពុទ្ធដីកាជាបន្ថែមទៀតថា: «នៅក្នុងលោកនេះ វាមានចំណេញនិងខាត វាមានកិត្តិយស និងការប្រមាថមើលងាយ វាមានការអួតសរសើរ និងការជេរគ្នា: តិះដៀល។ បណ្ឌិតមិនមានការទាក់ទងនឹងរឿងសំបកខាងក្រៅទាំងនេះទេ។ រឿងជាខាងក្រៅទាំងនេះ នឹងបាត់ទៅវិញយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដូចជាកាលដែលវាកើតឡើងមកនោះដែរ»។

II

របៀបប្រព្រឹត្តល្អ

1. បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ត្រូវតែចងចាំជានិច្ចថា ការរក្សាកាយ វាចា និងចិត្តឲ្យបាននៅបរិសុទ្ធជានិច្ច ជាការចាំបាច់។ ដើម្បីរក្សាកាយឲ្យបរិសុទ្ធត្រូវចៀសវាងការសម្លាប់សត្វមានជីវិត ត្រូវចៀសវាងការលួចប្លន់ ត្រូវចៀសវាងការផិតក្បត់។ ដើម្បីរក្សាវាចាឲ្យបរិសុទ្ធ ត្រូវចៀសវាងការ

និយាយកូតកុហក ត្រូវចៀសវាងការនិយាយបង្កាច់បង្កួច ត្រូវ
ចៀសវាងការជេរប្រមាថ និងត្រូវចៀសវាងការនិយាយច្រើន
ឥតប្រយោជន៍។ ដើម្បីរក្សាចិត្តឲ្យបរិសុទ្ធត្រូវចៀសវាងការ
លោភលន់ ការក្រោធឱង និងការយល់ច្រឡំ។

តែកាលណាហើយ ចិត្តឡើងជាមិនបរិសុទ្ធ អំពើដែល
ហូរចេញពីចិត្តមិនបរិសុទ្ធនោះ នឹងទៅជាមិនបរិសុទ្ធដែរ។
តែកាលណាហើយ អំពើមិនបរិសុទ្ធ ទុក្ខវេទនានឹងកើត
មានឡើង។ ដូច្នោះ ការរក្សាកាយនិងចិត្តឲ្យបាននៅបរិសុទ្ធ
ជាការសំខាន់បំផុត។

2. សម័យមួយនោះ មានស្រីមេម៉ាយអ្នកមានស្តុកស្តម្ភម្នាក់
មានឈ្មោះល្បីល្បាញណាស់ ដោយសារមានការចេះគួរសម
សុភាពរម្យទម និងឫកពារទន់ភ្លន់របស់គាត់។ គាត់មានក្មេង
បម្រើស្រីម្នាក់ ឆ្ងាត់រៀសរវៃណាស់។

ថ្ងៃមួយក្មេងបម្រើស្រីនោះគិតថា៖ «ចៅហ្វាយស្រីអញមាន
ឈ្មោះល្បីល្បាញណាស់។ អញចង់ដឹងណាស់ តើគាត់ល្អពី
កំណើត ឬគាត់ល្អដោយសារទេសកាល។ អញនឹងសាកល្បង

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

គាត់មើល អញនឹងបានដឹងច្បាស់ជាពុំខាន»។

ព្រឹកស្អែកឡើង ក្មេងបម្រើស្រីនោះ ដល់ថ្ងៃជិតត្រង់ ទើប ទៅគាល់បម្រើចៅហ្វាយស្រីខ្លួន។ ចៅហ្វាយស្រីខឹងណាស់ ហើយដេរប្រទេចខ្ញុំបម្រើស្រីនោះ គ្មានឈប់ឈរទេ។ ស្រីបម្រើ ឆ្លើយឡើងថា: «ខ្ញុំខ្ចីលច្រអូស តែក្នុងមួយថ្ងៃពីរថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ចៅហ្វាយមិនត្រូវអស់ការអត់ធ្មត់ទេ»។ ចៅហ្វាយស្រីរិតតែខឹង ច្រឡោតឡើងថែមទៀត។

ថ្ងៃបន្ទាប់មកទៀត ស្រីបម្រើនោះក្រោកពីដេកយឺតយូរ ទៀត។ ចៅហ្វាយស្រីខឹងណាស់ ហើយយកដំបងវាយខ្ញុំបម្រើ ស្រីនោះ។ រឿងហេតុនេះឮដល់អ្នកជិតខាង ហើយស្រីមេម៉ាយ អ្នកមានស្តុកស្តម្ភនោះក៏អស់ឈ្មោះល្បីល្បាញទៅ។

3. បុគ្គលជាច្រើន ប្រៀបបាននឹងស្រីមហាសេដ្ឋីនេះដែរ។ កាលណាទេសកាលល្អហុចឲ្យ បុគ្គលទាំងនោះឡើងជា ស្នូត បូតមានចិត្តចេះគួរសមរម្យទមរាក់ទាក់។ ប៉ុន្តែកាលណាទេស កាលមានការផ្លាស់ប្តូរទៅ ហើយមិនស្របទៅតាមចិត្តរបស់ គេ តើបុគ្គលទាំងនោះនៅតែល្អដដែលឬ? នេះជាបញ្ហាមួយ

ដែលគួររិះគិតឲ្យបានយល់។

បុគ្គលណាចេះរក្សាចិត្តឲ្យបរិសុទ្ធស្ងប់ ហើយនៅតែបន្ត
ការប្រព្រឹត្តល្អជានិច្ច ទោះបីមានពាក្យអាក្រក់ចូលក្នុងត្រចៀក
របស់គេក៏ដោយ ទោះបីអ្នកឯទៀតបញ្ចេញនូវភាពឃោរឃៅ
មកលើគេក៏ដោយ ទោះបីគេត្រូវខ្វះចំណីអាហារមិនបានបរិបូណ៌
ខ្វះសម្លៀកបំពាក់ និងផ្ទះសំបែងមិនបានសមរម្យក៏ដោយ
បុគ្គលនោះទើបបានហៅថាបុគ្គលល្អពិតមែន។

ដូច្នេះហើយ បុគ្គលទាំងឡាយដែលធ្វើអំពើល្អ ហើយរក្សា
ចិត្តស្ងប់ស្ងួតតែក្នុងពេលទេសកាល បានសមប្រកបចំពោះខ្លួន
នោះ បុគ្គលទាំងនោះមិនពិតជាបុគ្គលល្អទេ។ មានតែបុគ្គល
ដែលបានទទួលការប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយបានហាត់
បំពត់ចិត្តនិងកាយទៅតាមការប្រៀនប្រដៅនោះទេ ដែលអាច
ត្រូវបានហៅថា បុគ្គលល្អ សុភាព រម្យទមស្ងួតស្ងួត ពិតប្រាកដ។

- 4. មានពាក្យជាតូចៗនឹងគ្នាប្រាំគូគី៖ទី១ ពាក្យដែលគេអាច
ប្រើប្រាស់បានក្នុងទេសកាលខ្លះ និងពាក្យដែលគេអាចប្រើ
ប្រាស់បានតែក្នុងទេសកាលផ្សេងទៀត។ ទី២ ពាក្យដែលស្រប

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

នឹងអំពើ និងពាក្យដែលមិនស្របនឹងអំពើ។ ទី៣ ពាក្យដែល
មានសំឡេងចេញមកគួរឲ្យរីករាយ និងពាក្យដែលមានសំឡេង
ចេញមកយ៉ាងគ្រោតគ្រាត។ ទី៤ ពាក្យដែលផ្តល់សេចក្តីល្អ
នឹងពាក្យដែលផ្តល់សេចក្តីអាក្រក់។ ទី៥ ពាក្យដែលបង្កើតមិត្ត
នឹងពាក្យដែលបង្កើតសត្រូវ។

ពាក្យណាក៏ដោយដែលយើងប្រើប្រាស់ យើងតោងតែ
ជ្រើសរើសឲ្យបានហ្មត់ចត់ ពីព្រោះអ្នកស្តាប់ឮពាក្យសំដីនោះ
នឹងលុះទៅក្នុងអំណាចនៃពាក្យសំដីនោះ ក្នុងន័យអាក្រក់ ក៏
ដូចជាក្នុងន័យល្អ។ បើចិត្តរបស់យើង វាពោរពេញទៅដោយ
មិត្តភាពនិងករុណាធម៌ យើងនឹងមិនត្រូវបានរំខានដោយសារ
តែពាក្យសំដីដែលយើងបានឮនោះទេ។ យើងមិនត្រូវបណ្តោយ
ឱ្យពាក្យសំដីមិនសមហេតុផល វាហូរចេញតាមបបូរមាត់យើង
ទេ ពីព្រោះវាបណ្តាលឲ្យកើតមានមនោសញ្ចេតនាក្រោធខឹង
និងសម្តាប់ពាក្យដែលយើងស្តីនិយាយ តោងតែជាពាក្យជា
មិត្តភាព និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតជានិច្ច។

ឧបមាថា មានបុរសម្នាក់ បំផ្លាញសប្តាសដីឲ្យបានស្អាតល្អ
ដោយយកដំបងមួយ និងបង្កើមួយមកប្រើប្រាស់ ហើយគាត់ខំ

បោសសម្រាមដោយសេចក្តីព្យាយាម តែគាត់មិនបានសម្រេច
សោះ។ យើងទាំងឡាយក៏ដូចជាបុរសចម្អិននេះដែរ បើយើង
សង្ឃឹមថានឹងអាចបំបាត់ពាក្យពេចន៍ទាំងអស់ចោលបាន។ យើង
តោងតែហាត់បំបាត់ចិត្តរបស់យើង ហើយយកភាពជាមិត្តមក
បំពេញវា ដើម្បីកុំឲ្យចិត្តយើងមានការរីករវំជួលដោយសារ
ពាក្យពេចន៍គ្រប់បែបយ៉ាង ដែលអ្នកដទៃស្រឡាញ់យើង។

គេអាចនឹកស្រមៃយកជក់ជ្រូកក៏ទឹកថ្នាំពណ៌ ហើយគួរ
រូបមួយនៅលើផ្ទៃមេឃខៀវស្រងាត់បាន តែការវិចិត្ររូបគំនូរ
នេះ មិនអាចប្រព្រឹត្តទៅដោយពិតបានទេ។ ម្យ៉ាងទៀតគេមិន
អាចធ្វើឲ្យទឹកក្នុងទន្លេដ៏ធំមួយរឹងហួត ដោយយកគប់ចំបើង
មួយទៅដុតកំដៅនោះបានទេ ឬបង្កើតសួរសំឡេងលាន់ប្រឹបៗ
ដោយយកស្បែកដែលសម្លាប់ទន់ល្អពីរបន្ទះ មកសង្កត់គ្នា នោះ
ក៏ជាការពុំអាចធ្វើកើតដែរ។ ដូចជា ឧទាហរណ៍ទាំងនេះដែរ
បុគ្គលគ្រប់រូបតោងតែហាត់ចិត្តរបស់ខ្លួន កុំឲ្យមានការ
រីករវំដើបរំជួល នឹងពាក្យពេចន៍បែបណាក៏ដោយដែលបានឮ។

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវបង្កាត់ចិត្តរបស់ខ្លួន ហើយរក្សាវាឲ្យ
បានទូលាយធំធេងដូចផែនដី ឲ្យបានល្អល្ហៅដូចផ្ទៃមេឃ ឲ្យ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

បានជ្រៅដូចមហាសមុទ្រ ឲ្យបានទន់ដូចស្បែកសម្លាប់ទន់ល្អ។

ទោះបីសត្រូវរបស់អ្នក ចាប់អ្នកយកទៅធ្វើទារុណកម្មក៏
ដោយបើអ្នកកើតមានចិត្តចង់គំនុំ បានន័យថា អ្នកមិនធ្វើតាម
ឱវាទព្រះពុទ្ធទេ។ នៅក្នុងទេសកាលបែបណាក៏ដោយអ្នកត្រូវ
រៀនវិះគិតថា៖ «ចិត្តអញ មិនចេះរំជួលជាដាច់ខាត ពាក្យសំដី
ជាកំហឹងនិងសម្តាប់ នឹងមិនចេញតាមបបួរមាត់ អញជាដាច់
ខាត។ អញនឹងយកការវិះគិតក្នុងភាពជាមិត្ត និងករុណា
អាសូរ ទៅគ្របលើសត្រូវរបស់អញ ការវិះគិតដែលហូរចេញ
ពីចិត្តពោរពេញទៅដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ចំពោះគ្រប់សត្វ
មានជីវិតទាំងអស់»។

5. មានរឿងល្បីកម្ពុយនិទានថា ថ្ងៃមួយនោះបុរសម្នាក់ប្រទះ
ឃើញសំបុកស្រមោចមួយ នៅពេលថ្ងៃមានភ្លើងឆេះឡើង
នៅពេលយប់មានផ្សែងហុយឡើង។ បុរសនោះទៅរកអ្នក
ប្រាជ្ញបណ្ឌិតម្នាក់ហើយសួរថា តើគួរធ្វើដូចម្តេចដែរចំពោះ
សំបុកស្រមោចនោះ។ អ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិតបង្គាប់ឲ្យយកដាវ
ដឹកកកាយមើលខាងក្នុងសំបុកស្រមោចនោះ។ បុរសនោះក៏

ធ្វើតាម ហើយបានប្រទះឃើញជាបន្តបន្ទាប់ រនុកទ្វារមួយ ពពុះទឹកមួយពំនូក ច្បូកមួយ ប្រអប់មួយ អណ្តើកមួយ កាំបិត ហាន់សាច់មួយ សាច់មួយដុំ។ ជាចុងក្រោយបង្អស់ បុរសនោះ ប្រទះឃើញនាគមួយចេញមក។ បុរសក៏យករឿងដែលបាន ប្រទះឃើញទាំងនោះ ទៅជម្រាបលោកបណ្ឌិត។ លោកបណ្ឌិត ពន្យល់បុរសនោះអំពីន័យនៃវត្ថុទាំងនោះសព្វគ្រប់ ហើយ បង្គាប់ថា «ចូរអ្នកយកវត្ថុទាំងនោះបោះចោលឲ្យឆ្ងាយ ទុកតែ នាគមួយនោះបានហើយ។ ចំពោះនាគនោះ ចូរអ្នកទុកវាឲ្យ នៅតែម្នាក់វា កុំរំខានវាឡើយ»។

ក្នុងរឿងប្រឌិតនេះ សំបុកស្រមោចជារូបកាយមនុស្ស លោក។ រឿងដែលសំបុកស្រមោចមានភ្លើងឆេះឡើងនៅពេល ថ្ងៃ បានន័យថា នៅពេលថ្ងៃមនុស្សទាំងឡាយបំពេញកិច្ចការ ដែលគេបានគ្រោងទុកពីយប់។ រឿងដែលសំបុកស្រមោចមាន ផ្សែងហុយឡើងនៅពេលយប់ បានន័យថា នៅពេលយប់ មនុស្សទាំងឡាយរំពូកឡើងវិញ ដោយចិត្តរីករាយ ឬសោក ស្តាយនូវអ្វីៗ ដែលគេបានធ្វើពីពេលថ្ងៃ។

នៅក្នុងរឿងប្រឌិតនេះទៀត បុរសនោះគឺបុគ្គលដែលរក

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ពន្លឺត្រាស់ដឹង។ លោកបណ្ឌិតគឺព្រះពុទ្ធ។ ជាវគ្គគតិបណ្ឌិត
បរិសុទ្ធ។ ការដឹករកមើលដល់ទីជម្រៅ គឺការខំប្រឹងប្រែង
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីឲ្យបានដល់ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងរឿងប្រឌិតនេះ រនុកទ្វារគឺសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅ
ពពុះទឹកគឺកំសួលនៃទុក្ខវេទនា ហើយនិងទោសៈ ច្បូកគឺការ
រុញរាហើយនិងការពិបាក ប្រអប់គឺការប្រមូលផ្តុំទុកនូវសេចក្តី
លោភលន់ សេចក្តីខឹងក្រោធ សេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ចរិតសាវា
សេចក្តីសោកស្តាយហើយនិងការខកចិត្ត អណ្តើក គឺចិត្ត
កាំបិតហាន់សាច់គឺការរួមផ្តុំតណ្ហាទាំងឡាយដែលកើតឡើង
ពីវិញ្ញាណទាំងប្រាំ ដុំសាច់សំដៅទៅលើចំណង់ដែលរុញច្រាន
មនុស្សលោកឲ្យពួនពីក្រោយសេចក្តីពេញចិត្ត។ វត្ថុទាំងប៉ុន្មាន
នេះ វាចង្រៃចំពោះមនុស្សលោក ហេតុនេះហើយ បានជាព្រះ
ពុទ្ធត្រាស់ថាៈ «ចូរយកវត្ថុទាំងនាំបោះចោលឲ្យអស់»។

ជាបញ្ចប់ ពស់នាគគឺវិញ្ញាណដែលកំចាត់បង់ នូវតណ្ហា
លោកិយទាំងអស់។ បុគ្គលណាយកជាវគ្គគតិធម៌ដឹករកវត្ថុឲ្យ
ដល់ទីជម្រៅ បុគ្គលនោះនឹងបានទៅដល់នាគ នៅវេលាចុង
ក្រោយបំផុត។ «ចូរទុកវាឲ្យនៅតែម្នាក់ឯង កុំរំខានវាឡើយ»

បានន័យថា ត្រូវស្វែងរកតែវិញ្ញាណដែលមិនជាប់ជំពាក់នឹង
ចំណង់លោកិយ។

6. ព្រះបិណ្ឌាលដែលជាសារីកមួយអង្គរបស់ព្រះពុទ្ធ នៅពេល
ក្រោយបានទៅដល់ពន្លឺត្រាស់ដឹងហើយ ក៏ត្រឡប់មកកាន់
ក្រុងកោសម្ពី ដែលជាស្រុកកំណើតរបស់ព្រះអង្គវិញដើម្បីនឹង
ថ្ងែងអំណរគុណ ដល់ជនទាំងឡាយនៅទីនោះ ដែលបាន
ស្រឡាញ់រាប់អានព្រះអង្គ។ ក្នុងកិច្ចថ្ងែងអំណរគុណនេះព្រះអង្គ
បានកាប់ត្រូវដើម្បីដុំ ដើម្បីសាបព្រោះសំណាបពុទ្ធសាសនា។

នៅក្នុងសង្កាត់ជាយក្រុងកោសម្ពី មានសួនឱឡានមួយ
តូចបិតនៅតាមផ្លូវតូចតាមមាត់ទន្លេគង្គា។ ទីនោះ មានដើម
ដូងដុះជាជួរមើលដាច់កន្ទុយភ្នែក ចោលម្លប់ត្រឈឹងត្រឈៃ
មានខ្យល់ត្រជាក់បក់ល្ហើយ។ មិនចេះដាច់។

ថ្ងៃមួយនារដូរក្តៅ ព្រះបិណ្ឌាលអង្គុយការវនា នៅក្រោម
ម្លប់ត្រជាក់នៃដើមឈើមួយដើម។ នៅពេលនោះមហាសេដ្ឋី
ឧទេន នាំប្រពន្ធគាត់ទាំងអស់មកកំសាន្តនៅក្នុងសួននោះដែរ។
ក្រោយពីស្តាប់ភ្លេងនិងកំសាន្តសប្បាយមក គាត់ក៏លង់លក់

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

នៅក្រោមម្លប់ឈើទៅ។

ក្នុងពេលដែលមហាសេដ្ឋីសម្រាន្តលក់នោះ ប្រពន្ធ និង ស្រីអ្នកបម្រើទាំងអស់របស់គាត់នាំគ្នារត់លេង ទៅដល់កន្លែង ដែលព្រះបិត្តាលគង់ការវនា។ ស្រីទាំងនោះ យល់ឃើញថា ព្រះអង្គជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ក៏ថ្វាយបង្គំសុំឲ្យព្រះអង្គប្រៀនប្រដៅ ធម៌ ហើយក៏បត់ជើងអង្គុយស្តាប់ព្រះធម្មទេសនាទៅ។

នៅពេលដែលមហាសេដ្ឋីភ្ញាក់ឡើង មិនឃើញប្រពន្ធនិង ស្រីបម្រើ គាត់ក៏ដើររក ហើយទៅប្រទះឃើញស្រីទាំងនោះ នៅព័ទ្ធជុំវិញព្រះបិត្តាល កំពុងតែស្តាប់ធម្មទេសនា។ ដោយ មានចិត្តប្រថ័ណ្ណ និងខ្វះសីលធម៌ មហាសេដ្ឋីខឹងច្រឡោតឡើង ហើយជេរច្រាសឆ្ពោះព្រះបិត្តាលថា «បុគ្គលបរិសុទ្ធដែល នៅកណ្តាលហ្វូងស្រី។ ហើយនិយាយសំណោះសំណាល ចែ ចង់របៀបអ្នកឯងនេះ មិនគួរអត់ឱនទោសបានទេ»។ ព្រះបិត្តាលទ្រង់បិទព្រះនេត្រសន្សឹមៗ ហើយគង់នៅដោយស្ងៀម ស្ងាត់ទៅ។

ដោយកំហឹងក្រោធ មហាសេដ្ឋីដកដាវឡើង ហើយគំរាម ព្រះបិត្តាល តែបុគ្គលបរិសុទ្ធនៅតែស្ងាត់ស្ងៀមនឹងថ្កល់បីដូច

ជាផ្ទាំងសីលាជានិច្ច។ មហាសេដ្ឋីវិតតែខឹងថែមឡើងជាខ្លាំង គាត់កាប់កំចាយសំបុកស្រមោច យកកំទេចដីដែលជាប់ ស្រមោចពេញចោលទៅលើព្រះអង្គ តែព្រះបិណ្ឌាលនៅតែ អង្គុយការនាតតកម្រើក អត់ទ្រាំដោយអំណត់នឹងការជេរគ្នា តិះដៀលហើយនិងសេចក្តីឈឺចាប់។

ដល់ពេលនេះ មហាសេដ្ឋីដឹងខ្លួនខុស ហើយស្តាយនូវ អំពើឃោរឃៅដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត គាត់ក៏ថ្វាយបង្គំសុំទោស ព្រះបិណ្ឌាល។ ក្រោយពីឧប្បត្តិហេតុនោះមក ព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏ត្រូវបានចូលមកក្នុងវិមានមហាសេដ្ឋីនោះ ហើយផ្សព្វផ្សាយ ចេញទៅពេញទាំងនគរ។

7. ប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមក មហាសេដ្ឋីឧទេន ទៅថ្វាយបង្គំ ព្រះបិណ្ឌាលនៅក្នុងអាស្រមព្រះអង្គក្នុងព្រៃ ហើយទូលសួរ ព្រះអង្គថា: «ព្រះជាម្ចាស់ តើសារឹកទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធ ធ្វើដូចម្តេចក៏អាចរក្សារូបកាយនិងចិត្តឲ្យនៅបរិសុទ្ធបាន ហើយមិនលុះទៅក្រោមតណ្ហា? ហើយព្រះសារឹកទាំងនោះ ច្រើនតែបុគ្គលនៅក្មេងផង!» ។

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ព្រះបិត្តលោកឆ្លើយថា: «មហាសេដ្ឋីដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធបាន ប្រដៅយើង ឲ្យគោរពគ្រប់ស្រីទាំងអស់។ លោកបានប្រដៅ យើង ឲ្យទុកស្រីចំណាស់ទាំងអស់ជាមួយរបស់យើង ទុកស្រី ដែលមានអាយុស្មើនឹងយើង ជាបងប្អូនស្រីរបស់យើង ហើយ ទុកស្រីដែលមានអាយុតិចជាងយើង ជាកូនស្រីរបស់យើង។ ដូច្នោះហើយ បានជាសាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធអាចរក្សា រូបកាយនិងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យនៅបរិសុទ្ធបាន ហើយមិនលុះទៅ ក្នុងអំណាចតណ្ហា ទោះបីគេនៅកំពុងពេញវ័យក៏ដោយ។»

«ប៉ុន្តែ ព្រះជាម្ចាស់! គេអាចនៅតែមានគំនិតមិនបរិសុទ្ធ ចំពោះស្រ្តីដែល ទោះបីស្រីនោះមានវ័យជាមាតារបស់គេក៏ ដោយ ជាបងស្រីរបស់គេក៏ដោយ ឬជាកូនរបស់គេក៏ដោយ! តើព្រះសាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធ គ្រប់គ្រងសង្កត់ចំណង់ របស់ខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេចទៅ?»។

«សេដ្ឋីដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់បានប្រដៅយើងឲ្យ ក្រឡេកមើលខ្លួនឯង ដែលបញ្ចេញវត្ថុអសោចគ្រប់បែបយ៉ាង ដូចជាឈាម ខ្ទុះ ញើស ខ្លាញ់ ជាដើម។ ដោយគិតទៅដល់វត្ថុ អសោចទាំងនោះ ទោះបីជាយើងមានវ័យនៅក្មេងក៏ដោយ

យើងអាចរក្សាចិត្តរបស់យើង ឲ្យនៅបរិសុទ្ធបាន»។

មហាសេដ្ឋីមានវាចាទៀតថា: «ព្រះជាម្ចាស់ ដ៏ប្រសើរ អើយ ! ចំពោះព្រះអង្គ ការប្រព្រឹត្តិបែបនេះ វាស្រួលណាស់ ពីព្រោះព្រះអង្គបានហាត់ហ្វឹកហ្វឺនបំពេញរូបកាយ និងចិត្តជា ស្រេចហើយ ហើយបានដុះខាត់សតិបញ្ញាឲ្យភ្លឺស្វាងរួចជា ស្រេចហើយ ប៉ុន្តែចំពោះបុគ្គលដែលមិនទាន់បានទទួលការ ហាត់ហ្វឹកហ្វឺនរបៀបនេះម្តងណាសោះនោះ ជាការពិបាក ណាស់។ បុគ្គលទាំងនោះអាចខំប្រឹងគិតអំពីភាពអសោចទាំង នោះបាន តែភ្នែករបស់គេ វាជាប់ជំពាក់ទៅលើទ្រង់ទ្រាយដ៏ សោកណាដែលគេមើលឃើញ។ បុគ្គលទាំងនោះអាចខំប្រឹង គិតអំពីភាពមិនសមរម្យ តែគេនៅតែមានចិត្តប៉ុនប៉ងទៅលើ សោកណាភាពជាចុងក្រោយបង្អស់ដដែល។ ហេតុនេះ វាត្រូវ តែមានហេតុជាសមធម៌ផ្សេងទៀត ដែលនាំឲ្យព្រះសាវ័កក្មេងៗ របស់ព្រះពុទ្ធអាចរក្សាចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យនៅបរិសុទ្ធបាន»។

ព្រះបិណ្ឌូលឆ្លើយថា: «ព្រះបរមគ្រូប្រដៅយើងថា ឲ្យ ចេះរក្សាការពារមាត់ទ្វារនៃវិញ្ញាណទាំងប្រាំរបស់យើង។

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

កាលណា យើងឃើញរូបស្រស់ពណ៌ល្អនៅនឹងភ្នែកយើង
កាលណាយើងឮសូរសព្ទពីរោះនៅនឹងត្រចៀកយើង កាល
ណាយើងជុំក្នុងក្រអូបនៅនឹងច្រមុះយើង កាលណាយើង
ក្រេបរសជាតិឆ្ងាញ់នៅនឹងអណ្តាតយើង ហើយកាលណា
យើងស្ទាបវត្ថុទន់ល្មើនៅនឹងដៃយើង យើងនឹងមិនជាប់ជំពាក់
នឹងវត្ថុដែលទាក់ទាញយើង ឬក៏យើងគេចចេញពីវត្ថុដែល
រុញច្រានយើងចេញនោះ។ យើងបានរៀនការពារយ៉ាងល្អិត
ល្អន់ នូវមាត់ទ្វារនៃវិញ្ញាណទាំងប្រាំនេះ។ គឺដោយសារ ការ
ទូន្មានដែលព្រះបរមគ្រូ បានផ្តល់ឲ្យយើងនេះហើយ បានជា
សូម្បីសាវ័កក្មេងៗក៏ដោយ ក៏អាចរក្សារូបកាយ និងចិត្តរបស់
គេឲ្យបាននៅបរិសុទ្ធបាននោះដែរ»។

«សេចក្តីប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ពិតជាប្រសើរល្អជាទី
បំផុត។ តាមការពិសោធន៍របស់អាត្មាផ្ទាល់ អាត្មាដឹងថា តែ
កាលណាអាត្មាជួបប្រទះនឹងវត្ថុល្អស្រស់គួរឲ្យចាប់ចិត្ត អាត្មា
តែងតែរំភើបញាប់ញ័រដោយសារការចាប់ចិត្តមានអារម្មណ៍
ដែលកើតចេញឡើងពីវិញ្ញាណទាំងប្រាំនោះ នៅពេលណា
ដែលអាត្មាមិនបានប្រុងប្រយ័ត្ន។ ដូច្នោះ ការប្រុងប្រយ័ត្ន

ការពារមាត់ទ្វារនៃវិញ្ញាណទាំងប្រាំនេះ ជាការសំខាន់បំផុត ដើម្បីរក្សាអំពើទាំងឡាយរបស់យើង ឲ្យបានបរិសុទ្ធនៅគ្រប់ ពេលវេលា»។

8. នៅពេលណាក៏ដោយ តែកាលណាគេបញ្ចេញ គំនិតអ្វី មួយតែងតែមានការប្រឆាំងកើតឡើងជានិច្ច។ កាលណាគេ ជេរអ្នក អ្នកនឹងមានបំណងជេរតបទៅវិញ ឬនឹងធ្វើការសង សឹក។ គេត្រូវតែប្រយ័ត្ននឹងប្រតិកម្មជាធម្មជាតិនេះ។ គឺដូចជា គេស្តោះទឹកមាត់បញ្ជ្រាសខ្យល់ ទឹកមាត់នោះគ្មានទៅប្រឡាក់ អ្នកណា ក្រៅពីខ្លួនគេផ្ទាល់នោះទេ។ គឺដូចជាគេចោលកំទេច សំរាមបញ្ជ្រាសខ្យល់ គេគេចមិនផុត អំពីសំរាមនោះទេ គេ មុខតែប្រឡាក់ខ្លួនគេនឹងកំទេចសំរាមនោះហើយ។ វាសនា អាក្រក់ ដើរតាមប្រកិតនឹងបុគ្គលដែលបណ្តោយខ្លួនឲ្យមាន បំណងសងសឹក។

9. គឺជាអំពើល្អណាស់ ដែលចេះទាត់ចោលនូវការលោភលន់ ហើយចិញ្ចឹមចិត្តមានមេត្តាធម៌។ ប៉ុន្តែវិធីតែប្រសើរណាស់ទៅ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ទៀត ដែលចេះរក្សាចិត្តឲ្យប្រុងប្រៀបទទួលគោរពតាមគន្លង
ព្រះធម៌ដ៏ឧត្តម។

គេត្រូវតែបោះបង់ចោលនូវចិត្តអត្តទត្តៈ ដែលគិតតែពី
ខ្លួនឯងផ្ទាល់ ហើយប្រកាន់យកចិត្តចេះជួយយកអាសា អ្នក
ដទៃមកជំនួសវិញ។ កាលណាគេយកអាសាជនណាម្នាក់ឲ្យ
បានប្រកបសេចក្តីសុខ កិច្ចនេះនឹងបណ្តាលឲ្យជននោះជួយ
យកអាសាជនម្នាក់ទៀតឲ្យបានប្រកបសេចក្តីសុខ ហើយសុក
មង្គលនឹងកើតមានឡើង ដោយសារអំពើទាំងនេះឯងហោង។

គេអាចដុតទៀនមួយពាន់ដើមឲ្យរេះឡើងបាន ដោយសារ
តែទៀនមួយដើមគត់ ហើយទៀនមួយដើមនោះ ក៏មិនមាន
អាយុខ្លី ដោយសារតែការដុតបន្តពីមួយទៅមួយនោះទេ យ៉ាង
ណាមិញ សុកមង្គល ក៏មិនចុះអស់ថយ ដោយសារតែការចែក
រំលែកទៅអ្នកឯទៀតនោះដែរ។

បុគ្គលណាដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង តោងតែប្រុង
ប្រយ័ត្ននូវជំហានទីមួយរបស់ខ្លួន។ ទោះបីជាសេចក្តីប្រាថ្នា
របស់ខ្លួនវាខ្ពស់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏តោងតែឈានទៅកាន់
ពន្លឺត្រាស់ដឹងនោះ មួយជំហានម្តងៗ។ ជំហានដើរតាមផ្លូវទៅ

កាន់ពន្ធិត្រាស់ដឹងនេះ ត្រូវតែប្រព្រឹត្តឡើងជារៀងរាល់ថ្ងៃនៃ ជីវិតរបស់យើង: ថ្ងៃនេះ ថ្ងៃស្អែក ថ្ងៃខានស្អែក និងថ្ងៃជាបន្តៗ ទៅទៀត។

10. នៅខាងដើមផ្លូវឆ្ពោះទៅកាន់ពន្ធិត្រាស់ដឹងមានកិច្ចកម្រ ២០ យ៉ាង ដែលយើងត្រូវបំពេញនៅក្នុងលោកនេះគឺ: ១- បុគ្គលដែលក្ររហោមរហាម ហើយឲ្យមានចិត្តទូលាយនោះ ជាការក្រ។ ២-បុគ្គលដែលមានអភិមានៈឡើតហើយ ឲ្យរៀន របៀបដើរទៅកាន់ពន្ធិត្រាស់ដឹងជាការក្រ។ ៣-ការស្វែងរក ពន្ធិត្រាស់ដឹងដោយធ្វើពលិកម្មខ្លួនឯង ជាការក្រ។ ៤-ការ កើតនៅពេលមានព្រះពុទ្ធមួយព្រះអង្គគង់ក្នុងលោកនេះ ជា ការក្រ។ ៥-ការបានស្តាប់ឮសេចក្តីប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ជាការក្រ។ ៦-ការរក្សាចិត្តឲ្យបរិសុទ្ធតទល់នឹងសភាវៈរូបកាយ ជាការក្រ។ ៧-ការមិនចង់បានវត្ថុស្រស់ល្អដែលទាក់ទាញចិត្ត ជាការក្រ។ ៨-មនុស្សដែលខ្លាំង ហើយកុំឲ្យប្រើកម្លាំងដើម្បី បំពេញបំណងខ្លួន ជាការក្រ។ ៩-ការមិនខឹងតបកាលណាគេ ជេរ ជាការក្រ។ ១០-ការទប់ចិត្តមិនឲ្យភ្លើតភ្លើនជ្រួលច្របល់

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ទៅតាមទេសៈកាលៈ ដែលកើតឡើងភ្លាមៗ ជាការក្រា។ ១១- ការបង្ខំខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឲ្យស្រង់យកនូវចំណេះវិជ្ជាទូលំ ទូលាយ ល្អិតល្អន់ ជាការក្រា។ ១២-ការមិនប្រកាន់មើលងាយ អ្នកចំណូលថ្មី ជាការក្រា។ ១៣-ការធ្វើខ្លួនឲ្យរាបសា ជាការ ក្រា។ ១៤- ការរកមិត្តល្អ ជាការក្រា។ ១៥- ការទ្រាំទ្រនឹងវិន័យ ដែលដឹកនាំទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ជាការក្រា។ ១៦-ការមិន រីករវៃចិត្តនឹងសភាពជាខាងក្រៅ ហើយនឹងទេសកាលជាការ ក្រា។ ១៧-ការប្រៀនប្រដៅអ្នកដទៃ ដោយសម្របទៅតាម សមត្ថភាពអ្នកទាំងនោះ ជាការក្រា។ ១៨-ការរក្សាចិត្តឲ្យស្ងប់ ជាការក្រា។ ១៩-ការមិនជជែករកខុសរកត្រូវ ជាការក្រា។ ២០- ការស្វែងរករៀនសូត្រវិធីល្អ ជាការក្រា។

11. មនុស្សល្អនិងមនុស្សអាក្រក់ ខុសគ្នាទៅតាមចរិតរបស់ មនុស្សទាំងនោះ។ មនុស្សអាក្រក់មិនមើលឃើញអំពើដែល ជាទោស ថាខុសទេ។ បើគេសម្គាល់ឃើញកំហុសណាមួយ ដែលគេបានធ្វើ គេមិនឈប់ប្រព្រឹត្តកំហុសនោះទេ ហើយគេ មិនចង់ឲ្យនរណារំពួកកំហុសនោះដល់គេទេ។ មនុស្សប្រកប

ដោយគតិបណ្ឌិតចាប់ដឹងសេចក្តីល្អ និងសេចក្តីអាក្រក់ណាស់។
គេឈប់ធ្វើអំពើដែលអាក្រក់ភ្លាម កាលណាគេឃើញថា អំពើ
នោះមិនគាប់ប្រសើរ។ គេដឹងគុណដល់អ្នកដែលរំព្រកអំពី
កំហុសរបស់គេប្រាប់គេ។

ដូច្នោះឃើញថា មនុស្សល្អនិងមនុស្សអាក្រក់ខុសគ្នាយ៉ាង
ដាច់ស្រឡះ។ មនុស្សអាក្រក់ មិនដែលទទួលស្គាល់នូវសេចក្តី
គួរសម ដែលអ្នកឯទៀតបានផ្តល់ដល់ខ្លួនម្តងណាទេ។ ចំណែក
មនុស្សល្អវិញគេទទួលយកសេចក្តីគួរសមនេះ ដោយចិត្តមាន
អំណរគុណ។ មនុស្សដែលប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត ខំប្រឹង
ប្រែងសម្តែងនូវចិត្តមានអំណរគុណនេះ ដោយបញ្ចេញឲ្យ
ឃើញនូវសេចក្តីគួរសមតបទៅវិញ មិនត្រឹមតែចំពោះអ្នក
ដែលបានធ្វើគុណដល់ខ្លួននោះទេ គេថែមទាំងចេះគួរសម
ចំពោះអ្នកឯទៀតទៀតផង។

III

សេចក្តីទូញទាញតាមរឿងព្រេងប្រឌិត

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

1. កាលពីព្រេងនាយ មានស្រុកមួយមានទំនៀមទម្លាប់ ពិសេសចម្លែក គឺគេយកមនុស្សចាស់ជរាទៅបំបរបង់ចោល នៅក្នុងព្រៃភ្នំឆ្ងាយដាច់ស្រយាល ដែលគ្មាននរណាទៅដល់។

មានឧត្តមមន្ត្រីម្នាក់ឃើញថា ទំនៀមទម្លាប់នេះលំបាក នឹងប្រតិបត្តិតាមណាស់ ក្នុងករណីឪពុកបង្កើតរបស់លោក។ ហេតុនេះ លោកក៏សង់លេណដ្ឋានក្រោមដីមួយ ហើយយក ឪពុកលោកទៅលាក់ក្នុងលេណដ្ឋាននោះ។

ថ្ងៃមួយ អាទិទេពមួយព្រះអង្គ និម្មិតឲ្យឃើញឡើងនៅ ចំពោះព្រះករុក្ខព្រះមហាក្សត្រនគរនោះ ហើយចោទប្រស្នា មួយយ៉ាងពិបាក។ ព្រះអាទិទេពនោះដាក់ខសន្យាថា បើស្តេច មិនអាចដោះប្រស្នានេះឲ្យបានត្រឹមត្រូវសមរម្យទេ យើង នឹងកំទេចនគរនេះចោល។ ប្រស្នានោះមានសេចក្តីថា: «មាន ពស់ពីរ ចូរស្តេចបញ្ជាក់ប្រាប់យើង តើពស់មួយណាឈ្មោល ពស់មួយណាញី»។

ទាំងព្រះមហាក្សត្រ ទាំងនាម៉ឺនមន្ត្រីទាំងអស់នៅក្នុងព្រះ បរមរាជវាំង គ្មាននរណាម្នាក់អាចដោះប្រស្នានោះរួចឡើយ។ ហេតុនេះព្រះមហាក្សត្រក៏ប្រកាសសន្យាថា នឹងប្រទានរង្វាន់

ដំដល់អ្នកណាដែលអាចដោះប្រស្នានោះរួច។

លោកឧត្តមមន្ត្រីទៅជួបនឹងឪពុករបស់លោក នៅក្នុងទីលាក់បំពួន ហើយសួរអំពីប្រស្នានោះ។ ឪពុកជរាឆ្លើយថា៖ «ប្រស្នានេះស្រួលដោះស្រាយណាស់។ ចូរដាក់ពស់ទាំងពីរនោះលើកម្រាលព្រំទន់ឆ្នើយមួយ ពស់ណាកម្រើក គឺពស់ឈ្មោល ពស់ដែលនៅស្ងៀមជាពស់ញី»។ ឧត្តមមន្ត្រីយកចម្លើយនោះទៅទូលព្រះមហាក្សត្រ ហើយប្រស្នាក់ត្រូវដោះស្រាយរួចប្រកបដោយជោគជ័យ។

កាលនោះ ព្រះឥន្ទ្របានដាក់ប្រស្នាពិបាកៗផ្សេងទៀតជាច្រើន។ ព្រះមហាក្សត្រក្តី នាមិនមុខមន្ត្រីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ក្តី ពុំអាចដោះប្រស្នាទាំងនោះបានឡើយ។ តែលោកឧត្តមមន្ត្រីតែងតែទៅសួរឪពុកជរារបស់លោក ហើយដោះប្រស្នាទាំងនោះរួចយ៉ាងប្រសើរ។

ប្រស្នាខ្លះៗហើយនិងចម្លើយ មានដូចតទៅនេះ «បុគ្គលដែលដេកលក់ ហើយហៅថាភ្នាក់រលឹក តើបុគ្គលបែបណាដែរ? បុគ្គលដែលភ្នាក់រលឹក ហើយហៅថាដេកលក់ តើបុគ្គលបែបណាដែរ?»។ ចម្លើយមានដូចតទៅនេះ «គឺបុគ្គលដែល

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ហាត់រៀន ដើម្បីឆ្ពោះទៅរកពន្លឺត្រាស់ដឹង។ បើប្រដូចទៅបុគ្គល មិនស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង បុគ្គលនោះហៅថា ភ្ញាក់រលឹក តែ បើប្រដូចទៅបុគ្គល ដែលបានទៅដល់ពន្លឺត្រាស់ដឹងហើយនោះ បុគ្គលនោះហៅថាដេកលក់»។

«តើគេអាចថ្លឹងដំរីធំមួយ របៀបណាបាន?»។ ចម្លើយ: «ចូរយកដំរីធំនោះដាក់ក្នុងទូកធំមួយ ហើយគូសចំណាំជម្រៅ ដែលទូកលិចទៅក្នុងទឹក។ បន្ទាប់មកចូរយកដំរីចុះចេញពីទូក ហើយយកដុំថ្មធំៗក្នុងទូករហូតដល់ទូកលិចទៅដល់ខ្សែគំនូស ចំណាំនោះ។ រួចហើយ យកដុំថ្មនោះមកថ្លឹង ជាការស្រេច!»។

«តើពាក្យថា: ទឹកមួយកែវ ច្រើនជាងទឹកមួយសមុទ្រ បាន ន័យដូចម្តេច?»។ ចម្លើយ: «ទឹកមួយកែវដែលផ្តល់ឲ្យដល់ មាតាបិតា ឬដល់អ្នកជម្ងឺម្នាក់ ដោយចិត្តស្មោះសរ និងករុណា អាសូរ បានបុណ្យធំធេងគ្មានទីចប់។ តែចំពោះទឹកសមុទ្រវិញ ថ្ងៃណាមួយគង់នឹងរីងហួតវិនាសអស់មិនខាន»។

ព្រះឥន្ទ្រក្លែងខ្លួនឡើងម្តងទៀត ជាមនុស្សអត់ឃ្លានរហាម មានតែស្បែកដណ្តាប់ថ្លឹង ហើយថ្លែងថា: «នៅក្នុងលោកនេះ តើមាននរណា ដែលអត់ឃ្លានជាងអញនេះទៅទៀតដែរឬ

ទេ?»។ ចម្លើយ: «បុគ្គលដែលប្រកបដោយអត្តទត្តភាព និងសេចក្តីលោភលន់ រហូតដល់មិនជឿនូវរតនៈទាំងបី គឺព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ហើយមិនដឹងគុណមាតាបិតា គ្រូអាចារ្យ បាណ្ឌវ មិនត្រឹមតែអត់ឃ្លានទេ បុគ្គលនោះនឹងធ្លាក់ទៅក្នុងភពប្រេតអសុរកាយអត់ឃ្លាន ហើយនឹងទទួលក្តីវេទនាអត់ឃ្លានគ្មានទីបំផុត»។

«បន្ទះឈើចន្ទន៍មួយបន្ទះនេះ តើខាងណាជាចុង ខាងណាជាខាងគល់?»។ ចម្លើយ: «ចូរយកបន្ទះឈើនោះទៅដាក់បណ្តែតទឹក ខាងណាលិចទៅក្នុងទឹកជ្រៅជាងនោះជាខាងគល់»។

«សេះពីរដែលមានកំពស់និងភិនភាគដូចគ្នាបេះបិទនេះ តើសេះណាជាមេ សេះណាជាកូន?»។ ចម្លើយ: «ចូរយកចំបើងមកដាក់ឲ្យសេះទាំងពីរនោះស៊ី សេះជាមេនឹងរុញច្រានចំបើងនោះទៅដាក់នៅមុខកូនវា»។

ចម្លើយចំពោះប្រស្នាដ៏ពិបាកៗទាំងនោះ ធ្វើឲ្យព្រះឥន្ទ្រនិងព្រះមហាក្សត្រពេញព្រះទ័យណាស់។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យ ដោយបានដឹងថា ចម្លើយទាំង

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

នោះបានមកពីមនុស្សជរាម្នាក់ ដែលកូនយកទៅលាក់ក្នុង
បន្ទប់ក្រោមដី។ ព្រះអង្គក៏បញ្ជាឲ្យលុបទំនៀមទម្លាប់យក
មនុស្សជរាទៅបំបរបង់ចោល នៅក្នុងព្រៃភ្នំនោះចោលទៅ
ហើយទ្រង់បញ្ជាឲ្យថែរក្សាគោរពមនុស្សចាស់ជរា ដោយចិត្ត
សប្បុរសធម៌។

2. នៅប្រទេសឥណ្ឌា មានកាលមួយនោះ ព្រះមហាក្សត្រិយានី
ស្តេចវិទេហៈ ទ្រង់សុបិននិមិត្តឃើញដំរីសមួយ មានដុះភ្នែក
ប្រាំមួយ។ ព្រះអគ្គមហេសីនឹកចង់បានភ្នែកដំរីសនោះ ក៏ទូលអង្វរ
ព្រះមហាក្សត្រឲ្យរកយកមកថ្វាយ។ ព្រះមហាក្សត្រ ទោះបី
យល់ថា ការនេះប្រហែលជាមិនបានសម្រេចទេយ៉ាងនេះ ក៏
ដោយ តែដោយក្តីស្នេហាចំពោះព្រះអគ្គមហេសី ព្រះអង្គទ្រង់
ប្រកាសថានឹងប្រទានរង្វាន់ធំដល់ព្រានព្រៃណាដែលបានប្រទះ
ឃើញដំរីរបៀបនេះ ហើយយកដំណឹងមកថ្វាយព្រះអង្គ។

កាលនោះនៅក្នុងព្រៃហិមពាន្ត មានដំរីមួយមានភ្នែក
ប្រាំមួយរស់នៅពិតប្រាកដមែន។ ដំរីសនោះ កំពុងតែហាត់
ហ្វឹកហ្វឺន ដើម្បីបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដីង។ មានថ្ងៃមួយ ដំរីស

បានជួយសង្គ្រោះព្រានព្រៃម្នាក់ ឲ្យរួចផុតពីគ្រោះថ្នាក់ធំដល់ ជីវិតនាកណ្តាលព្រៃភ្នំ។ ព្រានព្រៃនោះក៏បានរួចរស់មានជីវិត ត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញដោយសុខសាន្ត។ កាលនោះ ព្រានព្រៃ ដោយវង្វេងស្មារតីនឹងការនឹកសង្ឃឹមចង់បានមហារង្វាន់ ក៏ភ្លេច អស់នូវគុណ ដែលជំរិសបានធ្វើដល់ខ្លួន។ ព្រានព្រៃត្រឡប់ ចូលទៅក្នុងព្រៃភ្នំវិញ ដើម្បីសម្លាប់ជំរិស។

ដោយដឹងថា ជំរិសកំពុងតែបំពេញសេចក្តីព្យាយាមដើម្បី សម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង ព្រានព្រៃក៏ក្លែងខ្លួនជាបព្វជិតមួយអង្គ លបចូលទៅបាញ់ត្រូវជំរិស ដែលពុំបានប្រុងប្រយ័ត្ននឹងព្រួញ ពិសមួយ។

ជំរិសដឹងខ្លួនថា នឹងជិតដល់នូវទីអវសាននៃជីវិតហើយ។ ដឹងទៀតថា ព្រានព្រៃបំបែងលំនឹងចំណង់លោកិយដោយចង់ បានរង្វាន់។ ជំរិសក៏មានចិត្តអាណិតអាសូរព្រានព្រៃ ហើយ យកជើងរាំងការពារព្រាននោះនឹងជំរិសទៀត ដែលប្រុងនឹង ប្រហារព្រាន ដើម្បីជាការសងសឹក។ ជំរិសសួរទៅព្រានថា ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើឆ្គួតលេលារបៀបនេះ។ ព្រាន ព្រៃនិយាយអំពីរឿងរង្វាន់ប្រាប់ទៅជំរិស ហើយវាថាថា ចង់

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ដកយកភ្នែកទាំងប្រាំមួយនោះ។ ភ្លាមនោះ ដំរីក៏បោលដល់នឹង ដើមឈើ កាច់យកភ្នែកប្រគល់ឲ្យទៅព្រានព្រៃ ហើយថ្ងៃថាៈ «ដោយខ្ញុំបានធ្វើទាននេះ ខ្ញុំបានចប់ការព្យាយាមរបស់ខ្ញុំដើម្បី ទៅកាន់ពុទ្ធភ្នាណាហើយ ហើយខ្ញុំនឹងទៅកើតក្នុងដែនដីបរិសុទ្ធ។ កាលណាខ្ញុំបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំនឹងជួយអ្នកឲ្យ បានចាកផុតពីព្រួញពិសទាំងបីគឺ៖ ការលោភលន់ ការក្រោធ ខឹង និងការយល់ច្រឡំ»។

3. នៅក្នុងដង្កូវព្រៃប្រសូរនាជើងក្នុងហិមពាន្ត មានសត្វសេកមួយ រស់នៅជាមួយនឹងម្រឹគីម្រឹគា បក្សាបក្សីឯទៀតៗ ជាច្រើន។ ថ្ងៃមួយដោយត្រូវខ្យល់បក់ខ្លាំង ដើមប្រសូរពីរដើមកកិតគ្នា បង្កើតបានជាភ្លើងឆេះព្រៃប្រសូរទាំងមូល។ ម្រឹគ បក្សីទាំងឡាយ មានការភិតភ័យខ្លាំងៗ សត្វសេកមានចិត្តអាណិតម្រឹគបក្សី ដែលកំពុងរងទុក្ខភ័យ ហើយនឹកដល់គុណដែលសត្វទាំងនោះ បានផ្តល់ដល់ខ្លួនឲ្យបានរស់នៅដោយសុខសាន្តក្នុងព្រៃប្រសូរ នោះ ក៏ខំជួយសង្គ្រោះសត្វទាំងនោះ យ៉ាងអស់សមត្ថភាព។ សត្វសេក លោតមុជទៅក្នុងបឹងនៅជិតនោះ ស្រូបពាំយកទឹក

ហើរឡើងទៅលើភ្លើង ហើយព្រួសទឹកចុះមក ដើម្បីពន្លត់អគ្គី-
ភ័យ។ សត្វសេកព្យាយាមធ្វើកិច្ចនេះ ដោយចិត្តអាណិតអាសូរ
និងដឹងគុណដល់ដង្កំព្រៃឫស្សី។

ចិត្តមានប្រណីមេត្តា និងពលិកម្មនៃសត្វសេកនោះ បាន
ដឹងដល់ព្រះឥន្ទ្រ។ ព្រះឥន្ទ្រក៏ចុះពីឋានសួគ៌មក ហើយមាន
ព្រះបន្ទូលទៅកាន់សេកថា: «អ្នកមានចិត្តក្លាហានក៏ពិតមែន
ហើយ តែវាបានប្រយោជន៍អ្វី ដែលអ្នកព្រួសដំណាក់ទឹកបន្តិច
បន្តួចទៅលើភ្លើងដ៏ធំយ៉ាងនេះ ? » ។ សេកឆ្លើយថា «គ្មានអ្វី
ដែលមិនអាចបំពេញបាន ដោយចិត្តដឹងគុណ និងជាពលិ-
កម្មនោះទេ។ ខ្ញុំនឹងខំបំពេញហើយខំទៀត រហូតដល់អនាគត
ជាតិនៃខ្ញុំជាខាងក្រោយទៀត»។ ព្រះឥន្ទ្រធិរាជ ទ្រង់រំភើប
នឹងចិត្តដ៏ប្រសើរនៃសេកនោះ ហើយជួយលត់មហាអគ្គីភ័យ
នោះឲ្យបានរលត់ទៅ។

4. កាលមួយនោះ នៅក្នុងព្រៃហិមពាន្ត មានបក្សីមួយមានអង្គ
កាយមួយ និងក្បាលពីរ។ មានមួយថ្ងៃ ក្បាលមួយបានឃើញ
ក្បាលមួយទៀត ស៊ីផ្លែឈើដ៏ធ្ងាញ់ពិសា ក៏កើតក្តីប្រណែន

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ហើយនិយាយទៅកាន់ខ្លួនឯងថា: «អញនឹងស៊ីផ្លែឈើមាន ពិសពុល»។ គិតដូច្នោះហើយ ក្បាលនោះក៏ស៊ីផ្លែឈើមាន ពិសពុល ហើយអង្គបក្សីទាំងមូលក៏ក្សិណក្ស័យទៅ។

5. មានមួយកាល កន្ទុយនិងក្បាលនៃសត្វពស់មួយឈ្មោះ ដណ្តើមគ្នាលូនទៅមុខៗ កន្ទុយនិយាយទៅកាន់ក្បាលថា: «មិនយុត្តិធម៌ទេ! ពេលខ្លះ ឯងគួរតែទុកឲ្យអញនាំមុខផង»។ ក្បាលឆ្លើយថា «នេះជាច្បាប់ធម្មជាតិរបស់យើង ដែលអញ ត្រូវតែនៅខាងក្បាល អញមិនអាចប្តូរកន្លែងជាមួយនឹងឯង បានទេ»។

ការឈ្លោះប្រកែកគ្នានេះ ចេះតែមានជាបន្តបន្ទាប់ ដរាបទៅ រហូតដល់មានមួយថ្ងៃ កន្ទុយទៅរៀនព័ន្ធព័ន្ធនឹងដើមឈើធំ មួយ បណ្តាលឲ្យក្បាលទៅមុខមិនរួច។ នៅពេលដែលក្បាល អស់កម្លាំងប្រយុទ្ធលែងកើត កន្ទុយក៏លូនឆ្ពោះទៅតាមទិស ដែលខ្លួនចង់ទៅនោះទៅ។ ពស់ក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងគប់ភ្លើង ហើយ ក៏ដល់នូវក្តីមរណៈទៅ។

នៅក្នុងធម្មជាតិ តែងតែមានលំដាប់លំដោយមួយ ហើយ

អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែមានមុខងារពិសេសផ្ទាល់ផ្សេងៗគ្នា។ បើ កាលណាលំដាប់លំដោយនោះមានការរីករវើកហើយ ដំណើរ ការទាំងអស់នឹងឈប់ដើរ ហើយលំដាប់លំដោយទាំងមូល មុខតែនឹងឆ្កោះទៅរកក្តីវិនាសជាទីបំផុត។

6. ក្នុងសម័យមួយនោះ មានបុរសម្នាក់ឆេវឆាវឆាប់ខឹងជា ពន់ពេក។ ថ្ងៃមួយ មានបុរសពីរនាក់សន្ទនាគ្នាអំពីបុរសឆាប់ ខឹងនៅមុខផ្ទះបុរសនោះថា: «គាត់ជាមនុស្សគួរជាទី រាប់អានស្រឡាញ់តែគាត់ខ្លះសេចក្តីអំណត់។ គាត់មានចរិត ឆេវឆាវ ឆាប់ច្រឡោតខឹងណាស់»។ បុរសឆាប់ខឹងភ្ញាក់នឹងការ សន្ទនាគ្នានេះ ក៏ស្ទុះចេញពីផ្ទះដោយកំរោល ទៅប្រវាយ ប្រតប់ទាត់ជាក់បុរសពីរនាក់ដែលសន្ទនាគ្នានោះ បណ្តាល ឲ្យគ្នាមានរបួសជាច្រើនអន្លើ។

មនុស្សប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត កាលណាឮអ្នកដទៃ និយាយអំពីកំហុសរបស់គេ គេយករឿងនោះទៅពិចារណា ហើយគេកែចរិយាក្រក់របស់គេ។ ផ្ទុយទៅវិញមនុស្សពាល កាលណាមានគេបង្ហាញឲ្យឃើញនូវចរិយាក្រក់របស់ខ្លួន

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

បុគ្គលត្រួតពាលនោះ មិនត្រឹមតែមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងការ
ព្រមាននោះទេ គេរឹតតែខំប្រព្រឹត្តកំហុសដដែលនោះជាថ្មីបន្ត
ទៅទៀតផង។

7. កាលនោះ មានជនម្នាក់ជាអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ តែត្រួតលេ
លា។ នៅពេលដែលអ្នកមានស្តុកស្តម្ភទៅឃើញផ្ទះ របស់ជន
ម្នាក់ទៀតមានជាន់ទី៣ យ៉ាងល្អឆើត គាត់ក៏កើតចិត្តចង់ឲ្យគេ
សង់ផ្ទះមួយមានជាន់ទី៣ ល្អដូចរបស់ជនម្នាក់ទៀតនោះដែរ។
គាត់ឲ្យគេហៅជាងធ្វើផ្ទះមក ហើយបង្គាប់ឲ្យសង់ជាន់ទី៣
មួយឲ្យគាត់។ ជាងធ្វើផ្ទះទទួលយល់ព្រម ចាប់ផ្តើមចាក់គ្រឹះ
ជាដំបូងស្ថាបនាជាន់ទី១ រួចហើយសង់ជាន់ទី២ ហើយជាចុង
ក្រោយបង្អស់សង់ជាន់ទី៣។ នៅពេលដែលអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ
ឃើញការសង់ផ្ទះរបៀបនេះ គាត់ខឹងច្រឡោតឡើង ហើយ
ស្រែកថា: «អញមិនត្រូវការគ្រឹះ ជាន់ទី១ និងជាន់ទី២ នោះ
ទេ ! អ្វីដែលអញចង់បាន គឺជាន់ទី៣ យ៉ាងល្អឆើតមួយតែ
ប៉ុណ្ណោះ ចូរសង់ឲ្យអញភ្លាមមក ! » ។

មនុស្សត្រួត គិតតែពីលទ្ធផលមួយមុខប៉ុណ្ណោះ គេគ្មាន

គិតដល់ការខំប្រឹងប្រែងជាចាំបាច់ ដើម្បីទៅដល់លទ្ធផលនោះ
ទេ ព្រោះមនុស្សបែបនេះ ខ្លះក្តីអំណត់។ គ្មានការប្រសើរណា
កើតដោយឯងៗ ដោយអត់បានធ្វើការខំប្រឹងប្រែងនោះទេ បើ
ពុំនោះទេ គឺដូចជាគេចង់សង់ជាន់ទី៣ ដោយអត់បានចាក់
គ្រឹះសង់ជាន់ទី១ និងជាន់ទី២ ជាបន្តបន្ទាប់ដូច្នោះដែរ។

8. កាលមួយនោះ មានបុរសលេលាម្នាក់ ដាំវិជ្ជាស័ទ្ធិកម្សុំ
មិត្តរបស់គេម្នាក់មកដល់ បុរសលេលានោះនឹកចង់ឲ្យមិត្ត
ទឹកកម្សុំ។ តែទឹកកម្សុំវាភ្លេចពេក បុរសលេលាក៏នាំផ្ទុំដើម្បីឲ្យ
បានត្រជាក់ដោយមិនបានយកទឹកកម្សុំចេញពីភ្លើងទេ។ ភាព
ត្រជាក់ត្រជុំនៃគតិបណ្ឌិតក៏ដូច្នោះដែរ គេមិនអាចទទួលបាន
នូវគតិបណ្ឌិតដ៏ត្រជាក់នោះទេ បើគេមិនពន្លត់ភ្លើងនៃតណ្ហា
លោកិយជាមុនសិននោះទេ។

9. ម្តងនោះ មានបិសាចពីររូបឈ្មោះប្រកែកគ្នាមួយថ្ងៃវាល់
ល្ងាច ដណ្តើមគ្នាយកប្រអប់មួយ ដំបងមួយ និងស្បែកជើង
មួយគូ។ មានបុរសម្នាក់ដើរកាត់តាមទីនោះ សួរទៅថា៖ «ហេតុ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

អ្វីក៏លោកឈ្មោះប្រកែកគ្នា ដោយសាររបស់អស់ទាំងនេះ ?
តើរបស់អស់ទាំងនេះ មានឥទ្ធិពលទិព្វដូចម្តេចដែរ បានជា
លោកដណ្តើមគ្នាដូច្នោះ ? » ។

បិសាចពន្យល់ទៅបុរសនោះថា ប្រអប់ទិព្វនេះអាចផ្តល់
វត្ថុគ្រប់បែបយ៉ាងដែលប្រាថ្នាចង់បាន ដូចជាចំណីអាហារ
សម្លៀកបំពាក់ សម្បត្តិទ្រព្យ ជាដើម។ ដំបងទិព្វនេះ មានឥទ្ធិ-
ប្បទិអាចបង្ក្រាបសត្រូវគ្រប់ទិសទីបាន។ ហើយស្បែកជើងទិព្វ
មួយគូនេះ អាចពាក់ហោះហើរលើអាកាសបាន។

ឮសេចក្តីនេះហើយ បុរសនោះស្រដីថា៖ «តើលោកទាស់
គ្នាធ្វើអ្វី បើលោកចេញពីទីនេះតែមួយភ្លែត ខ្ញុំអាចធ្វើការបែង
ចែករបស់ទាំងនេះដល់លោកដោយយុត្តិធម៌»។ បិសាចទាំង
ពីរក៏ថយចេញឆ្ងាយបន្តិចទៅ។ ភ្លាមនោះបុរសក៏ពាក់ស្បែក
ជើងទិព្វ ឆក់យកប្រអប់និងដំបងទិព្វ ហើយស្ទុះហោះទៅលើ
អាកាសបាត់ទៅ។

បិសាចទាំងពីរនោះ តំណាងពួកអ្នកកាន់សាសនាផ្សេង
ពីព្រះពុទ្ធសាសនា។ ប្រអប់ទិព្វតំណាងទេយ្យទាន ដែលកើត
មានឡើងនៅក្នុងចិត្តប្រកបដោយសប្បុរសធម៌ មនុស្សលោក

មិនយល់ថា តើកំណប់ទ្រព្យដ៏ច្រើនប៉ុណ្ណា ដែលហូរចេញពី
ទេយ្យទានប្រកបដោយចិត្តសប្បុរសនេះទេ? ដំបងទិព្វ តំណាង
ការព្យាយាមសង្រួមចិត្ត: មនុស្សលោកមិនយល់ថា គឺដោយសារ
ការព្យាយាមសង្រួមចិត្តនេះហើយ ដែលគេអាចបង្រ្កាបតណ្ហា
លោកិយទាំងអស់បាន។ ស្បែកជើងទិព្វមួយគូនោះ តំណាង
វិន័យល្អបរិសុទ្ធនៃគំនិតនិងចរិយា ដែលជាយានដឹកនាំសត្វ
លោកឲ្យផុតពីចំណង់ និងជម្លោះទាស់ទែងទាំងឡាយ។ ដោយ
មិនយល់នូវសេចក្តីទាំងនេះ មនុស្សលោកឈ្លោះប្រកែកគ្នា
ដណ្តើមយកប្រអប់ទិព្វ ដំបងទិព្វ និងស្បែកជើងទិព្វ។

10. កាលមួយនោះ មានបុរសម្នាក់ធ្វើដំណើរម្នាក់ឯង ទៅ
ដល់ផ្ទះមួយគ្មានមនុស្សនៅ ក៏សម្រេចចិត្តចូលដេកក្នុងផ្ទះនោះ
ដល់ពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ មានបិសាចមួយលីសពមួយ ចូល
មកក្នុងផ្ទះនោះ ហើយដាក់សពទៅលើរនាបផ្ទះ។ បន្តិចមក
ទៀត មានបិសាចមួយទៀតចូលមក ហើយទាមទារខ្មោចនោះ
ថាជារបស់ខ្លួន។ បិសាចទាំងពីរក៏ចាប់ឈ្លោះប្រកែកគ្នា។

បិសាចទី១ ស្តីឡើងថា ឈ្លោះគ្នាបន្តយូរទៅទៀតជាការ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ឥតប្រយោជន៍ហើយស្នើថា គួរតែរកចៅក្រមកាត់សេចក្តីឲ្យ
តើខ្មោចនេះជាប់រស់អ្នកណា? បិសាចទី២យល់ព្រម ក្រឡេក
ទៅឃើញបុរសដេកនៅកៀនជញ្ជាំង ក៏ស្នើសុំឲ្យបុរសនោះ
កាត់សេចក្តីឲ្យ។ បុរសមានសេចក្តីភិតភ័យខ្លាំង ដោយគិត
ថា: «ទោះបីអញកាត់ក្តីបែបណាក៏ដោយ ក៏បណ្តាលឲ្យបិសាច
ដែលចាញ់ខឹងជាប្រាកដ។ វានឹងសងសឹកអញហើយសម្លាប់
អញជាមិនខាន»។ បុរសក៏ដាច់ចិត្តនិយាយការពិត ដែលគាត់
បានឃើញនឹងភ្នែក។

ឃើញថាជាការអត់អំពើ បិសាចទី២ ខឹងច្រឡោតឡើង
ហើយចាប់កន្ត្រាក់ដៃបុរសម្ខាងរបេះចេញអំពើដងខ្លួនទៅ។
តែបិសាចទី១ យកដៃខ្មោចមកដាក់ជំនួសឲ្យវិញ។ បិសាច
ដែលច្រឡោតខឹងចាប់យកដៃបុរសម្ខាងទៀត បិសាចទី១
យកដៃខ្មោចម្ខាងទៀត មកដាក់ជំនួសឲ្យភ្លាមមួយរំពេច
ទៀត។ ការនេះចេះតែប្រព្រឹត្តិទៅជាបន្តបន្ទាប់រហូតដល់
ដៃទាំងពីរ ជើងទាំងពីរ ក្បាល និងដងខ្លួននៃបុរសត្រូវបាន
ដាក់ជាជំនួសដោយអវយវៈរបស់ខ្មោច។ បន្ទាប់មកបិសាច
ទាំងពីរឃើញអវយវៈបុរសនៅរាត់រាយពេញលើរនាប

ក៏ស្ទុះទៅរើសស៊ីអស់ ហើយសើចតិចៗដើរចេញបាត់
ទៅ។

បុរសកំសត់ដែលជ្រកក្នុងផ្ទះឥតមនុស្សនៅនោះ មាន
ចិត្តញាប់ញ័រជាខ្លាំងនឹងសំណាងអាក្រក់របស់ខ្លួន។ អវយវៈ
ទាំងឡាយដែលបិសាចស៊ីអស់ទៅនោះ ជាអវយវៈដែល
មាតាបិតាបានចែកឲ្យ តែអវយវៈដែលជាប់នឹងខ្លួនក្នុងពេល
នេះ ជាអវយវៈរបស់ខ្មោច។ ទីបំផុតទៅតើខ្លួនជានរណា ?
បុរសដោះស្រាយរឿងនេះពុំរួច ទៅជាមនុស្សគួតលេលាដើរ
រង្វេងរង្វាន់ចេញពីផ្ទះនោះទៅ។ បុរសដើរតម្រង់ទៅវិហារ
មួយ ចូលទៅក្នុងវិហារ ហើយថ្ងែងរឿងទុក្ខព្រួយប្រាប់ទៅ
បព្វជិតទាំងឡាយ ដែលគង់ក្នុងវិហារ។ បុគ្គលទាំងឡាយអាច
យល់ន័យពិត អំពីភាពគ្មានអាត្មាអញ តាមដោយរឿងនិទាន
នេះ។

11. កាលមួយនោះ មានស្រីស្រស់ប្រិមប្រិយស្លៀកពាក់ស្អាត
បាត់ម្នាក់ ចូលទៅលេងផ្ទះគេមួយ។ ម្ចាស់ផ្ទះសួរទៅស្រីនោះ
ថា នាងស្រីជានរណា? ស្រីកញ្ញាឆ្លើយថា ខ្ញុំជាទេពធីតានៃ

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

សម្បត្តិទ្រព្យ។ ម្ចាស់ផ្ទះត្រេកអរជាអនេក ហើយទទួលស្រី
កញ្ញាយ៉ាងរាក់ទាក់។

បន្តិចក្រោយមកទៀត មានស្រីម្នាក់ទៀតអាក្រក់គួរខ្លាច
ស្លៀកពាក់រយឹករយាក ដើរចូលមក។ ម្ចាស់ផ្ទះសួរទៅស្រី
នោះថា អ្នកឯងជានរណាដែរ ? ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំជាទេព-
ធីតានៃសេចក្តីក្រខ្សត់។ ម្ចាស់ផ្ទះក៏យជាខ្លាំង ហើយល្បួង
បណ្តេញស្រីនោះឲ្យចេញពីផ្ទះ។ ប៉ុន្តែស្រីនោះពុំព្រមចេញ
ថែមទាំងនិយាយថា: «ទេពធីតានៃទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវជាបងស្រី
ខ្ញុំ។ យើងបានសន្យាគ្នាថា នឹងមិននៅបែកគ្នាជាដាច់ខាត។
បើអ្នកបណ្តេញខ្ញុំ បងស្រីខ្ញុំត្រូវតែទៅជាមួយនឹងខ្ញុំដែរ»។
យ៉ាងជាក់ស្តែង គ្រាន់តែស្រីរូបអាក្រក់ចេញផុតទៅ ស្រីរូបល្អ
ក៏បាត់រូបទៅដែរ។

ការកើតទៅជាមួយនឹងការស្លាប់។ សំណាងល្អទៅជាមួយ
នឹងសំណាងអាក្រក់។ វត្ថុអាក្រក់ដើរតាមវត្ថុល្អជានិច្ចកាល។ បុគ្គល
គ្រប់រូបត្រូវតែដឹងយល់រឿងនេះ។ មនុស្សគួតលេលាខ្លាច
សំណាងអាក្រក់ ហើយរត់តាមសំណាងល្អ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលដែល
ស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹងត្រូវតែឃ្នះនូវសំណាងអាក្រក់ និងសំណាង

ល្អនេះ ហើយចាកផុតពីគ្រប់ចំណង់លោកិយទាំងអស់។

12. សម័យមួយនោះ មានវិចិត្រករក្រខ្យត់ម្នាក់ចាកចោល ប្រពន្ធនិងផ្ទះសំបែង ដើម្បីស្វែងរកទ្រព្យ។ ក្រោយពីការ ខិតខំយ៉ាងលំបាកអស់បីឆ្នាំមក វិចិត្រករកំសត់សន្សំបានកាស មាសបីរយសន្លឹក ហើយសម្រេចចិត្តត្រឡប់មកផ្ទះវិញ។ មក ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ គាត់ប្រទះនឹងវត្តធំមួយ គេកំពុងតែធ្វើ បុណ្យដាក់ទាន។ គាត់ជាប់អារម្មណ៍ជាខ្លាំង ហើយគិតក្នុង ចិត្តថា: «មកទល់ពេលនេះ អញគិតតែអំពីបច្ចុប្បន្នកាល អញ មិនដែលបានគិតអំពីសុភមង្គល ទៅអនាគតកាលសោះ ។ អញមកដល់កន្លែងល្អនេះ ជាសំណាងល្អរបស់អញហើយ។ អញត្រូវតែឆ្លៀតដាំបណ្តុះគ្រាប់ពូជជាកុសលបុណ្យក្នុងពេល នេះ»។ គិតឃើញដូច្នោះហើយ គាត់ក៏ឲ្យប្រាក់ដែលសន្សំបាន ទាំងប៉ុន្មាន ទៅវត្តនោះអស់ទៅ ហើយត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញគ្មាន ប្រាក់មួយកាក់សោះ។ មកដល់ផ្ទះប្រពន្ធដេរស្តីគាត់ថា គ្មាន រកបានប្រាក់សូម្បីមួយកាក់មកឲ្យ ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតសោះ។ វិចិត្រករកំសត់ឆ្លើយថា ខ្ញុំរកបានកាសមាសជាច្រើន តែខ្ញុំបាន

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ទុកនៅក្នុងទីកន្លែងប្រាកដល្អមួយ។ នៅពេលដែលប្រពន្ធចេះតែ ជំរិតសួរឲ្យប្រាប់កន្លែងដែលគាត់លាក់ វិចិត្រករក៏ប្រាប់ត្រង់ថា គាត់បានប្រគេនទៅព្រះសង្ឃនៅក្នុងវត្តមួយអស់ទៅហើយ។

រឿងនេះបណ្តាលឲ្យប្រពន្ធខឹងច្រឡោត ជេរស្តីគ្រប់ចំពូករ នៅទីបំផុត ប្រពន្ធយករឿងនេះទៅប្តឹងចៅក្រម។ នៅពេល ចៅក្រមសួររួចមើល វិចិត្រករឆ្លើយថា ខ្លួនពុំបានប្រព្រឹត្តអំពើ ឆ្គួតលេលាទេ ពីព្រោះខ្លួនសន្សំប្រាក់មាសបាន ដោយសារ ការខំប្រឹងប្រែងតស៊ូដំលំបាកអស់ពេលជាយូរ ហើយខ្លួនមាន បំណងយកមាសនេះ ធ្វើជាគ្រាប់ពូជសម្រាប់ជាសម្បត្តិអនាគត។ នៅពេលទៅដល់វត្តមួយ គាត់យល់ថា នៅកន្លែងនេះ ហើយ ដែលគាត់គួរតែបណ្តុះគ្រាប់ពូជសម្បត្តិអនាគតរបស់ គាត់។ គាត់បន្ថែមទៀតថា៖ «កាលខ្ញុំប្រគេនមាសទៅព្រះសង្ឃ ខ្ញុំហាក់ដូចជាបានបោះបង់ចោលនូវសេចក្តីលោភលន់ និង សេចក្តីកំណាញ់ ដែលមាននៅក្នុងចិត្តខ្ញុំនៅពេលជាមួយគ្នា នោះ។ ខ្ញុំបានយល់ឃើញថា សម្បត្តិពិតប្រាកដកពុំមែនមាស នោះទេ គឺចិត្តនោះឯងតែម្តង»។

ចៅក្រមសរសើរការយល់ត្រូវរបស់វិចិត្រករ ហើយអ្នក

ទាំងឡាយដែលបានស្តាប់ឮសេចក្តីនេះ ក៏យល់ស្របតាមហើយ ជួយជ្រោមជ្រែងវិចិត្រករនោះគ្រប់ចំពូក។ ដោយសារហេតុ នេះវិចិត្រករនិងប្រពន្ធ ក៏បានសម្បត្តិល្អជានិច្ចនិរន្តរ៍តទៅ។

13. បុរសម្នាក់រស់នៅជិតកន្លែងកប់ខ្មោច នាយប់ស្ងាត់មួយ នោះ បានឮសំឡេងស្រែកហៅខ្លួនចេញពីផ្ទះមួយមក។ គាត់ ខ្លាចពេកពុំហ៊ានទៅមើលឲ្យដឹងរឿងទេ។ ព្រឹកស្អែកឡើងគាត់ យករឿងនោះទៅប្រាប់មិត្តភ្នាក់ងាររបស់គាត់ម្នាក់។ មិត្តនោះ ប៉ងនឹងទៅមើលកន្លែងដែលបុរសតំណាលប្រាប់ ដើម្បីស្តាប់ សំឡេងខ្មោចស្រែកហៅ នៅយប់បន្ទាប់។

នៅពេលដែលបុរសកំសាកកំពុងតែភ័យញាក់ មិត្តរបស់ គាត់ទៅកន្លែងកប់ខ្មោចនាយប់បន្ទាប់នោះ ហើយឮសំឡេង ស្រែកហៅ ចេញពីផ្ទះមួយមកប្រាកដមែន។ បុរសជាមិត្តសួរ ទៅថា អ្នកជាអ្វី ហើយចង់បានអ្វី។ សំឡេងចេញពីក្នុងដីមកថា «ខ្ញុំជាកំណប់ដែលគេកប់លាក់ទុកជាយូរមកហើយ ហើយខ្ញុំ សម្រេចចិត្តផ្តល់ខ្លួនខ្ញុំនេះឲ្យទៅជនណាម្នាក់។ ពីយប់មុន ខ្ញុំ បានធ្វើអំណោយខ្លួនខ្ញុំនេះដល់បុរសម្នាក់ តែបុរសនោះកំសាក

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ពេក មិនហ៊ានមកយកដោយខ្លួនឯង ហេតុដូច្នោះ អ្នកត្រូវបាន
កំណប់នេះ ពីព្រោះអ្នកស័ក្តិសមនឹងបានកំណប់។ ស្នែកព្រឹក
ខ្ញុំនឹងទៅផ្ទះអ្នកជាមួយនឹងអ្នកបម្រើរបស់ខ្ញុំប្រាំពីរនាក់»។

បុរសជាមិត្តនិយាយថា: «ខ្ញុំនឹងរង់ចាំអ្នក ប៉ុន្តែសុំមេត្តា
ប្រាប់ខ្ញុំ តើខ្ញុំត្រូវរៀបចំទទួលអ្នករបៀបដូចម្តេច?»។ សំឡេង
ឆ្លើយឡើងថា: «យើងនឹងទៅផ្ទះអ្នកក្នុងសម្លៀកបំពាក់ជាបព្វ
ជិត។ ចូររៀបចំបន្ទប់មួយ និងទឹកទុកឲ្យយើង។ ចូរអ្នកដុស
លាងខ្លួនប្រាណរបស់អ្នក ហើយបោសប្រាសបន្ទប់នោះឲ្យ
ស្អាត។ ចូររៀបកៅអីនិងបាយប្រាំបីបានទុកឲ្យយើង។ ក្រោយ
ពេលយើងបរិភោគរួច ចូរអ្នកនាំយើងទៅក្នុងបន្ទប់បិទជិតមួយ។
នៅក្នុងបន្ទប់នោះ យើងនឹងប្រែខ្លួនយើងឲ្យទៅជាក្រុមប្រាំបី
ពេញទៅដោយមាស»។

ព្រឹកស្អែកឡើង បុរសជាមិត្តនោះបោសប្រាសបន្ទប់ដូច
បានទទួលបញ្ជាមក រួចហើយរង់ចាំបព្វជិតទាំងប្រាំបីអង្គនិមន្ត
មកដល់។ សង្ឃទាំងប្រាំបីអង្គនិមន្តមកដល់ តាមពេលសន្យា។
បុរសនោះទទួលដោយសេចក្តីគោរព។ ក្រោយពេលឆាន់ចង្ហាន់
រួច បុរសនិមន្តបព្វជិតទាំងនោះមួយអង្គម្តងៗទៅក្នុងបន្ទប់បិទ

ជិតមួយៗ បព្វជិតគ្រប់អង្គ ក៏ប្រែខ្លួនក្លាយទៅជាក្នុងពោរពេញ
ទៅដោយមាស។

កាលនោះ នៅក្នុងភូមិនោះ មានបុរសម្នាក់លោកលន់ជា
ពន់ពេក។ នៅពេលគាត់បានដឹងរឿងនោះ គាត់នឹកចង់បាន
ក្នុងពោរពេញដោយមាសទាំងនោះដែរ។ គាត់ក៏និមន្តបព្វជិត
ប្រាំបីអង្គនោះទៅផ្ទះគាត់។ នៅពេលឆាន់រួចសព្វគ្រប់ហើយ
បុរសលោកលន់នាំបព្វជិតទាំងនោះ ទៅក្នុងបន្ទប់បិទជិត
មួយ។ ប៉ុន្តែបព្វជិតទាំងនោះ មិនព្រមប្រែប្រួលទៅជាក្នុង
ពេញដោយមាសទេ ទៅជាច្រឡោតខឹង ហើយនាំគ្នាទៅប្តឹង
ក្រុមរក្សាសន្តិសុខ។ ទីបំផុត ក្រុមរក្សាសន្តិសុខចាប់បុរសនោះ
ទៅ។

ចំណែកបុរសកំសាក នៅពេលបានដឹងថា សំឡេងដែល
បន្លឺចេញពីផ្ទះ បានផ្តល់សម្បត្តិស្តុកស្តម្ភដល់បុរសក្លាហាន
យ៉ាងនេះហើយ ដោយមានចិត្តលោកលន់ គាត់ក៏ទៅផ្ទះ
បុរសក្លាហាន ទាមទារយកមាសទាំងនោះ ដោយសំអាងថា
សំឡេងនោះបានឆ្ពោះមករកខ្លួនជាមុន។ នៅពេលដែលគាត់
ឈោងចាប់យកក្នុងទាំងនោះ ពស់វែកជាច្រើនបើកវែក លូន

វិធីធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធ

ចេញពីក្នុងប្រុងនឹងចឹកគាត់។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ជ្រាបរឿងនេះ ក៏ដាក់បញ្ញត្តិថា ក្នុងទាំងនោះជារបស់បុរសក្លាហាន។ ហើយព្រះអង្គទ្រង់ពិចារណាថា: «រឿងហេតុទាំងពួង វាតែងតែមានឡើងរបៀបនេះជានិច្ចនៅក្នុងលោកនេះ។ មនុស្សគួតលេលាពោរពេញទៅដោយចំណង់ ចង់បានប្រយោជន៍ តែកំសាកពេក ពុំហ៊ានខិតខំស្វែងរក។ អាស្រ័យហេតុនេះ មនុស្សកំសាកទាំងនោះ តែងតែមិនបានសម្រេចជានិច្ច។ មនុស្សរបៀបនេះ ខ្លះទាំងជំនឿទុកចិត្ត ខ្លះទាំងសេចក្តីក្លាហានក្នុងការតស៊ូតាមផ្លូវចិត្ត ដែលជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បីបានសម្រេចសេចក្តីសុខសន្តិភាពពិតប្រាកដ»។

ចំពូកទី ២

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

I

ការស្វែងរកសេចក្តីពិត

1. កាលណាគេស្វែងរកសេចក្តីពិត គេតែងតែប្រទះនឹងបញ្ហាដែលឥតប្រយោជន៍ទាល់តែសោះខ្លះ ចោទឡើងជានិច្ច។ សកលលោកនេះធ្វើអំពីអ្វី? សកលលោកនេះបិតថេរបូទេ? សកលលោកនេះ មានព្រំដែនឬទេ ឬគ្មានទេ? សង្គមមនុស្សលោកនេះ កើតឡើងតាមរបៀបដូចម្តេច? អ្វីទៅដែលជាអង្គការប្រសើរឧត្តមនៃសង្គមមនុស្សលោក?។ បើបុគ្គលណាមួយរង់ចាំរកឲ្យឃើញចម្លើយ ចំពោះបញ្ហាទាំងនេះ ជាមុនសិន ទើបបានចាប់ស្វែងរក និងប្រតិបត្តិដើម្បីទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង បុគ្គលនោះនឹងស្លាប់មុនរកឃើញផ្លូវនោះជាពុំខាន។

ឧបមាថា បុរសម្នាក់ត្រូវព្រួញពិស ជាប្រាកដណាស់

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

មុខតែឪពុកម្តាយ មិត្តភក្តិរបស់គេមកជុំគ្នា ហើយអញ្ជើញគ្រូ
ពេទ្យមកដកព្រួញចេញ ថែមុខរបួស បន្សាបពិស។

បើសិនជាអ្នករបួសប្រកែកថា: «សុំចាំបន្តិចសិន! មុននឹង
លោកដកព្រួញនេះ ខ្ញុំចង់ដឹងថា តើនរណាបាញ់ខ្ញុំ? តើអ្នក
បាញ់នោះ ប្រុសឬស្រី តើជាអភិជន ឬអ្នកស្រែចំការ? តើធ្លុំធ្លើ
អំពីអ្វី តើធ្លុំតូច ឬធ្លុំធំ តើធ្វើអំពីឈើ ឬអំពីឫស្សី តើខ្សែធ្លុំធ្វើ
អំពីអ្វី តើធ្វើអំពីសរសៃឈើ ឬស្បែកសត្វ តើព្រួញធ្វើអំពីផ្តៅ
ឬអំពីស្រល់? តើគេយកស្លាបសត្វអ្វីប្រើ? មុននឹងលោក ដក
ព្រួញនេះ ខ្ញុំចង់ដឹងសេចក្តីទាំងនេះសិន»។ ក្នុងកាលៈទេសៈ
បែបនេះ តើបុរសនោះនឹងទៅយ៉ាងណា?

មុននឹងបានដំណឹងពិតឥតល្អៀងទាំងនោះ ពិសមាន
ពេលគ្រប់គ្រាន់នឹងបញ្ចេញសកម្មភាព ហូរចូលទៅក្នុងសរសៃ
ឈាម អាចបណ្តាលឲ្យបុរសនោះស្លាប់បាន។ ករណីមុន
ដំបូង ដែលត្រូវធ្វើគឺដកយកព្រួញចេញ ហើយបង្វិលពិសកុំ
ឲ្យជ្រួតជ្រាបសព្វសាយទាន់។

ក្នុងពេលដែលភ្លើងតណ្ហាកំពុងតែធ្វើឲ្យលោកនេះ មាន
គ្រោះថ្នាក់ ការរកឲ្យដឹងថា តើលោកនេះកើតឡើងអំពីអ្វី ជា

ការបានប្រយោជន៍តិចតួចស្អប់ស្អើងណាស់។ ហេតុនេះ ការរកឲ្យយល់នូវសភាពជាក់លាក់ នៃសង្គមមនុស្សលោកនោះ មិនបានប្រយោជន៍ស្មើនឹងការរត់គេចពីភ្លើង ដែលកំពុងឆេះនោះទេ។

រឿងរកឲ្យដឹងថា តើលោកនេះមានព្រំដែនឬទេ តើបិតថេរហូតឬទេនោះ អាចរង់ចាំបានរហូតដល់ពេលរកឃើញមធ្យោបាយរំលត់ភ្លើងនៃការកើត ជរា ឈឺ និងស្លាប់។ នៅចំពោះមុខភ្លើងទុក្ខព្រួយ ភ្លើងឈឺចាប់ ភ្លើងវេទនា ជាដំបូងបង្អស់ត្រូវរកឲ្យឃើញផ្លូវរំលត់ភ្លើងទាំងនោះ ហើយតាំងចិត្តប្រតិបត្តិតាមផ្លូវនោះ។

សាសនាព្រះពុទ្ធ ពន្យល់យើងអំពីរឿងមានប្រយោជន៍ដែលយើងត្រូវតែដឹង មិនពន្យល់អំពីរឿងអត់ប្រយោជន៍ទេ។ បានន័យថា យើងត្រូវរៀនអ្វីដែលត្រូវរៀន លះបង់អ្វីដែលត្រូវលះបង់ បណ្តុះបណ្តាលអ្វីដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាល ទទួលចំណេះវិជ្ជាអ្វីដែលត្រូវទទួល។

ហេតុដូច្នោះ មុនដំបូងបុគ្គលគ្រប់រូបត្រូវយល់នូវរឿងដែលសំខាន់ជាងគេបំផុត យល់នូវបញ្ហាទាំងឡាយដែលត្រូវ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ដោះស្រាយជាដំបូងគេបំផុត ហើយយល់នូវបញ្ហាដែលបន្ទាន់ ជាងគេបង្អស់។ ដើម្បីកិច្ចនេះ ជាដំបូងបង្អស់ បុគ្គលគ្រប់រូប ចាំបាច់ត្រូវតែព្យាយាមហាត់បំពត់ចិត្តរបស់ខ្លួន គឺថាត្រូវចេះ គ្រប់គ្រងចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួន។

2. ឧបមាថា មានបុរសម្នាក់ចូលទៅក្នុងព្រៃ ដើម្បីរកដំរឈើ ដែលមាននៅក្នុងដើមរុក្ខជាតិ តែបុរសនោះកាប់យកបានតែ មែកនិងស្លឹកមួយបាច់ត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ហើយជឿក្នុងចិត្តថា ខ្លួនរកបានរបស់ដែលខ្លួនស្វែងរក។ តើបុរសនោះមិនឆ្គួតទេ ឬ? ដែលសប្បាយចិត្តនឹងបានសំបកឈើ សាច់ឈើស្រាយៗ ជាជំនួសដំរឈើ ដែលខ្លួនចេញទៅរកនោះ? ប៉ុន្តែ មានមនុស្ស ជាច្រើន ដែលតែងតែធ្វើរបៀបនេះ។

ដូចជាបុរសម្នាក់ស្វែងរកផ្លូវដើម្បីឲ្យបានចាកផុតពីការ កើត ការចាស់ជរា ការឈឺ ការស្លាប់ ការទុក្ខព្រួយ ការឈឺចាប់ និងការវេទនា។ នៅពេលសម្គាល់ឃើញថា ខ្លួនបានជឿន លឿនទៅមុខខ្លះហើយនោះ ក៏តាំងកើតចិត្តឡើង ក្រអឺតក្រអោង ឡើងអំនួត វាយប្រកបំ។ បុរសនោះ មិនខុសពីបុរសដែលស្វែង

រកដ៏រលើ ហើយសប្បាយចិត្តដោយរកបានមែកឈើនិងស្លឹក
មួយបាច់នោះទេ។

មានបុរសម្នាក់ទៀតត្រេកអរសប្បាយ ដោយបានលូត
លាស់ខ្លះក្រោយពីខ្លួនបានខំប្រឹងប្រែងបន្តិចបន្តួចមក ហើយ
តាំងលះបង់ចោលការខំប្រឹងប្រែង ទៅជាមានចិត្តភ្លើតភ្លើន
ក្រអឺតក្រអោង ឡើងអំនួត។ អាចប្រដូចបានថា បុរសនោះទៅ
រកបានឯមែកឈើមួយបាច់ ជាជំនួសដ៏រលើ ដែលខ្លួនស្វែង
រកនោះទៅវិញ។

មានបុរសម្នាក់ទៀត ឃើញថាចិត្តរបស់ខ្លួនបានស្ងប់បន្តិច
ហើយ។ គំនិតរបស់ខ្លួនបានភ្លឺថ្លាខ្លះហើយ ក៏តាំងលះបង់ការ
ព្យាយាមចោល ហើយទៅជាក្រអឺតក្រអោង ឡើងអំនួត។
បុរសនោះយកបានឯសំបកឈើ ជាជំនួសដ៏រលើ ដែលខ្លួន
ស្វែងរកនោះទៅវិញ។

មានបុរសម្នាក់ទៀត ឡើងចិត្តឡឺតអួតអោងដោយសារ
បានដឹងថា ខ្លួនបានមើលឃើញជម្រៅនៃវត្ថុធាតុខ្លះៗហើយ ។
នេះដូចជាទៅបានឯសាច់ឈើស្រាយៗ ជាជំនួសដ៏រលើដូច្នោះ
ដែរ។ អ្នកសង្វាតរកទាំងនេះ ដែលពេញចិត្តនឹងការព្យាយាម

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

មិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយតាំងឡើងអំនួត មានចិត្តក្រអឺតក្រអោង
លះបង់ការព្យាយាមចោល ហើយបណ្តោយខ្លួនឲ្យធ្លាក់យ៉ាង
ងាយទៅក្នុងភាពទំនេរខ្ជិលច្រអូស។ បុគ្គលទាំងនោះនឹងបាន
ជួបប្រទះនឹងទុក្ខវេទនាវិញ ជាពុំខាន។

អ្នកស្វែងរកផ្លូវពិតប្រាកដទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង មិនត្រូវ
គិតសង្ឃឹមលើការងាយស្រួល លើការដែលនឹងត្រូវតែបានគេ
គោរព ឬលើកកិត្តិយស និងកក្កិភាពដែលគេត្រូវតែផ្តល់ឲ្យ
នោះទេ។ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងការប្រាថ្នារកសេចក្តីសុខស្ងប់ រកការ
ត្រាស់ដឹងនេះ គេមិនត្រូវព្យាយាមដោយខ្លីខ្លាទេ។

មុនដំបូងបង្អស់ គេត្រូវយល់ក្នុងចិត្តឲ្យច្បាស់អំពីសភាព
ពិតដែលជាគ្រឹះសំខាន់នៃពិភពកើតនិងស្លាប់នេះ។

3. លោកនេះ គ្មានសារជាតិបិតថេរជារបស់ខ្លួនពិតប្រាកដ
ទេ។ វាគ្រាន់តែជាការប្រមូលផ្តុំដ៏ធំធេងមួយនៃហេតុនិងផល
តែប៉ុណ្ណោះ។ ហើយហេតុនិងផលនេះទៀត មានដើមកំណើត
ពីសកម្មភាពទាំងឡាយនៃចិត្ត ដែលបណ្តាលមានឡើងដោយ
សារសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅ ការរមិលឃើញខុស ការចង់បាន ហើយ

និងការជំពាក់ចិត្ត។ លោកនេះ គឺជារូបបញ្ចាំងនៃគំនិតយល់
ខុស ដែលស្ថិតមាននៅក្នុងចិត្ត៖ វាគ្មានសារជាតិអ្វីជាប្រាកដ
មួយឡើយ។ គឺដោយសារដំណើរនៃចិត្តនោះឯង ដែលពិភព
លោកនេះកើតមានឡើង។ ចិត្តបញ្ចាំងនូវគតិកាន់ច្រឡំរបស់
ខ្លួនផ្ទាល់។ ពិភពលោកនេះ មានគ្រឹះនៅក្នុងចំណង់ទាំងឡាយ
នៃចិត្ត នៅក្នុងក្តីទុក្ខសោកកង្វល់ដែលកើតឡើងពីចំណង់កំហឹង
និងគតិកាន់ច្រឡំ។ បុគ្គលស្វែងរកផ្លូវពន្លឺត្រាស់ដឹង ត្រូវតែ
ប្រុងប្រៀបខ្លួនប្រយុទ្ធតទល់នឹងចិត្តរបៀបនេះ ដើម្បីនឹងបាន
ទៅដល់គោលដៅ។

4. ឱចិត្តរបស់ខ្ញុំ! ម្តេចក៏អ្នកហោះហើរមិនចេះឈប់ឈរនៅ
ក្នុងដំណើរប្រែប្រួលនៃជីវិតដូច្នោះ? ម្តេចក៏អ្នកធ្វើឲ្យខ្ញុំច្របូក
ច្របល់ រកពេលសម្រាកគ្មានដូច្នោះ? ម្តេចក៏អ្នកបង្ខំខ្ញុំឲ្យប្រមូល
ទុកនូវវត្ថុដ៏ច្រើនមហិមាយ៉ាងនេះ? អ្នកបីដូចជានង្គ័លដែល
បាក់មុនគេចាប់ផ្តើមក្នុងដី អ្នកបីដូចជាចង្កូតកប៉ាល់ដែលគេ
ដោះបោះចោលនៅពេលដែលគេកំពុងតែ រង្វេងរង្វាន់នាកណ្តាល
មហាសមុទ្រនៃការកើតនិងការស្លាប់។ តើបានប្រយោជន៍អ្វីទៅ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ក្នុងការកើតឡើងវិញជាច្រើនដងរាប់មិនអស់នេះ បើអ្នកមិន
ចេះប្រើប្រាស់ជីវិតនេះឲ្យបានប្រយោជន៍ល្អៗ

ឱចិត្តរបស់ខ្ញុំ ! ម្តងអ្នកបណ្តាលឲ្យខ្ញុំទៅកើតជាស្តេច
ផែនដី រួចហើយអ្នកបណ្តាលឲ្យខ្ញុំទៅកើតជាអ្នកងារ ដើរសុំ
ទានគេស៊ី។ ជួនកាលអ្នកបណ្តាលឲ្យខ្ញុំទៅកើតនៅក្នុងឋាន
សួគ៌ សោយសម្បត្តិទិព្វរួចហើយ អ្នកទម្លាក់ខ្ញុំទៅក្នុងឋាននរក
ដ៏សែនជ្រៅ។

ឱចិត្តចម្លងរបស់ខ្ញុំ ! ត្អូតគ្មានសល់ចន្លោះ ! អ្នកបានដឹកនាំ
ឲ្យដើរតាមផ្លូវដ៏ច្រើនរាប់មិនអស់ ហើយខ្ញុំបានគោរពធ្វើតាម
អ្នកដោយគ្មានវិធីរូស ! តែពេលនេះ ខ្ញុំបានស្តាប់ឮសេចក្តីប្រៀន
ប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធហើយ សូមឈប់ធ្វើឲ្យខ្ញុំរីករវៀតទៅ ឈប់
ធ្វើឲ្យខ្ញុំឈឺចាប់ទៀតទៅ សូមទុកឲ្យខ្ញុំមានខន្តីខំសង្វាតស្វែងរក
ពន្លឺត្រាស់ដឹងផង !

ឱ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ! បើអ្នកអាចដឹងតែម្យ៉ាងគត់ថា អ្វីៗទាំង
អស់គ្មានសារជាតិទេ អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែមិនបិតថេរ ! បើអ្នក
អាចរៀនតែម្យ៉ាងគត់គឺ កុំទាក់ទាមនឹងវត្ថុ កុំប្រាថ្នាចង់បានវត្ថុ
កុំបណ្តោយឲ្យលុះទៅក្នុងសេចក្តីលោភលន់ សេចក្តីខឹងក្រោធ

និងសេចក្តីត្អូតត្អើ ! ពេលនោះ យើងនឹងអាចមានដំណើរ
ជីវិតសុខស្ងប់ៗ ដូច្នោះ បើយើងយកដាវនៃគតិបណ្ឌិត កាត់ផ្តាច់
ចំណងនៃតណ្ហាទាំងឡាយ បើយើងលែងត្រូវបានរឹករវនឹង
ដំណើរប្រែប្រួលនៃកាលៈទេសៈ លែងទាក់ទាមនឹងការមាន
អត្ថប្រយោជន៍ ឬគ្មានអត្ថប្រយោជន៍ នឹងភាពល្អឬភាពអាក្រក់
នឹងការចំណេញឬខាត នឹងការបានគេសរសើរ ឬបានគេប្រមាថ
យើងនឹងអាចរស់ក្នុងសុខសន្តិភាព។

ឱ ចិត្តជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ ! ជាដំបូងបង្អស់ អ្នកបាន
រំលឹកដាស់តឿនខ្ញុំ ឲ្យមានជំនឿក្នុងការស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង
ចុះហេតុដូចម្តេច ក៏អ្នកបណ្តោយឲ្យសេចក្តីលោភលន់ ការ
ស្រឡាញ់ភាពឧត្តុង្គឧត្តម ការស្រើបស្រាលសប្បាយរំដើប
រំជួលវាចេញចូលបានដោយសេរី ងាយៗ យ៉ាងនេះ?

ឱ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ! ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកលោតទៅខាងនេះ
បន្តិច ខាងនោះបន្តិច គ្មានគោលដៅអ្វីឲ្យប្រាកដប្រជាដូច្នោះ?
សូមទុកឲ្យខ្ញុំបានឆ្លងសមុទ្រច្រើនភ្នែកគួរឲ្យខ្លាចនេះរួចផង។
មកទល់ពេលនេះ ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមដោយចំណង់របស់អ្នក
ទាំងអស់ តែឥឡូវនេះ គឺអ្នកឯងនេះហើយដែលត្រូវតែប្រព្រឹត្ត

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

តាមខ្ញុំម្តងវិញ គឺយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវប្រតិបត្តិតាមសេចក្តី
ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ។

ឱ ចិត្តជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ ! ក្នុងទាំងនេះ ស្ទឹងទាំងនេះ
សមុទ្រទាំងនេះ សុទ្ធតែប្រែប្រួល ហើយជាកតនៃទុក្ខ។ ដូច្នេះ
នៅក្នុងពិភពដ៏នៃក្នុងនេះ តើយើងនឹងរកឃើញសេចក្តីសុខ
ស្ងប់នៅកន្លែងណាទៅ ? យើងគួរតែដើរតាមគន្លងធម៌របស់
ព្រះពុទ្ធ ហើយច្នៃទៅត្រើយម្ខាងទៀតដែលជាត្រើយនៃពន្លឺ
ត្រាស់ដឹង !

5. បុគ្គលដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ដោយពិតប្រាកដមែន
នុ៎ះ គេតែងតែដាក់កម្រិតបញ្ហាចិត្តរបស់គេជានិច្ច។ ដូច្នេះ
បុគ្គលទាំងនោះជឿទៅមុខ ដោយប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងស្វាហាប់។
ទោះបីគេត្រូវបានអ្នកខ្លះជេរប្រទេច អ្នកខ្លះទៀតប្រមាថមើល
ងាយក៏ដោយ ក៏គេចេះតែទៅមុខជានិច្ច ដោយមិនរីករឡប់
ស្មារតី។ ទោះបីនរណាវាយតប់គេ យកដុំថ្មតប់គេឬយកដាវ
កាប់គេ បណ្តាលឲ្យមានរបួសក៏ដោយ ក៏គេមិនខឹងតបទៅ
វិញដែរ។

ទោះបីសត្រូវរបស់គេកាត់ក្បាលគេ ក៏ចិត្តរបស់គេមិន
ត្រូវបានរីករវៃដែរ។ បើគេបណ្តោយឲ្យចិត្តរបស់គេឡើងល្អក៏
ដោយសាររឿងដែលបណ្តាលឲ្យឈឺចាប់ នោះគេមិនតាម
សេចក្តីប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទេ។ ទោះបីព្រឹត្តិការណ៍
បែបណាមកដល់គេក៏ដោយ គេត្រូវតែប្តេជ្ញាចិត្តឲ្យនៅម៉ឺងម៉ាត់
មិនរំភើបញាប់ញ័រ ហើយផ្សព្វផ្សាយនូវចិត្តមានសេចក្តីប្រណី
អាសូរនិងមេត្តាធម៌ជានិច្ច។ ទោះបីត្រូវបានទទួលការប្រមាថ
ឬជួបប្រទះនឹងសំណាងអាក្រក់ក៏ដោយ គេត្រូវតែសម្រេចចិត្ត
មិនតក់ស្លុត តាំងចិត្តឲ្យស្ងប់ គិតតែផ្តិតយកនូវឱវាទរបស់ព្រះ
ពុទ្ធ។

ក្នុងបំណងឲ្យបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង អញនឹងខំ
បំពេញអ្វីៗដែលមិនអាចធ្វើបាន ទ្រាំទ្រនឹងអ្វីៗ ដែលពុំអាច
ទ្រាំបាន។ អញនឹងបូជាអ្វីៗទាំងអស់ ដែលអញមាន។ បើសិន
ជាមានគេថា ដើម្បីបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង អញតោងតែ
ដាក់កំហិតស៊ីបាយតែមួយគ្រាប់ក្នុងមួយថ្ងៃ នោះអញនឹងស៊ី
បាយតែមួយគ្រាប់គត់ក្នុងមួយថ្ងៃ។ បើសិនជាផ្លូវទៅកាន់ពន្លឺ
ត្រាស់ដឹងនោះត្រូវធ្លងកាត់ភ្លើង អញនឹងធ្លងកាត់ភ្លើងនោះ។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ប៉ុន្តែ គេមិនត្រូវធ្វើកិច្ចទាំងនេះ ក្នុងគោលបំណងណាមួយជាខាងក្រោយនោះទេ។ គេត្រូវគិតថា គេធ្វើកិច្ចទាំងនេះ ពីព្រោះវាប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតគួរតែធ្វើ ពីព្រោះវាត្រឹមត្រូវល្អគួរតែធ្វើ។ គេត្រូវធ្វើកិច្ចទាំងនេះដោយចិត្តមានមេត្តាធម៌ប្រណីអាសូរ ដូចជាម្តាយបំពេញកិច្ចទាំងឡាយចំពោះកូននៅតូច ចំពោះកូនដែលមានជំងឺ ដោយគ្មានគិតដល់កម្លាំងនឿយហត់ ឬសុខុមាលភាពរបស់ខ្លួន។

6. កាលមួយនោះ មានព្រះមហាក្សត្រមួយព្រះអង្គ ស្រឡាញ់ប្រជារាស្ត្រ និងប្រទេសជាតិរបស់ព្រះអង្គណាស់។ ព្រះអង្គគ្រប់គ្រងប្រទេសដោយគតិធម៌និងមេត្តាធម៌ជាទីបំផុត នាំឲ្យប្រទេសព្រះអង្គបានសុខសន្តិភាព ចម្រុះចម្រើនជាទីពន្លឺក។ ព្រះអង្គទ្រង់ស្វែងរកគតិបណ្ឌិត និងពន្លឺត្រាស់ដឹងជានិច្ច ព្រះអង្គរហូតដល់ទៅប្រកាសថា នឹងប្រទានរង្វាន់ដល់អ្នកណាដែលដឹកនាំព្រះអង្គទៅកាន់សិក្ខាបទ ដែលអាចឲ្យព្រះអង្គបានសម្រេច។

ភក្តីភាព និងគតិបណ្ឌិតរបស់ព្រះអង្គ ត្រូវបានដឹងដល់

ទៅព្រះឥន្ទ្រ។ ព្រះឥន្ទ្រក៏ចុះមកសាកល្បងព្រះអង្គដោយក្លែងខ្លួនជាបិសាច ប្រាកដឲ្យឃើញឡើងនៅមុខទ្វារប្រាសាទ។ បិសាចនោះសុំឲ្យគេនាំទៅគាល់ស្តេច ពីព្រោះខ្លួនមានសិក្ខាបទដ៏វិសេសបរិសុទ្ធមួយ នឹងទូលព្រះរាជាឲ្យទ្រង់ព្រះសណ្តាប់។

ព្រះរាជាឮដំណឹងនេះ ទ្រង់មានព្រះទ័យត្រេកអរជាពន់ពេក។ ព្រះអង្គទទួលបិសាចយ៉ាងគួរសម ហើយសុំឲ្យបិសាចបង្រៀនសិក្ខាបទនោះដល់ព្រះអង្គ។ បិសាចក៏ប្រែរូបទៅជាអសុរកាយគួរឲ្យខ្លាចជាពន់ពេក ហើយទាមទាររកចំណីអាហារស៊ី ដោយស្រដីថា វាមិនបង្រៀនជាដាច់ខាត ដរាបណាវាមិនបានទទួលចំណីអាហារដែលវាចង់ស៊ី។ ចំណីអាហារយ៉ាងវិសេសវិសាល ត្រូវបានរៀបថ្វាយបិសាច តែបិសាចនៅតែទទួចទារឲ្យគេយកសាច់មនុស្សនៅក្តៅស្រស់ និងឈាមស្រស់មកឲ្យខ្លួនស៊ី។ ព្រះរាជបុត្របម្រុងរាជ្យ រួចហើយព្រះអគ្គមហេសី បានថ្វាយខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ឲ្យបិសាចស៊ី តែបិសាចនៅតែមិនពេញចិត្ត ហើយវាសុំឲ្យស្តេចដាក់ទានអង្គកាយព្រះអង្គឲ្យវាស៊ី។

ព្រះរាជាទ្រង់យល់ព្រមថ្វាយខ្លួនព្រះអង្គឲ្យបិសាចស៊ី តែ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ទ្រង់ទាមទារសុំឲ្យព្រះអង្គអាចបានស្តាប់សិក្ខាបទ ដ៏វិសេស
វិសុទ្ធនោះជាមុនសិន។

ពេលនោះ ព្រះឥន្ទ្រទ្រង់ប្រកាសពាក្យប្រកបដោយគតិ
ធម៌ថា៖ «ទុក្ខព្រួយមកពីចំណង់ ការខ្លាចមកពីចំណង់។ បុគ្គល
ដែលបានកំចាត់ចំណង់ចោលចេញ នឹងលែងមានទុក្ខព្រួយ
លែងមានការខ្លាច»។ ជាបន្ទាប់គ្នាមនោះ ព្រះឥន្ទ្រក៏ប្រែកាឡា
មកជារូបពិតវិញ ចំណែកឯព្រះរាជបុត្រ និងព្រះអគ្គមហេសី
ក៏រស់ឡើងវិញ។

7. កាលមួយនោះ នៅក្នុងព្រៃហិមពាន្ត មានបុរសម្នាក់ស្វែង
រកផ្លូវទៅកាន់សេចក្តីពិត។ បុរសនោះមិនរវល់នឹងសម្បត្តិលោកិយ
ឬសេចក្តីសប្បាយនៅឋានសួគ៌ ទាល់តែសោះ។ របស់ដែលគេ
ស្វែងរក គឺសិក្ខាបទដែលអាចឲ្យគេបានចាកផុតពីសេចក្តីកាន់
វិញ្ញាណ តែមួយមុខប៉ុណ្ណោះ។

ព្រះឥន្ទ្រមានព្រះទ័យរំភើបនឹងការខំសង្វាត យ៉ាងម៉ឺង
ម៉ាត់ និងស្មោះត្រង់របស់បុរសនោះ ក៏ចុះមកសាកល្បងបុរស។
ទ្រង់កាឡាខ្លួនជាបិសាចមួយ ដើរស្រែកច្រៀងក្នុងព្រៃហិមពាន្ត

ថា: «អ្វីៗទាំងអស់ប្រែប្រួល អ្វីៗទាំងអស់កើតឡើងហើយវិនាស បាត់ទៅវិញ»។

ពេលដែលបុរសស្វែងរកសេចក្តីពិតព្រងឆ្កៀងនោះ គេ សប្បាយជាពន់ពេក។ គេសប្បាយហាក់ដូចជាមនុស្សស្រេក ទឹកបានជួបប្រទះនឹងប្រភពទឹកត្រជាក់ ឬហាក់ដូចជាទាស កម្មករបានរួចខ្លួនជាអ្នកជា ដោយមិនដឹងខ្លួនជាមុន។ គេ និយាយតែម្នាក់ឯងថា: «ទីបំផុត អញបានរកឃើញសិក្ខាបទ ត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដ ដែលអញបានខំស្វែងរកយូរណាស់ មកហើយ!»។ គេដើរតាមសំឡេងចម្រៀងនោះ ហើយទៅដល់ កន្លែងដែលបិសាចគួរខ្លាចនោះស្ថិតនៅ។ គេដើរចូលទៅជិត បិសាចដោយអារម្មណ៍មិននឹងន ហើយថ្លែងថា: «តើអ្នកឯងឬ ដែលច្រៀងចម្រៀងដែលខ្ញុំបានឮអម្បាញ់មិញ? សូមមេត្តា ច្រៀងឲ្យខ្ញុំស្តាប់បន្តិចទៀតមក!»។

បិសាចឆ្លើយថា: «ពិតហើយ គឺយើងនេះហើយ ដែល បានច្រៀងអម្បាញ់មិញនេះ។ តែយើងមិនអាចច្រៀងតទៅ ទៀតបានទេ បើយើងមិនបានបរិភោគចំណី ព្រោះយើងឃ្នាន ពេកណាស់!» ។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

បុរសអង្វរវិសាចហើយអង្វរទៀត សុំឲ្យច្រៀងបន្តទៅ
ទៀត។ គេនិយាយថា: «ចម្រៀងនោះ មានន័យពិសិដ្ឋសម្រាប់
ខ្ញុំ។ ខ្ញុំបានខំស្វែងរកសិក្ខាបទរបៀបនេះ អស់កាលជាយូរមក
ហើយ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ឮតែមួយផ្នែកនៃចម្រៀងសូមមេត្តាឲ្យខ្ញុំ
បានស្តាប់ផ្នែកបន្តទៅទៀតផង!»។

វិសាចនិយាយទៀតថា: «យើងឃ្លានណាស់ បើយើង
មិនបានស៊ីសាច់និងឈាមមនុស្សទេ យើងនឹងមិនបញ្ចប់
ចម្រៀងនេះជាដាច់ខាត»។

បុរសដោយចង់ស្តាប់សិក្ខាបទនោះជាពន់ពេក ក៏សន្យា
នឹងវិសាចថា នឹងប្រគល់ខ្លួនឲ្យវិសាចស៊ី ក្រោយពេលបាន
ស្តាប់សិក្ខាបទចប់ហើយ។ វិសាចក៏ចាប់សូត្របញ្ចប់កំណាព្យ:

«អ្វី ៗ ទាំងអស់ សុទ្ធតែប្រែប្រួល
អ្វី ៗ ទាំងអស់ កើតឡើងហើយវិនាសបាត់ទៅវិញ
គេនឹងបានសុខស្ងប់ពេញលេញឥតខ្ចោះ
កាលណាគេបានហួសផុតពីការកើតនិងការស្លាប់!»

ក្រោយបានស្តាប់កំណាព្យនេះហើយ បុរសក៏ចារទុកលើ
ផ្ទាំងថ្មនឹងដើមឈើនៅជុំវិញនោះ រួចហើយឡើងដើមឈើ

លោតទម្លាក់ខ្លួនមកប្របនឹងជើងបិសាច។ ភ្លាមនោះ បិសាច
វិនាសបាត់រូបទៅ ចេញឯព្រះឥន្ទ្រប្រកបដោយពន្លឺភ្លឺរន្ទាល
នៅឈររងទទួលបុរសនោះឲ្យផុតពីគ្រោះថ្នាក់។

8. ក្នុងសម័យមួយនោះ មានបុរសដើរស្វែងរកផ្លូវពិតប្រាកដ
ម្នាក់ឈ្មោះ **សទប្រុទិត**។ បុរសនោះលះបង់សេចក្តីប្រាថ្នាចង់
បានកម្រៃនិងកិត្តិយសទាំងអស់ គេខំស្វែងរកផ្លូវទៅកាន់
សេចក្តីពិត ដោយមិនខ្លាចអស់ជីវិត។ ថ្ងៃមួយមានសំឡេងឮ
ចេញពីលើមេឃមកថា: «**សទប្រុទិត !** ចូរអ្នកដើរតម្រង់ទៅ
ទិសខាងកើត។ ចូរអ្នកកុំគិតពីភាពក្តៅ ឬត្រជាក់ឡើយចូរកុំ
រវល់នឹងការសរសើរ ឬការប្រមាថរបស់មនុស្សឡើយ ចូរកុំ
ខ្វល់នឹងភាពល្អ ឬភាពអាក្រក់ឡើយ ចូរគិតតែពីដើរតម្រង់
ទៅទិសខាងកើតបានហើយ។ កាលណាអ្នកទៅដល់ចុងទិស
ខាងកើត អ្នកនឹងបានជួបនឹងគ្រូអាចារ្យពិតប្រាកដម្នាក់ ហើយ
អ្នកនឹងបានទទួលពន្លឺត្រាស់ដឹង»។

សទប្រុទិត ទទួលគោរពតាមបញ្ជាដ៏ជាក់លាក់នោះ
ដោយចិត្តរីករាយជាអនេក។ គេចាប់ចេញដំណើរតម្រង់ទៅ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ទិសខាងកើតភ្លាមមួយរំពេច។ **សទប្បវុទិត** គិតតែពីដើរទៅ មុខយប់កន្លែងណាដេកកន្លែងនោះ ជួនកាលដេកនៅក្នុងវាល ស្រែស្ងាត់ជ្រងំ ជួនកាលទៀតគេដេកនៅក្នុងព្រៃភ្នំប្រកបដោយ គ្រោះថ្នាក់។ ក្នុងភាពជាជនបរទេស សំណាក់នៅក្នុង ប្រទេសគេ បុរសនោះ ត្រូវបានទទួលរងនូវការប្រមាថគ្រប់ បែបយ៉ាង។ ម្តងនោះ គេបានលក់ខ្លួនគេជាទាសកម្មករ។ ម្តង នោះទៀត ដោយការស្រេកឃ្លានខ្លាំងពេក គេត្រូវបានលក់ សាច់របស់គេ។ តែដល់ទីបំផុត គេបានជួបនឹងគ្រូអាចារ្យ ពិតប្រាកដ ហើយថ្វាយបង្គំសុំរៀនធម៌។

មានភាសិតមួយថា: «វត្តដែលល្អវាតែងតែថ្លៃ»។ **សទប្ប- វុទិត** ឃើញថា រឿងខ្លួនដូចជាភាសិតនេះបេះបិទ ពីព្រោះគេ បានជួបប្រទះនឹងការលំបាកវេទនាជាច្រើន នៅក្នុងដំណើរ ស្វែងរកសេចក្តីពិតរបស់គេ។ គេគ្មានប្រាក់ដើម្បីទិញផ្កា ជួប ទៀន យកទៅបូជាគ្រូ។ គេខំដើររកស៊ីឈ្នួលគេ តែគ្មាន នរណាម្នាក់ត្រូវការគេឡើយ។ ហាក់ដូចជាមានយក្សកំណាច តាមរាវាំងគេ គ្រប់ពេលដែលគេប្រាថ្នាធ្វើអ្វីមួយ។ ផ្លូវទៅកាន់ ពន្លឺត្រាស់ដឹង ពិបាកពន់ពេកណាស់ ហើយអាចថ្លៃស្មើនឹង

ជីវិតអ្នកស្វែងរកផ្លូវនោះ។

ជាទីបំផុត **សទ្ធប្រវត្តិ** បានទៅជាសិស្សរបស់លោកគ្រូ អាចារ្យនោះ។ តែនៅពេលនោះ គេត្រូវបានប្រទះនឹងការលំបាក មួយទៀត។ គេគ្មានក្រដាស ដើម្បីកត់ត្រាសេចក្តីប្រៀនប្រដៅ របស់លោកគ្រូ គេគ្មានជក់នឹងទឹកខ្មៅដើម្បីសរសេរ។ គេក៏ ចាក់កដៃរបស់គេបង្ហូរយកឈាម ដើម្បីសរសេរ។ គឺតាមរបៀប នេះឯង ដែលគេរកឃើញសេចក្តីពិតដ៏ប្រសើរថ្ងៃថ្ងា។

9. កាលមួយនោះ មានកុមារម្នាក់ឈ្មោះ **សុធន** ជាអ្នកប្រាថ្នា ពន្លឺត្រាស់ដឹងម្នាក់ដែរ វាខំស្វែងរកផ្លូវទៅកាន់ពន្លឺពោធិញ្ញាណ នោះយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់។ ក្មេងនោះ បានរៀនវិជ្ជាផ្នែកសមុទ្រពីអ្នក នេសាទត្រីម្នាក់ រៀនចេះមានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះអ្នក ជំងឺដែលឈឺចុកចាប់ ពីលោកគ្រូពេទ្យម្នាក់។ អ្នកមានស្តុកស្តម្ភ ម្នាក់ពន្យល់វាថា ដោយសារការសន្សំ បានជាគាត់បានឡើង ជាអ្នកមាននេះ សូម្បីមួយសេន ក៏គាត់សន្សំទុកដែរ។ ក្មេង នោះក៏បានយល់ថា ដើម្បីទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ការមិន

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

បណ្តោយឲ្យឱកាសសូម្បីតែបន្តិច បាត់បង់ទៅនោះ ជាការ
ចាំបាច់បំផុត។

ដោយសារព្រះសង្ឃគង់ចម្រើនការនាមួយអង្គ ក្មេងនោះ
បានយល់ថា ចិត្តបរិសុទ្ធស្ងប់មានឥទ្ធិពលអស្ចារ្យអាចធ្វើ
ឲ្យចិត្តអ្នកឯទៀតបានបរិសុទ្ធស្ងប់។ ថ្ងៃមួយ ក្មេងនោះបាន
ជួបនឹងនារីប្រកបដោយសីលធម៌ពិសេសម្នាក់ ហើយវាវិភើប
ជាខ្លាំងចំពោះចិត្តមានសប្បុរសធម៌របស់នារីនោះ។ ដោយសារ
នារីនោះ វាបានដឹងថា សប្បុរសធម៌ជាផលនៃគតិបណ្ឌិត។
មានម្តងទៀត តាចាស់អនាថាម្នាក់និយាយប្រាប់វាថា ដើម្បី
ទៅកាន់ទឹកនៃឯណាមួយ គាត់ត្រូវតែវារឡើងភ្នំ ប្រកបដោយ
ចម្រុះដាវលំពែង ហើយច្នៃកាត់ជ្រលងភ្នំ ដែលមានភ្លើងឆេះ
ពាសពេញ។ ដោយសារការពិសោធន៍ទាំងនេះ សុធន បាន
ដឹងថា ការស្វែងរកសិក្ខាបទពិតប្រាកដអាចនឹងបានសម្រេច
តាមដោយអ្វីៗ ដែលគេឃើញ និងតាមដោយអ្វីៗ ដែលគេឮ។

សុធនកុមារ រៀនចេះមានសេចក្តីអំណត់ ពីស្រីពិការ ក្រ
តោកយ៉ាកម្នាក់ រៀនចេះមានសេចក្តីសប្បាយជាធម្មតា ដោយ

សារមើលកូនក្មេងតូចៗរត់លេងតាមផ្លូវ។ វាបានដឹងអាចកំបាំង ក្នុងការរស់នៅដោយសុខសន្តិភាពជាមួយអ្នកផងទាំងពួង ពី មនុស្សសុភាពរាបសាគួរជាទីស្រឡាញ់រាប់អានដែលមិនចេះ គិតចង់បានវត្ថុណាដែលមានអ្នកឯទៀតចង់បានដែរ។

វាបានយល់អំពីភាពសុខដុម ដោយសារមើលទៅផ្សែង ជួបហុយព័ទ្ធពេនចូលគ្នា។ វាបានយល់អំពីការដឹងគុណ ដោយ សារការក្រងផ្កា។ ថ្ងៃមួយវាដើរកាត់ព្រៃ ទៅឈប់សម្រាក ក្រោមដើមពោធិមួយ។ នៅជិតនោះ វាបានសម្គាល់ឃើញ មានកូនរុក្ខជាតិតូចមួយដុះពីលើដើមឈើរំដួលពុកមួយដើម។ ការបានសង្កេតឃើញនេះ នាំឲ្យវាយល់អំពីភាពមិនទៀងទាត់ នៃជីវិត។

ពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅពេលថ្ងៃ និងពន្លឺចាំងផ្នែកៗនៃហ្វូង តារានៅពេលយប់ ធ្វើឲ្យចិត្តរបស់ក្មេងនោះ បាននៅល្អស្រស់ ជានិច្ច។ របៀបនេះហើយ ដែលកុមារសុធន បានដកស្រង់ យកផលប្រយោជន៍ ពីការពិសោធន៍ទាំងឡាយ ក្នុងដំណើរ ជីវិតដ៏វែងឆ្ងាយរបស់គេ។

អ្នកស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ត្រូវតែគិតថា ចិត្តរបស់ខ្លួនជា

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ប្រាសាទវិមាន ដែលគេត្រូវតែតាក់តែងសំអាតលំអ។ គេត្រូវតែបើកមាត់ទ្វារប្រាសាទនៃចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យធំសម្រាប់ព្រះពុទ្ធហើយមានចិត្តជ្រះថ្លានិមន្តព្រះអង្គចូលទៅក្នុងមណ្ឌលសំខាន់ខាងក្នុង ដើម្បីថ្វាយទៀនធូបជាតំណាងនៃចិត្តកក្កើនិងថ្វាយផ្កាជាតំណាងនៃការដឹងគុណ និងសេចក្តីត្រេកអរចំពោះព្រះអង្គ។

II

វិធីប្រតិបត្តិ

1. ចំពោះអ្នកស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង មានកិច្ចប្រតិបត្តិបីដែលត្រូវតែយល់ ហើយធ្វើតាម គឺ: ទី១-ការហាត់រៀនឲ្យមានចរិយាល្អ ទី២-ការហាត់រៀនសង្រួមចិត្ត ទី៣-ការហាត់រៀនឲ្យមានគតិបណ្ឌិត។

អ្វីទៅ ដែលហៅថា ការហាត់រៀនឲ្យមានចរិយាល្អ ? មនុស្សលោកទាំងអស់ ទោះបីជាមនុស្សសាមញ្ញក៏ដោយ ឬជាអ្នកស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹងក៏ដោយ ត្រូវតែអប់រំខ្លួនឲ្យមាន

ចរិយាល្អ។ គេត្រូវតែពិនិត្យត្រួតត្រាចិត្តរបស់ខ្លួនផងនិងកាយ
វិការរបស់ខ្លួនផង ហើយត្រូវតែរក្សាការពារមាត់ទ្វារនៃ
វិញ្ញាណទាំងប្រាំរបស់ខ្លួន។ គេត្រូវតែខ្ជាប់គ្រប់កំហុសទាំង
អស់ ទោះបីកំហុសនោះតូចប៉ុណ្ណាក៏ដោយ ហើយត្រូវខំ
ប្រព្រឹត្តតែអំពើល្អ។

អ្វីទៅ ដែលហៅថា ការហាត់រៀនសង្រួមចិត្ត? បានន័យ
ថា គេត្រូវតែបោះបង់ចោលសេចក្តីលោភលន់ និងបំណង
អាក្រក់ភ្លាមមួយរំពេច កាលណាការអពមង្គលទាំងនេះ កកើត
មានឡើង ហើយខំរក្សាចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យបានបរិសុទ្ធស្ងប់។

អ្វីទៅ ដែលហៅថា គតិបណ្ឌិត ? គឺការយល់ជាក់ច្បាស់
និងទទួលស្គាល់ដោយឥតសង្ស័យ នូវការពិតបំផុតទាំងបួន
ពោលគឺ: ទុក្ខ កំណើតនៃទុក្ខ ការបំបាត់ទុក្ខ និងផ្លូវប្រសើរ
ខ្ពង់ខ្ពស់ដែលនាំឲ្យអស់មានទុក្ខ។ បុគ្គលដែលពិតជាប្រតិបត្តិ
តាមវិន័យទាំងបីនេះ អាចហៅថាជា «សាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ»
មែនពិត។

ឧបមាថា សត្វលាមួយ ដែលគ្មានរូបរាង គ្មានសំឡេង
គ្មានស្នែង ដូចមេគោ ដើរតាមហ្វូងមេគោ ហើយស្រដៀងថា: «ចូរ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

អ្នកទាំងអស់គ្នាមើល រូបអញនេះជាមេគោ ! » ។ តើមានអ្នកណាជឿសំដីសត្វលានោះទេ? ក៏ជាការឆ្គួតលេលាដូចសត្វលានេះដែរ ចំពោះបុគ្គលណាដែលមិនប្រតិបត្តិតាមវិន័យទាំងបីនេះ ហើយប្រកាសខ្លួនថា ដើរតាមផ្លូវប្រសើរឧត្តម ឬថាខ្លួនជាសាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ។

មុននឹងបេះយកផលដំណាំបាន ជាដំបូងកសិករតោងតែក្លូវរាស់ដី សាបព្រោះគ្រាប់ពូជ បញ្ចូលទឹកស្រោចដំណាំ ហើយដកស្មៅចេញ។ យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹងត្រូវតែប្រតិបត្តិវិន័យទាំងបីនេះ ដូច្នោះដែរ។ អ្នកស្រែមិនអាចដេកសង្ឃឹមរង់ចាំឃើញពន្លកដុះឡើងក្នុងថ្ងៃនេះ ឃើញកូនដំណាំលូតចេញឡើងក្នុងថ្ងៃស្អែក ហើយបេះយកផលក្នុងថ្ងៃខានស្អែក នោះបានទេ។ យ៉ាងណាមិញ អ្នកដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ក៏មិនត្រូវដេកចាំឲ្យចំណង់លោកិយ បាត់អស់អំពីខ្លួនក្នុងថ្ងៃនេះ ឲ្យសេចក្តីជំពាក់ចិត្តនឹងបំណងអាក្រក់ទាំងឡាយវិនាសបាត់អស់ពីខ្លួនក្នុងថ្ងៃស្អែក ហើយបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹងក្នុងថ្ងៃខានស្អែក យ៉ាងដូច្នោះដែរ។

ក្រោយពេលសាបព្រោះហើយ កសិករតែងតែថែទាំ ដំណាំរបស់គេយ៉ាងអំណត់ ពីរដូវមួយទៅរដូវមួយ រហូតដល់ មានផ្លែផ្កា។ យ៉ាងណាមិញ អ្នកស្វែងរកពន្ធត្រាស់ដឹង ក៏ត្រូវ តែមានការអំណត់ព្យាយាមបណ្តុះគ្រាប់ពូជនៃពន្ធត្រាស់ដឹង ដោយប្រតិបត្តិតាមវិន័យទាំងបីនេះ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

2. ដើរទៅមុខតាមផ្លូវទៅកាន់ពន្ធត្រាស់ដឹង ជាការពិបាក ណាស់ដរាបណាគេនៅតែជំពាក់ចិត្តនឹងសុខុមាលភាពហើយ និងប្រណីតភាព ដរាបណាគេបណ្តោយឲ្យតណ្ហានៃវិញ្ញាណ ទាំងប្រាំចូលលុកលុយរំខានចិត្តរបស់គេ។ មានសភាពខុសគ្នា ស្រឡះរវាងសប្បាយរីករាយក្នុងការរស់នៅ និងសប្បាយរីក រាយក្នុងការដើរតាមផ្លូវប្រសើរឧត្តម។

ដូចបានស្តីមកហើយ ចិត្តជាប្រភពនៃគ្រប់វត្ថុទាំងឡាយ។ បើចិត្ត វាមានចំណូលនឹងរឿងលោកិយ នឹងការម៉ឺនភ្នែកទាំង ពួង ទុក្ខវេទនានឹងរត់ដេញតាមជាមិនខាន។ ផ្ទុយទៅវិញ បើ ចិត្តសប្បាយនឹងដើរតាមផ្លូវប្រសើរឧត្តម សុភមង្គល សេចក្តី

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

សប្បាយរីករាយ ហើយនិងពន្លឺត្រាស់ដឹង នឹងរត់តាមជាពិត
ប្រាកដមិនខាន។

ហេតុនេះ បុគ្គលដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង ត្រូវតែរក្សា
ចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យបានបរិសុទ្ធ ហើយខំប្រតិបត្តិវិន័យទាំងបីដោយ
ព្យាយាមអំណត់។ បើគេខំសង្វាតហាត់រៀន គោរពប្រតិបត្តិ
តាមវិន័យទាំងបីនេះ គេនឹងបានសង្រួមចិត្តជាមិនខាន កាល
បើគេបានសង្រួមចិត្តហើយ គេនឹងបានបំភ្លឺដោយគតិធម៌
ហើយគតិធម៌នេះនឹងដឹកនាំគេទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

វត្តប្រតិបត្តិទាំងបីប្រការនេះ ពោលគឺ ការប្រតិបត្តិច្បាប់
វិន័យមួយ ការសង្រួមចិត្តមួយ និងការមានគតិធម៌មួយ ជាផ្លូវ
ពិតប្រាកដទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ដោយហេតុតែមិនប្រតិបត្តិ
តាមសិក្ខាបទទាំងបីនេះហើយ ដែលតាំងពីយូរអង្វែងមក
ហើយមនុស្សលោកបានគរទុកនូវគំនិតកាន់ច្រឡំជាគំនររាប់
មិនអស់។ ដូច្នោះ គេមិនត្រូវជជែករកខុសត្រូវជាមួយនឹង
មនុស្សផងគ្នា នៅក្នុងលោកនេះទេ គេត្រូវតែសង្រួមចិត្តខំ
ជញ្ជឹងគិតធ្វើវត្តប្រតិបត្តិយ៉ាងអំណត់ ដើម្បីឲ្យបានសម្រេច
ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

3. បើគេរកឃើញកសិក្ខាបទទាំងបីនេះឲ្យបានល្អិតល្អន់ គេនឹង ឃើញជាក់ថាសិក្ខាបទទាំងនេះចែកចេញជា ផ្លូវប្រសើរឧត្តម (មគ្គ) ប្រាំបី ទស្សនបទ (សតិបដ្ឋាន) បួន វិធីខំប្រឹងប្រែងដែល ត្រឹមត្រូវល្អ (បធាន) បួន ថាមពលដែលត្រូវយកមកប្រើ (ឥន្ទ្រីយ៍) ប្រាំ ហើយនិងគុណធម៌ (បារមី) ប្រាំមួយ។

ផ្លូវប្រសើរឧត្តម (មគ្គ) ប្រាំបីនោះគឺ: ការមើលឃើញត្រូវ ១ ការគិតត្រូវ១ ពាក្យសំដីត្រូវ១ អំពើត្រូវ១ ការរស់នៅត្រូវ១ ការខំសង្វាតត្រូវ១ ការប៉ងប្រាថ្នាត្រូវ១ និងការសង្រួមចិត្ត ត្រូវ១ ។

ការមើលឃើញត្រូវ មានបីចំណែកគឺ: ការយល់ជាក់ច្បាស់ នូវសេចក្តីពិតខ្ពង់ខ្ពស់ (អរិយសច្ចៈ) ទាំងបួន១ ការទទួលស្គាល់ នូវច្បាប់ស្តីអំពីកម្មផល១ ការមិនលុះក្នុងសភាពជាខាងក្រៅ នៃវត្ថុហើយ និងក្នុងចំណង់ទាំងឡាយរបស់ខ្លួន១។

ការគិតត្រូវ បានន័យថា សម្រេចចិត្តមិនបម្រើចំណង់របស់ ខ្លួន មិនលោភលន់ មិនខឹងក្រោធ មិនប្រព្រឹត្តអំពើអកុសល។

ពាក្យសំដីត្រូវ បានន័យថា ចៀសវាងពាក្យកូតកុហក ពាក្យឥតបានការ ពាក្យដេរប្រមាថ ពាក្យមូលបង្គាប់។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

អំពើត្រូវ បានន័យថា មិនត្រូវបំផ្លាញជីវិតគេ មិនត្រូវ
លួចប្លន់គេ មិនត្រូវប្រព្រឹត្តការផិតក្បត់។

ការរស់នៅត្រូវ បានន័យថា ចៀសវាងការរស់នៅដែល
ឲ្យទោសដល់អ្នកឯទៀត។

ការខំសង្វាតត្រូវ បានន័យថា ខំយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើវត្ថុ
ប្រតិបត្តិឆ្ពោះទៅរកទិសត្រូវ។

ការប៉ងប្រាថ្នាត្រូវ បានន័យថា ខំប្រុងប្រយ័ត្នរក្សាចិត្តឲ្យ
បាននៅបរិសុទ្ធជានិច្ច។

ការសង្រួមចិត្តត្រូវ បានន័យថា ខំរក្សាចិត្តឲ្យបាននៅ
ត្រឹមត្រង់ស្ងប់ ដើម្បីឲ្យបានសម្រេចការត្រាស់ដឹង។

4. ទស្សនបទ (សតិបដ្ឋាន) បួននោះគឺ: ទី១ គិតពិចារណា
ថា រូបកាយប្រកបដោយវត្ថុមិនបរិសុទ្ធ មិនត្រូវដំពាក់ចិត្តនឹង
រូបកាយនេះទេ។ ទី២ គិតពិចារណាថា វិញ្ញាណរម្មណ៍ទាំង
ឡាយជាប្រភពនៃទុក្ខ ទោះបីវាមកជាអារម្មណ៍ព្រួយ ឬជា
អារម្មណ៍សប្បាយក៏ដោយ។ ទី៣ គិតពិចារណាថា ចិត្តជា
ចរន្តដែលហូរមិនចេះឈប់។ ទី៤ គិតពិចារណាថា អ្វីៗទាំង
អស់នៅក្នុងលោកនេះ សុទ្ធតែជាលទ្ធផលនៃការទាក់ទងរវាង

ហេតុនិងផល ហើយគ្មានអ្វីដែលអាចនៅគង់វង្សរហូត ដោយ
មិនប្រែប្រួលនោះទេ។

5. វិធីខំប្រឹងប្រែងដែលត្រឹមត្រូវវល្ល (សម្មប្បធាន) ទាំងបួននោះ
គឺ: ខំការពារកុំឲ្យអំពើអាក្រក់កើតឡើងបាន១ កាលណាអំពើ
អាក្រក់កើតឡើងហើយ ត្រូវកំចាត់វាចោលភ្លាម១ ខំបង្កើត
អំពើល្អ១ ខំធ្វើឲ្យអំពើល្អបានលូតលាស់នៅពេលវាកើតឡើង
ហើយ១។

6. ថាមពលដែលត្រូវយកមកប្រើ (ឥន្ទ្រិយ៍) ទាំងប្រាំនោះ គឺ:
ជំនឿជ្រះថ្លា១ ការមានចេតនានឹងធ្វើការខំប្រឹងប្រែង១ ស្មារតី
ប្រុងប្រយ័ត្ន១ សមត្ថភាពក្នុងការសង្រួមចិត្ត១ សមត្ថភាពក្នុង
ការរក្សាគតិធម៌ភ្លឺថ្លា១។

7. គុណធម៌ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត (បារមី) ទាំងប្រាំមួយ ដែលជាយាន
នាំយើងទៅដាក់ដល់ត្រើយនៃពន្ធត្រាស់ដឹងនោះគឺ: ទាន១
ការគោរពប្រតិបត្តិច្បាប់វិន័យ (សីល)១ ការមានសេចក្តីអំណត់
(ខន្តី) ១ ការខំប្រឹងប្រែងសង្វាត (វិរិយៈ) ១ ការសង្រួមចិត្ត

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

(ឈាន) ១ ការមានគតិបណ្ឌិត (បញ្ញា) ១។ បើគេដើរតាមផ្លូវ
ប្រសើរទាំងប្រាំមួយនេះ គេប្រាកដជាអាចឆ្លងរួចផុតពី
ត្រើយដែលពោរពេញទៅដោយការប្តឹងភ្នែក ហើយបានទៅ
ដល់ត្រើយពន្លឺត្រាស់ដឹងជាពុំខាន។

ការធ្វើទាន នាំឲ្យចាកផុតពីអត្តទត្តភាព។ ការគោរព
ប្រតិបត្តិច្បាប់វិន័យ នាំឲ្យចេះយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិទ្ធិ និង
សុខុមាលភាពរបស់អ្នកដទៃ។ ការមានសេចក្តីអំណត់ នាំឲ្យ
ចេះបង្រ្កាបការខ្ជាប់ និងសេចក្តីខឹងក្រោធម។ ការសង្វាតប្រឹង
ប្រែង នាំឲ្យមានសេចក្តីរៀសរវៃ និងសេចក្តីទៀងត្រង់។ ការ
សង្រួមចិត្ត នាំឲ្យចេះត្រួតត្រាចិត្តដែលវង្វេងវង្វាន់សាវា។ ការ
មានគតិបណ្ឌិត បណ្តាលឲ្យសតិដឹងតង់ដល់ច្របូកច្របល់
បានទៅជាសតិភ្លឺថ្លា ឈ្លាសវៃ។

ទាន និងច្បាប់វិន័យ ជាគ្រឹះសំខាន់ជាចាំបាច់ក្នុងការ
សង់វិមានប្រាសាទ។ សេចក្តីអំណត់ និងសេចក្តីសង្វាតប្រឹង
ប្រែង ជាកំពែងការពារប្រាសាទ កុំឲ្យសត្រូវមកពីក្រៅចូល
បាន។ ការសង្រួមចិត្ត និងការមានគតិបណ្ឌិត ជាក្រោះ
សម្រាប់ការពារការវាយលុកនៃការរស់នៅនិងការស្លាប់។

បើគេធ្វើទាន តែក្នុងពេលណា ឃើញប្រយោជន៍ត្រឡប់មកវិញ ឬដោយសារតែធ្វើវាស្រួល ជាជាងមិនធ្វើ ជាពិតប្រាកដណាស់ ទាននោះ ពុំមែនជាទានពិតប្រាកដទេ។ ទានពិតប្រាកដ គឺទានដែលគេធ្វើប្រកបដោយចិត្តជ្រះថ្លា។ ម្យ៉ាងទៀត ទានពិតប្រាកដ ត្រូវធ្វើឡើង ពុំមែនតែម្តងទេ គឺត្រូវធ្វើជានិច្ចកាល។

ក៏ពុំមែនជាទានពិតប្រាកដដែរ បើកាលណាគេធ្វើដោយមានចិត្តស្តាយ ឬដោយប្រាថ្នាចង់បានការអួតសរសើរ ទានពិតប្រាកដ គឺទាន ដែលធ្វើឡើងដោយចិត្តរីករាយ គ្មានគិតថាខ្លួនជាអ្នកឲ្យមិនរំលឹកឡើងវិញអំពីអ្នកទទួល ហើយមិនគិតដល់វត្ថុដែលបានឲ្យជាទាន។

ទានពិតប្រាកដ ចេញមកដោយឯកឯងពីចិត្តមានមេត្តាធម៌ គ្មាននឹកសង្ឃឹមចង់បានមកវិញ ប៉ុន្តែដោយប្រាថ្នាឲ្យបានចូលទៅក្នុងគន្លងផ្លូវនៃពន្លឺត្រាស់ដឹងទាំងអស់គ្នា។

ទានទាំងប្រាំពីរយ៉ាង ដែលសូម្បីតែអ្នកក្រខ្សត់ទ្រព្យសម្បត្តិ ក៏អាចធ្វើបានដែរ។ ទានទី១ គឺការធ្វើទានរូប

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

កាយ។ ទានក្នុងប្រភេទនេះ គឺយកកម្លាំងកាយធ្វើជាទាន ហើយខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតទៅទៀត គឺបូជាជីវិតសម្រាប់ជាទាន ដូច ជាមានរឿងនិទានក្នុងវគ្គតទៅនេះ។ ទានទី២ គឺការធ្វើទាន ចិត្ត គឺផ្តល់នូវចិត្តមានមេត្តាធម៌ ចំពោះអ្នកឯទៀត។ ទាន ទី៣ គឺការធ្វើទានចក្ខុ គឺផ្តល់នូវខ្សែភ្នែកត្រជាក់ ស្រទន់ ដែលជាសញ្ញានៃសេចក្តីសុខស្ងប់សម្រាប់អ្នកឯទៀត។ ទាន ទី៤ គឺការធ្វើទានទឹកមុខ គឺបញ្ចេញទឹកមុខរីករាយ ស្រទន់ ចំពោះអ្នកឯទៀត។ ទានទី៥ គឺការធ្វើទានពាក្យសំដី គឺ មានវាចារាក់ទាក់ ផ្អែមត្រជាក់ ចំពោះអ្នកឯទៀត។ ទានទី៦ គឺការធ្វើទានកន្លែងអង្គុយ គឺឲ្យកន្លែងអង្គុយទៅ អ្នកឯទៀត។ ទានទី៧ គឺការធ្វើទានទី៨ម្រក គឺឲ្យអ្នក ឯទៀតឈប់សំណាក់ក្នុងទីលំនៅរបស់ខ្លួនមួយយប់។ ទាន ទាំងប្រាំពីរប្រភេទនេះ នរណាក៏អាចធ្វើបានដែរ។

8. សម័យមួយនោះ មានព្រះរាជាមួយព្រះអង្គ ព្រះនាម សត្វៈ។ ថ្ងៃមួយ ព្រះសត្វៈយាងទៅប្រពាតព្រៃ ជាមួយនឹង

ព្រះរាមរបស់ព្រះអង្គពីរព្រះអង្គ។ នៅក្នុងព្រៃ ក្សត្របងប្អូន
ទាំងបីព្រះអង្គបានឃើញមេខ្លាមួយ ដោយឃ្លានពេក
បម្រុងនឹងហែកកូនរបស់ខ្លួនទាំងប្រាំពីរស៊ី ដើម្បីសម្រន់ការ
អត់ឃ្លាន។

ព្រះរាមច្បងទាំងពីរ ភ័យជាខ្លាំង ហើយរត់បាត់ទៅ។
ចំណែក **ព្រះសត្វៈ** ព្រះអង្គទ្រង់ឡើងទៅលើចំណោតខ្ពស់
មួយ ហើយលោតទម្លាក់ខ្លួនមកឲ្យមេខ្លាស៊ីជាចំណី ដើម្បី
សង្គ្រោះកូនខ្លាទាំងប្រាំពីរ។

ព្រះសត្វៈ ទ្រង់ធ្វើអំពើសប្បុរសនេះ ដោយចិត្តមេត្តា
ដែលចេញមកដោយឯកឯង។ ប៉ុន្តែព្រះអង្គបានគិតក្នុងចិត្ត
ថាៈ «រូបកាយនេះ វាប្រែប្រួល វាមិនបិតថេរទេ។ អញស្រឡាញ់
ថ្នាក់ថ្នមរូបកាយនេះ ដោយឥតមានចិត្ត ចង់បោះបង់វាចោល
ទេ ប៉ុន្តែនៅពេលនេះ អញដាក់ទានទៅឲ្យមេខ្លា ក្នុងបំណង
ឲ្យបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង»។ ការជញ្ជឹងគិតនេះ បង្ហាញឲ្យ
ឃើញថា បំណងពិតប្រាកដរបស់**ព្រះសត្វៈ** គឺការបានសម្រេច
ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

9. មានសភាពចិត្តធំធេងឥតព្រំដែនបួនយ៉ាង ដែលអ្នកស្វែងរកពន្ធិត្រាស់ដឹង ត្រូវតែបណ្តុះបណ្តាលគឺ: ចិត្តមិនប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ចិត្តមានមេត្តាអាសូរ ចិត្តជ្រះថ្លា និងចិត្តប្រកបដោយសមភាព។ គេអាចបំបាត់ចំណង់ ដោយសារចិត្តមិនប្រាថ្នាប្រយោជន៍។ គេអាចបំបាត់កំហឹង ដោយសារចិត្តមានមេត្តាអាសូរ។ គេអាចបំបាត់ទុក្ខ ដោយសារចិត្តជ្រះថ្លា។ គេអាចបំបាត់គំនិតវែកញែករវាងមិត្តនឹងសត្រូវ ដោយសារបណ្តុះចិត្តប្រកបដោយសមភាព។

ការមិនប្រាថ្នាប្រយោជន៍ បានន័យថា ធ្វើឲ្យអ្នកផងទាំងពួងបានសុខសប្បាយ បានពេញចិត្ត។ ការមានមេត្តាអាសូរ បានន័យថា បំបាត់ចោលអ្វីៗ ដែលបណ្តាលឲ្យអ្នកផងទាំងពួងមិនបានសុខសប្បាយ មិនបានពេញចិត្ត។ ការមានចិត្តជ្រះថ្លា បានន័យថា រីករាយសប្បាយនឹងឃើញបុគ្គលណាម្នាក់បានសុខសប្បាយ បានពេញចិត្ត។ ការមានចិត្តជាសមភាព បានន័យថា មានមនោសញ្ចេតនាចំពោះសត្វលោកទាំងអស់ ដោយស្មើភាពគ្នា គឺប្រាថ្នាចង់ឲ្យបុគ្គលរាល់រូបបានសុខសប្បាយ បានពេញចិត្ត។

ត្រូវតែផ្ដិតផ្ដងបណ្ដុះបណ្ដាលសភាពចិត្តធំធេង ឥតព្រំដែនទាំងបួននេះ ហើយត្រូវតែកំចាត់ចោលសេចក្ដីលោភ ការខឹងក្រោធ ការព្រួយបារម្ភ និងការវែកញែករវាងមិត្តនឹងសត្រូវ។ ប៉ុន្តែកិច្ចទាំងនេះមិនមែនស្រួលនឹងធ្វើទេ។ ការកំចាត់ចោលនូវសភាពចិត្តអាក្រក់ ជាការពិបាក តែការកំចាត់ចោលនូវសភាពចិត្តល្អ ជាការងាយស្រួល។ ការកំចាត់ចោលនូវសភាពចិត្តអាក្រក់ វាពិបាកដូចជាការលុបបំបាត់អក្សរដែលធ្លាក់ជាប់នៅលើផ្ទាំងថ្ម។ ប៉ុន្តែ ការបំបាត់ចោលនូវសភាពចិត្តល្អ វាងាយដូចជាលុបអក្សរដែលសរសេរទុកលើផ្ទៃទឹក។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងជីវិតនេះ មានកិច្ចមួយពិបាកជាទីបំផុត ជាងនេះទៅទៀត គឺការព្យាយាមហាត់រៀន ដើម្បីបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង។

10. មានបុរសម្នាក់ឈ្មោះ **សោណៈ** កើតក្នុងត្រកូលអ្នកមានតែសុខភាពរបស់គាត់ខ្សោយជាពន់ពេកណាស់។ ដោយគាត់ប្រាថ្នាយ៉ាងមុតមាំចង់បានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង គាត់ក៏បានទៅជាសិស្សម្នាក់របស់ព្រះពុទ្ធ។ គាត់បានបំពេញការខំព្យាយាម

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

យ៉ាងតឹងតែងជាទីបំផុត រហូតដល់ឈាមហូរចេញពីបាត
ជើង តែគាត់មិនបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹងសោះ។

ព្រះបរមគ្រូ មានចិត្តអាណិតគាត់ជាខ្លាំង ព្រះអង្គក៏មាន
ពុទ្ធដីកាទៅកាន់គាត់ថា: «ម្ចាស់សោណៈជាកូន ! កាលឯង
នៅផ្ទះ ឯងដែលបានហាត់រៀនលេងពិណបូទេ? ឯងដឹងឬទេ
ថា ពិណមិនអាចបញ្ចេញសំឡេងពីរោះបានទេ បើកាលណា
ខ្សែពិណនោះតឹងពេក ឬធ្ងរពេក។ ពិណអាចប្រគំជាតន្ត្រី
ពីរោះបាន លុះណាតែគេវិតខ្សែពិណនោះតឹងល្មម»។

«ការព្យាយាមដើម្បីបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង ក៏ដូចជា
ខ្សែពិណដែលគេវិតតឹងល្មមនោះដែរ។ ឯងមិនអាចបានសម្រេច
ពន្លឺត្រាស់ដឹងទេ បើកាលណាហើយខ្សែចិត្តរបស់ឯង វាធ្ងរពេក
ឬតឹងពេក។ ដូច្នោះ ឯងត្រូវតែគិតពិចារណាឲ្យបានហ្មត់ហ្មង
ហើយព្យាយាមប្រតិបត្តិដោយគតិបណ្ឌិត»។

សោណៈ បានយល់ថាពាក្យទូន្មានទាំងនេះសំខាន់ណាស់
ក៏ប្រព្រឹត្តតាម ហើយទីបំផុតគេក៏បានទទួលវត្ថុ ដែលគេស្វែង
រក គឺពន្លឺត្រាស់ដឹង។

11. ក្នុងសម័យមួយនោះ មានស្តេចមួយព្រះអង្គ ស្នាត់ជំនាញ ក្នុងការកាន់អាវុធណាស់។ ថ្ងៃមួយ នៅពេលត្រឡប់មកពីទី លានហាត់ហ្វឹកហ្វឺនមកដំណាក់វិញ ព្រះអង្គបានជួបនឹង យក្សមួយ មានសាច់គង់កាប់មិនមុត។

យក្សនោះ ឈរស្តើងនៅមុខព្រះអង្គ តែស្តេចគ្មានខ្លាច ញញឹតសោះ។ ស្តេចបាញ់ព្រួញមួយទៅ តែមិនមុតយក្ស សោះ។ ស្តេចចោលលំពែងទៅទៀត តែមិនអាចមុតធ្លុះស្បែក យក្សបានឡើយ។ ស្តេចចោលច្បូក ចោលស្នូរជាបន្តបន្ទាប់ទៅ ទៀត តែយក្សគ្មានឈឺស្លៀបបន្តិចឡើយ។ ស្តេចក៏ត្រូវដាវលោត ទៅកាប់យក្ស តែដាវនោះ ត្រូវបាក់ទៅទៀត។ ស្តេចក៏វាយ ប្រហារយក្សនោះ ដោយប្រើដៃជើងព្រះអង្គ តែគ្មានលទ្ធភាព សោះ ព្រោះយក្សនោះចាប់ឱបវិតព្រះអង្គយ៉ាងមាំនៅក្នុង រង្វង់ដៃដ៏ធំរបស់វា។ ស្តេចសាកល្បងយកព្រះកេសាព្រះអង្គ ប្រយុទ្ធតទល់ទៀត តែជាអសារឥតការ។

យក្សថ្លែងថា: «តស៊ូឥតប្រយោជន៍ទេ យើងនឹងហែក ឯងស៊ីឥឡូវនេះហើយ»។ ស្តេចឆ្លើយឡើងថា: «ឯងស្មានថា យើងអស់អាវុធ នឹងប្រើប្រាស់តែប៉ុណ្ណោះហើយឬ? យើងគ្មាន

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

អ្វីនឹងការពារខ្លួនទៀតទេឬ ? តាមពិត យើងនៅមានអារុជ មួយទៀត។ បើហែកយើងស៊ី យើងនឹងបានចូលទៅខ្វះបំផ្លាញ ក្រពះពោះវៀនឯងជាពុំខាន»។

សេចក្តីក្លាហានរបស់ស្តេច បានធ្វើឲ្យយក្ស ភ័យជាខ្លាំង ។ យក្សសួរថា: «តើឯង ធ្វើរបៀបម៉េច?»។ ស្តេចឆ្លើយថា: «យើងយកឥទ្ធិពលនៃសេចក្តីពិតមកប្រើ»។

យក្សក៏លែងស្តេចទៅ ហើយអង្វរសុំឲ្យបង្រៀនសេចក្តីពិតនោះ។

រឿងនិទាននេះ ប្រដៅអ្នកបួសរៀនទាំងឡាយ ឲ្យមាន ចិត្តក្លាហាន មានការព្យាយាមខំប្រឹងប្រែង កុំខ្លាចញញើត ឧបសគ្គជាច្រើនរាប់មិនអស់ ដែលកើតមានឡើងនៅចំពោះ មុខ។

12. ការឡើងតួឲ្យស្តាប់ និងការឥតអៀនខ្មាស ជាទោសចំពោះ មនុស្សលោក។ ប៉ុន្តែការអាប់យស និងការខ្មាសអៀន ការពារ មនុស្សលោក។ បុគ្គលទាំងឡាយគោរពមាតាបិតារបស់គេ

រៀមច្បងរបស់គេ បងស្រីប្រុសរបស់គេព្រោះតែគេចាប់អារម្មណ៍
នឹងសេចក្តីអាប័យស ហើយនិងសេចក្តីអៀនខ្មាស។ កាល
ណាគេសញ្ជឹងគិតឲ្យដិតដល់ទៅ ឃើញថា ការទុកកិត្តិយស
ឲ្យឆ្ងាយពីខ្លួន ហើយនិងការចេះមានចិត្តអៀនខ្មាសដោយ
សង្កេតមើលទៅអ្នកដទៃ ជាការសមនឹងបានគុណប្រយោជន៍
ជាប្រសូក្ស។

បើបុគ្គលណាមានចិត្តចេះស្តាយក្រោយ បាបកម្មទាំង
ឡាយរបស់បុគ្គលនោះនឹងវិនាសអស់។ ប៉ុន្តែ បើបុគ្គលនោះ មាន
ចិត្តមិនចេះស្តាយក្រោយ បាបកម្មទាំងឡាយរបស់គេ ស្ថិតនៅ
ជាប់នឹងរូបគេរហូត ហើយនឹងតាមផ្តន្ទាទោសគេមិនចេះចប់។

មានតែបុគ្គលដែលស្តាប់ឮ យល់ជាក់ ហើយប្រតិបត្តិ
តាមសិក្ខាបទពិតប្រាកដនេះទេ ដែលអាចបានទទួលគុណប្រ-
យោជន៍អំពី សិក្ខាបទនោះ។ បើបុគ្គលណាបានស្តាប់ឮសិក្ខា
បទពិតប្រាកដនេះហើយ តែមិនប្រតិបត្តិតាម បុគ្គលនោះ
មុខតែមិនបានសម្រេចក្នុងការស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹងទេ។

ការជឿឈ្មោះថា ការគោរពប្រតិបត្តិ ការចេះស្តាយក្រោយ
ការខំប្រឹងប្រែង និងការមានគតិបណ្ឌិត ជាមហាប្រកពនៃ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

កម្លាំងសម្រាប់ស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង។ ក្នុងចំណោមគុណសម្បត្តិទាំងនេះ ការមានគតិបណ្ឌិតសំខាន់ជាងគេបង្អស់។ ចំពោះគុណសម្បត្តិដទៃទៀត វាជាទិដ្ឋភាពនៃការប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលណាដែលកំពុងតែបំពេញការព្យាយាម ហើយត្រេកត្រអាលនឹងរឿងលោកិយ សប្បាយនឹងការជជែកគ្នាឥតខ្ចីមសារ បណ្តោយខ្លួនឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងភាពជោកជុយស្មុគ្រនិត បុគ្គលនោះនឹងឃ្នាតចាកឆ្ងាយពីផ្លូវនៃពន្លឺត្រាស់ដឹង។

13. ក្នុងការព្យាយាមដើម្បីបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង មានអ្នកខ្លះអាចទៅដល់គោលដៅចាប់ហ៊ុំសជាងអ្នកខ្លះទៀត។ ដូច្នោះមិនត្រូវអស់សង្ឃឹមទេ បើកាលណាហើយ ឃើញគេឯងទៀតបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹងមុនយើង។

អ្នករៀនបាញ់ធ្នូ មិនអាចសង្ឃឹមថានឹងបានសម្រេចភ្លាមៗនោះទេ តែគេដឹងថា បើគេហាត់រៀន ដោយព្យាយាមខ្ជាប់ខ្ជួន គេនឹងបានស្ងាត់ជំនាញច្រើនឡើងៗ ជាពុំខាន។ ទន្ទេចាប់កកើតមុនដំបូងជាអ្នកតូចមួយ ហើយរីកធំឡើងៗ រហូតដល់

ទៅជាទន្ទេហូរចាក់ទៅក្នុងសមុទ្រ។ ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ
បង្ហាញឲ្យឃើញថា បើបុគ្គលណាបំពេញការព្យាយាមយ៉ាង
អំណត់និងខ្ជាប់ខ្ជួន បុគ្គលនោះប្រាកដជានឹងបានសម្រេចពន្លឺ
ត្រាស់ដឹង។

ដូចបានពន្យល់ពីលើមកហើយ បើគេបើកភ្នែកមើល គេ
នឹងឃើញសិក្ខាបទនៅគ្រប់ទិសទី។ ដូច្នោះ គេមានផ្លូវច្រើន
នឹងបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង។

សម័យមួយនោះ មានបុរសម្នាក់ដុតធូប ហើយបានសង្កេត
ឃើញក្លិនក្រអូប ទៅក៏មិនទៅ មកក៏មិនមក លេចឡើងក៏មិន
លេច បាត់ទៅក៏មិនបាត់។ ដោយសារការរាយរងនេះ បុរស
នោះបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង។

មានម្តងនោះ បុរសម្នាក់មុតបន្ទានៅបាតជើង។ គាត់ឈឺ
ចុកចាប់ជាខ្លាំង ហើយនឹកគិតថា ការឈឺចុកចាប់នេះគ្មានអ្វី
ក្រៅពីប្រតិកម្មនៃចិត្តទេ។ ក្រោយពីនោះមក គាត់បានគិត
ឃើញថា ចិត្តវារត់លោតគ្មានចេះឈប់ឈរទេ បើកាលណា
គេមិនគ្រប់គ្រងវា។ ប៉ុន្តែវាក៏អាចទៅជាបរិសុទ្ធបានដែរ បើ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

កាលណាគេត្រួតត្រាវាបាន។ ដោយសារការគិតយល់នេះ
បន្តិចក្រោយមក បុរសនោះក៏បានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង។

មានបុរសម្នាក់ទៀត កំណាញ់ស្នូរជាទីបំផុត។ ថ្ងៃមួយ
នៅពេលដែលគាត់កំពុងតែគិតទៅដល់ចិត្តលោកលន់ របស់
គាត់ គំនិតមួយបានមកដល់គាត់ថា ចំណង់លោកលន់របស់
អញនេះគ្មានអ្វីក្រៅពីចំនៀរឈើ និងមែកឈើតូចៗ ដែល
គតិបណ្ឌិតអាចដុតបំផ្លាញបាននោះទេ។ ការគិតយល់នេះ
ជាការចាប់ផ្តើមបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹងរបស់គាត់។

មានពាក្យប្រៀនប្រដៅពីបូរណកាលមួយថ្ងៃថា: «ចូរ
រក្សាចិត្តឲ្យបានរាបស្មើ! បើចិត្តបានរាបស្មើហើយ ពិភពលោក
ទាំងមូលនឹងបានរាបស្មើដែរ។ ចូរយើងគិតពិចារណាចំពោះ
ពាក្យប្រៀនប្រដៅនេះ ! ចូរយើងយល់ថា ភាពខុសគ្នាក្នុង
ពិភពលោកនេះ បណ្តាលមកពីចិត្តគិតវែកញែកតែប៉ុណ្ណោះ។
ផ្លូវទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ស្របទាំងស្រុងនឹងពាក្យប្រៀន
ប្រដៅនេះ។ ផ្លូវទៅកាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង ពិតជាគ្មានព្រំដែនទេ។»

III

ផ្លូវនៃជំនឿ (សទ្ធា)

1. ដែលហៅថាសាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ គឺបុគ្គលដែលប្រគល់ កាយថ្វាយជីវិតចំពោះព្រះរតនត្រ័យ ពោលគឺការទទួលយក ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ទុកជាទីពឹងទីរលឹក។ សាវ័ករបស់ ព្រះពុទ្ធ កាន់វិន័យគ្រប់គ្រងចិត្ត ទាំងបួន គឺ: សិក្ខាបទ សទ្ធា ទាន និង គតិបណ្ឌិត។

សាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ គោរពប្រតិបត្តិវិន័យប្រាំយ៉ាងគឺ: មិនសម្លាប់សត្វ មិនលួចប្លន់ មិនប្រព្រឹត្តអំពើផិតក្បត់ មិនភូតកុហក មិនសេពគ្រឿងស្រវឹង។

សាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ មានជំនឿយ៉ាងមាំទៅលើគតិធម៌ ល្អឥតខ្ចោះរបស់ព្រះពុទ្ធ។ គេខិតខំចៀសវាងការលោភលន់ ការខឹងក្រោធ ហើយខិតខំធ្វើទាន។ គេយល់ច្បាស់នូវច្បាប់ស្តី អំពីហេតុនិងផល ដោយគិតទុកក្នុងចិត្តជានិច្ចអំពីភាពមិន បិតថេរនៃជីវិត ហើយគេប្រតិបត្តិតាមច្បាប់គតិធម៌។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ដើមឈើដែលទ្រុតទៅទិសខាងកើត នឹងរលំដួលទៅ
ទិសខាងកើត ជាធម្មតា។ ដូចគ្នានេះ បុគ្គលដែលស្តាប់ហើយ
ធ្វើតាមឱវាទរបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយជឿប្រាកដលើព្រះអង្គ ពិត
ជានឹងបានទៅកើតក្នុងដែនដីបរិសុទ្ធរបស់ព្រះពុទ្ធ។

2. ដូចបានពោលយ៉ាងជាក់ច្បាស់មកហើយថា បុគ្គលណា
ជឿហើយប្រតិបត្តិតាមរតនៈទាំងបីរបស់ព្រះពុទ្ធ ពោលគឺៈ
ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ បុគ្គលនោះហៅថា សាវ័ករបស់
ព្រះពុទ្ធ។

ព្រះពុទ្ធគឺមនុស្សលោកមួយរូប ដែលបានសម្រេចនូវការ
ត្រាស់ដឹងដ៏ប្រសើរបំផុត ហើយយកការត្រាស់ដឹងនោះមក
ប្រើ ដើម្បីស្រោចស្រង់សត្វលោក។ ព្រះធម៌គឺសេចក្តីពិត គឺ
ព្រលឹងនៃការត្រាស់ដឹង ហើយនិងសិក្ខាបទដែលពន្យល់
បញ្ជាក់អំពីការត្រាស់ដឹងនោះ។ ព្រះសង្ឃ គឺក្រុមអ្នកទ្រទ្រង់
ភេទជាបព្វជិត ជឿ និងប្រតិបត្តិតាម ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ដោយ
ចិត្តស្មោះត្រង់សុទ្ធសាធ។

យើងនិយាយអំពី ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ហាក់ដូច
ជាវត្ថុទាំងបីនេះផ្សេងៗគ្នា តែតាមពិត គឺជាវត្ថុតែមួយគត់។
ព្រះពុទ្ធចេញស្តែងឡើងនៅក្នុងព្រះធម៌ ព្រះធម៌សម្តែងឡើង
ដោយសហគមន៍ព្រះសង្ឃ។ ដូច្នេះ ការជឿតាមព្រះធម៌ ហើយ
គោរពប្រតិបត្តិព្រះសង្ឃ ដូចគ្នានឹងការមានជំនឿមោះមុតទៅ
លើព្រះពុទ្ធដែរ។ បើនិយាយបែបម្យ៉ាងទៀត ការមានជំនឿ
មោះមុតទៅលើព្រះពុទ្ធ បានន័យថា ជឿតាមព្រះធម៌ហើយ
គោរពប្រតិបត្តិព្រះសង្ឃ។

ដូច្នេះឃើញថា បុគ្គលរាល់រូបអាចចាកផុតពីទុក្ខ ហើយ
បានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង ដោយគ្រាន់តែមានជំនឿមោះមុត
ទៅលើព្រះពុទ្ធ។ ព្រះពុទ្ធជាអ្នកបានត្រាស់ដឹងគ្រប់ ព្រះអង្គ
ស្រឡាញ់គ្រប់សត្វលោកទាំងអស់ ដូចជាកូនបង្កើតរបស់ព្រះ
អង្គ។ បុគ្គលណាទុកព្រះពុទ្ធជាឪពុកបង្កើតរបស់ខ្លួន បុគ្គល
នោះជាកូនបង្កើតម្នាក់របស់ព្រះពុទ្ធ ហើយនឹងបានសម្រេច
ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

បុគ្គលដែលទុកព្រះពុទ្ធដូចខាងលើនេះ នឹងត្រូវបានគាំទ្រដោយគតិធម៌របស់ព្រះអង្គ ហើយនឹងត្រូវបានបោះព្រំដោយគន្ធពិដោរនៃធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ។

3. នៅក្នុងលោកនេះ គ្មានអ្វីដែលអាចនាំមកនូវគុណប្រយោជន៍ឲ្យបានធំធេងជាងការមានជំនឿលើព្រះពុទ្ធទេ។ ការបានឮព្រះនាមព្រះពុទ្ធ ហើយមានចិត្តសប្បាយរីករាយ ជឿតាមព្រះអង្គតែក្នុងមួយរយៈវេលាប៉ុណ្ណោះ ជាការបានរង្វាន់ធំឥតឧបមា។

ដូច្នោះ បុគ្គលរាល់រូបត្រូវតែសប្បាយរីករាយក្នុងការខំស្វែងរកសិក្ខាបទរបស់ព្រះពុទ្ធ ទោះជាត្រូវឆ្លងកាត់ភ្លើងដែលកំពុងតែឆេះយ៉ាងសន្ទោសនៅក៏ដោយ។

ការបានជួបប្រទះនឹងគ្រូអាចារ្យ ដែលអាចពន្យល់ព្រះធម៌បាន ជាការក្រា។ ការបានជួបនឹងព្រះពុទ្ធ ជាការក្រជាងនេះ។ តែការជឿតាមសេចក្តីប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ជាការរិតតែកម្រណាស់ទៅទៀត។

នៅពេលនេះ យើងបានជួបនឹងអ្នកចេះពន្យល់ព្រះធម៌ ដែលកម្រនឹងបានជួប ហើយយើងបានស្តាប់ឮសេចក្តីប្រៀន ប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ដែលកម្រនឹងបានស្តាប់ យើងត្រូវតែ សប្បាយរីករាយ ជឿតាម ហើយទុកចិត្តលើព្រះពុទ្ធ។

4. ក្នុងរយៈដំណើរដ៏វែងឆ្ងាយនៃជីវិតមនុស្សលោក ជំនឿ មោះមុតជាមិត្តរួមដំណើរប្រសើរជាងគេបង្អស់ ជាគ្រឿងធ្វើ ឲ្យបានត្រជាក់ស្រួលប្រសើរជាងគេបង្អស់ ជាសម្បត្តិធំជាងគេ បង្អស់។

ជំនឿមោះមុត ជាដៃដែលទទួលយកព្រះធម៌ គឺជាដៃ បរិសុទ្ធដែលទទួលយកគ្រប់គុណធម៌។ ជំនឿមោះមុត ជាភ្លើង ដែលឆេះបំផ្លាញគ្រប់អសុចិភាពនៃចំណង់លោកិយ ជាអ្នក នាំផ្លូវទៅកាន់គោលដៅ។

ជំនឿមោះមុត កំចាត់សេចក្តីលោភលន់ សេចក្តីខ្លាច ញញើត សេចក្តីឡើង។ ជំនឿមោះមុត បង្រៀនឲ្យចេះមានការ គួរសម មានការគោរពរាប់អានអ្នកដទៃ។ ជំនឿមោះមុតរំដោះ ឲ្យរួចពីចំណង់នៃកាលៈទេសៈ បណ្តាលឲ្យមានសេចក្តីក្លាហាន

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

នៅចំពោះមុខឧបសគ្គ ផ្តល់កម្លាំងដើម្បីជម្នះនូវចំណង់
អាក្រក់។ ជំនឿមោះមុត ធ្វើឲ្យមនុស្សអាចរក្សាអំពើទាំងឡាយ
របស់ខ្លួនបាន នៅភ្នំថ្នាំ នៅបរិសុទ្ធ។ ជំនឿមោះមុត ធ្វើឲ្យសតិ
បានប្រកបដោយគតិធម៌។

ជំនឿមោះមុតបណ្តាលឲ្យមានសេចក្តីភ្ញាហាន ក្នុងដំណើរ
ផ្លូវវង្សាយគួរឲ្យធុញទ្រាន់។ ជំនឿមោះមុតដឹកនាំយើងទៅ
កាន់ពន្លឺត្រាស់ដឹង។

ជំនឿមោះមុតបណ្តាលឲ្យយើងស្រមៃឃើញ ហាក់ដូច
ជាបានស្ថិតនៅជិតព្រះពុទ្ធ។ ជំនឿមោះមុត នាំយើងទៅដាក់
ដល់ទឹកថ្លែងដែលព្រះហស្តព្រះពុទ្ធនៅរង់ចាំទទួលជ្រោង
យើង។ ជំនឿមោះមុត ធ្វើឲ្យចិត្តវឹងរូសប្រកបដោយអត្តទត្ត-
ភាពរបស់យើងទៅជាទន់។ ជំនឿមោះមុតបណ្តាលឲ្យយើង
មានចិត្តជាមិត្ត មានចិត្តចេះយោគយល់។

5. បុគ្គលណា មានជំនឿមោះមុត បុគ្គលនោះនឹងបានប្រកប
ដោយគតិបណ្ឌិត ចេះទទួលស្គាល់គ្រប់សេចក្តីប្រៀនប្រដៅ
របស់ព្រះពុទ្ធដែលគេបានស្តាប់ឮ។ បុគ្គលណាមានជំនឿមោះ
មុតបុគ្គលនោះនឹងបានប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតអាចនឹងមើល

ឃើញថា វត្ថុទាំងឡាយគ្រាន់តែជាសភាពខាងក្រៅ ដែលកើតមានឡើងស្របទៅតាមច្បាប់ស្តីពីហេតុ និងផលតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នោះ បុគ្គលទាំងឡាយដែលមានជំនឿមោះមុត អាចនឹងមានចិត្តចេះព្រមទទួលដោយក្តីអំណត់ នូវគ្រប់រឿងហេតុដែលមកដល់ខ្លួន ហើយនិងមានកម្លាំងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីនឹងសម្របខ្លួនទៅតាមកាលៈទេសៈដោយចិត្តស្ងប់។

ជំនឿមោះមុត ផ្តល់ដល់បុគ្គលអ្នកជឿនូវគតិបណ្ឌិតចេះទទួលស្គាល់អំពីភាពមិនបិតថេរនៃជីវិត នូវការមិនចេះភ្ញាក់ផ្អើល ឬកើតទុក្ខនឹងគ្រប់រឿងហេតុទាំងអស់ ដែលកើតមានដល់ខ្លួន សូម្បីរឿងហេតុនោះជាទីអវសាននៃជីវិតរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ព្រោះគេយល់ថាកាលៈទេសៈ ហើយនិងសភាពជាខាងក្រៅអាចប្រែប្រួល តែសភាពពិតជាខាងក្នុង នៃជីវិតនៅបិតថេរជានិច្ច មិនចេះប្រែប្រួលទេ។

ជំនឿមោះមុតមានទ្រង់ទ្រាយសំខាន់បីគឺ៖ ការចេះដាក់ខ្លួនឲ្យសុភាពរាបសា ការចេះមានសេចក្តីរីករាយ មានសេចក្តីគោរពដោយស្មោះចំពោះគុណធម៌អ្នកដទៃ ការចេះមានសេចក្តីដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះព្រះពុទ្ធ។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

បុគ្គលរាល់រូប តោងតែបណ្តុះរក្សានូវសភាពទាំងបីនៃ ជំនឿមោះមុតនេះ គឺថា៖ ទី១ ត្រូវតែចាប់ដឹងកំហុស និងអំពើ សៅហ្មងរបស់ខ្លួន ត្រូវតែចេះខ្មាសអៀនហើយទទួលសារ ភាពនូវអំពើសៅហ្មងទាំងនោះ។ ទី២ ត្រូវចេះទទួលស្គាល់ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ នូវគុណសម្បត្តិ និងអំពើល្អរបស់ អ្នកដទៃ ហើយកោតសរសើរអំពើល្អរបស់អ្នកទាំងនោះ។ ទី៣ ត្រូវចេះមានសេចក្តីប្រាថ្នាចង់ប្រព្រឹត្តតាមព្រះពុទ្ធ និងរស់ នៅជាមួយព្រះអង្គ។

ចិត្តដែលពេញទៅដោយជំនឿមោះមុត គឺចិត្តស្មោះត្រង់ ចិត្តជ្រៅ ចិត្តដែលមានសេចក្តីសប្បាយរីករាយដោយបានព្រះ ពុទ្ធដឹកនាំទៅដែនដីបរិសុទ្ធរបស់ព្រះ អង្គ។

ព្រះពុទ្ធផ្តល់អានុភាពទៅជំនឿមោះមុត ដែលដឹកនាំសត្វ លោកទៅដាក់ក្នុងដែនដីបរិសុទ្ធ អានុភាពដែលធ្វើឲ្យសត្វលោក បានបរិសុទ្ធ អានុភាពដែលការពារសត្វលោកឲ្យរួចផុតពី សេចក្តីយល់ច្រឡំអំពីអាត្មាអញ។ បុគ្គលទាំងឡាយណាមាន ជំនឿមោះមុតតែក្នុងមួយរយៈពេលក៏ដោយ ឲ្យតែបានស្តាប់

ព្រះនាមព្រះពុទ្ធ ដែលផ្សព្វផ្សាយពាសពេញពិភពលោក ទាំងមូល បុគ្គលទាំងនោះ នឹងបានទៅកើតក្នុងដែនដីបរិសុទ្ធ។

6. ជំនឿមោះមុត ពុំមែនជារត្នមួយ ដែលត្រូវបានបន្ថែមទៅ ក្នុងវិញ្ញាណមនុស្សលោកិយទេ តែគឺជាការសម្តែងចេញឲ្យ ឃើញឡើងនូវវិញ្ញាណក្នុងសភាពជាព្រះពុទ្ធ។ ហេតុនេះអ្នក ដែលយល់ ស្គាល់ព្រះពុទ្ធ គឺជាព្រះពុទ្ធមួយអង្គ។ អ្នកដែល មានជំនឿមោះមុតទៅលើព្រះពុទ្ធ គឺជាព្រះពុទ្ធមួយអង្គ។

ការស្វែងរកឲ្យឃើញសភាពព្រះពុទ្ធរបស់ខ្លួនខ្លះ ជាការ ក្រា។ ការរក្សាវិញ្ញាណរបស់ខ្លួនឲ្យបាននៅបរិសុទ្ធនាកណ្តាល សភាពជោរនាចនៃសេចក្តីលោភលន់ សេចក្តីឱងក្រោធ សេចក្តី ប្រាថ្នាលោកិយ ជាការក្រា។ តែជំនឿមោះមុតអាចធ្វើឲ្យការខំ ប្រឹងប្រែងទាំងនេះប្រព្រឹត្តទៅបាន។

នៅក្នុងព្រៃ ឈើឥរន្ទដែលប្រកបដោយជាតិពុល មានតែ ដើមឥរន្ទទេដែលអាចដុះបាន ដើមចន្ទន៍ដែលមានក្លិនក្រអូប មិនអាចដុះបានទេ។ គឺជាអព្វតហេតុមួយ ដែលដើមចន្ទន៍ ប្រកបដោយក្លិនក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់មួយដើមដុះក្នុងព្រៃឈើ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ឥរន្ទ។ ក៏ពិតជាអព្វតហេតុមួយដែរ ដែលជំនឿមោះមុតទៅ លើព្រះពុទ្ធ អាចកើតឡើងបាននៅក្នុងចិត្តមនុស្សលោក។

ហេតុនេះ ការជឿមោះមុតចំពោះព្រះពុទ្ធ ហៅថា «ជំនឿ គ្មានឫស» បានន័យថា គ្មានឫសនៅក្នុងចិត្តមនុស្សលោកទេ ឫសនៃជំនឿមោះមុតនេះ មាននៅក្នុងចិត្តប្រកបដោយសេចក្តី ករុណាអាសូរនៃព្រះពុទ្ធ។

7. ជំនឿមោះមុត ផ្តល់ផលដ៏ប្រសើរវិសុទ្ធវិសាល។ ប៉ុន្តែជំនឿ មោះមុតកម្រនឹងកើតមាននៅក្នុងចិត្ត ដែលព្រងើយកន្តើយ។ ជាពិសេស មានមន្ទិលប្រាំយ៉ាងដែលលាក់បំប្លែងខ្លួននៅក្នុង ចិត្តមនុស្សលោក ហើយដែលចេះតែខារខាំរំលោភចិត្តមនុស្ស កុំឲ្យមានជំនឿមោះមុត។

ទី១ គឺមន្ទិលសង្ស័យចំពោះគតិធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ។ ទី២ គឺ មន្ទិលសង្ស័យចំពោះសិក្ខាបទរបស់ព្រះពុទ្ធ។ ទី៣ គឺមន្ទិល សង្ស័យទៅលើអ្នកដែលផ្សាយសិក្ខាបទព្រះពុទ្ធ។ ទី៤ គឺមន្ទិល សង្ស័យចំពោះរបៀបនិងវិធីព្យាយាមហាត់រៀនផ្សេងៗ ដែល ត្រូវយកមកប្រតិបត្តិ ក្នុងការដើរតាមផ្លូវប្រសើរឧត្តម។ ទី៥គឺ

មានបុគ្គលខ្លះ ដោយហេតុតែមានចិត្តក្រអឺតក្រអោង និងខ្វះសេចក្តីអំណត់ មានមន្ទិលសង្ស័យទៅលើសេចក្តីស្មោះត្រង់នៃអ្នកដែលយល់ហើយប្រតិបត្តិតាមសិក្ខាបទព្រះពុទ្ធ។

ដោយពិត គ្មានអ្វីដែលគួរឲ្យខ្លាចជាងការមានទម្លាប់មានមន្ទិលសង្ស័យទាំងនេះទេ។ គឺមន្ទិលសង្ស័យទាំងនេះហើយដែលប្រឆាំងនឹងមនុស្សលោក។ គឺជាពិសពុលមួយ ដែលបំបែកបំបាក់មិត្តភាព ដែលបំបែកបំបាក់ចំណងមេត្រីភាពជាមួយអ្នកដទៃគឺជាបន្ទា ដែលមុតឈឺចុកចាប់ គឺជាងវដែលកាត់ផ្តាច់ជីវិត។

ពន្លកនៃជំនឿមោះមុត ត្រូវបានសាបព្រោះបណ្តុះដោយសេចក្តីករុណាអាសូររបស់ព្រះពុទ្ធ អស់កាលជាយូរណាស់មកហើយ។ កាលណាគេមានជំនឿមោះមុត គេត្រូវតែយល់រឿងនេះឲ្យជាក់ ហើយត្រូវតែមានសេចក្តីដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់សប្បុរសធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ។

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវតែដឹងថាជំនឿមោះមុតកើតមានឡើងអំពីសេចក្តីករុណាអាសូររបស់ព្រះពុទ្ធ។ តាំងពីយូរអង្វែងណាស់មកហើយ ព្រះពុទ្ធបានបញ្ចូលពន្លឺបរិសុទ្ធនៃសទ្ធានេះ ទៅក្នុងចិត្តមនុស្សលោក បណ្តេញកំចាត់អន្ទភាពនៃសេចក្តីល្ងង់

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ខ្មៅពីមនុស្សលោក។ អ្នកដែលរីករាយនឹងសទ្ធាជ្រះថ្លានៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ នឹងបានទទួលមរតកសម្បត្តិទៅអនាគត។

ទោះបីជាប្រកបការរស់នៅ យ៉ាងសាមញ្ញរបៀបណា ក៏ដោយអ្នកដែលភ្ញាក់រលឹក មានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលបំភ្លឺជានិច្ចនិរន្តរ៍ដោយសេចក្តីករុណាអាសូររបស់ព្រះពុទ្ធ នឹងបានទៅកើតក្នុងដែនដីបរិសុទ្ធ។

ពិតណាស់ការកើតនៅក្នុងលោកនេះ ជាការក្រា។ ការបានស្តាប់ឮព្រះធម៌ ជាការក្រា។ ប៉ុន្តែ ការមានសទ្ធាជ្រះថ្លា រឹតតែក្រជាងនេះទៅទៀត។ ដូច្នោះ បុគ្គលរាល់រូបតោងតែខំប្រឹងស្តាប់សេចក្តីទូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធ។

IV

ពុទ្ធខិវាទ

1. «វាបានជេរអញ វាបានចំអកឡកឡើយឲ្យអញ វាបានវាយអញ»។ ដរាបណា បុគ្គលណានៅតែរក្សាគំនិតទាំងនេះ កំហឹងរបស់គេនឹងមិនចប់ទេ។

ដរាបណាគំនុំនៅតែមានក្នុងចិត្ត កំហឹងក៏នៅតែមានដែរ។
ប៉ុន្តែបើកាលណាគំនុំវិនាសអស់ហើយកំហឹងក៏វិនាសអស់ទៅ
ដែរ។

ផ្ទះដែលដំបូលធ្វើមិនល្អ ធ្លុះធ្លាយដោយអង្វើ ទឹកភ្លៀង
នឹងលិចចូលទៅក្នុងផ្ទះ។ យ៉ាងណាមិញ ចិត្តដែលបង្ហាត់មិន
បានល្អ ហើយដែលមិនអាចត្រួតត្រាបាននោះ គំនិតលោភ
លន់នឹងចូលទៅញាំញីបាន។

ការនៅទំនេរស្ងៀម ជាផ្លូវទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់។ ការ
ឧស្សាហ៍រៀសរវៃ ជាផ្លូវសម្រាប់ជីវិតរស់នៅ។ បុគ្គលឆ្លួត
លេលា នៅទំនេរស្ងៀម។ ចំណែកបុគ្គលជាបណ្ឌិត មានការ
ឧស្សាហ៍រៀសរវៃ។

អ្នកធ្វើព្រួញ ខំធ្វើព្រួញឲ្យបានត្រង់។ ដូចគ្នានេះ បុគ្គល
ជាបណ្ឌិត ខំរក្សាចិត្តរបស់គេឲ្យបានត្រឹមត្រង់។

ចិត្តសៅហ្មង កម្រើកជានិច្ច លោតពីទីមួយទៅទីមួយ
ពិបាកនឹងគ្រប់គ្រងណាស់។ ផ្ទុយទៅវិញ ចិត្តស្ងប់ មានភាព
សុខស្ងប់។ ដូច្នេះ ការរក្សាចិត្តឲ្យបាននៅស្ងប់ ជាគតិបណ្ឌិត។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ពុំមែនសត្រូវទេ គឺពិតជាចិត្តរបស់ខ្លួនផ្ទាល់តែម្តង ដែល ដឹកនាំមនុស្សទៅកាន់ផ្លូវអាក្រក់។

បុគ្គលដែលចេះការពារចិត្តរបស់ខ្លួន ទប់ទល់នឹងសេចក្តី លោភលន់ សេចក្តីខឹងក្រោធ អំពើអាក្រក់ នឹងបានប្រកប សេចក្តីសុខស្ងប់ពិតប្រាកដមិនចេះចប់។

2. មានវាចាល្អតែមិនធ្វើតាម អាចប្រៀបបានទៅនឹងផ្កាមាន ពណ៌ស្រស់ល្អតែឥតក្លិនក្រអូប។

គន្ធពិដោរនៃផ្កា មិនក្រអូបបញ្ជ្រាសខ្យល់ទេ។ តែកេរ្តិ៍ ឈ្មោះរបស់មនុស្សល្អ ផ្សព្វផ្សាយគ្រប់ទិសទីបញ្ជ្រាសខ្យល់ បាន។

រាត្រីកាលហាក់ដូចជាយូរណាស់ ចំពោះអ្នកដេកមិនលក់ ផ្លូវដើរហាក់ដូចជាឆ្ងាយណាស់ ចំពោះអ្នកធ្វើដំណើរដោយ លំបាក។ ដូចគ្នានេះ ពេលវេលានៃការយល់ច្រឡំនិងទុក្ខព្រួយ ហាក់ដូចជាវែងណាស់ ចំពោះអ្នកមិនយល់សិក្ខាបទពិតប្រាកដ។
កាលណាគេធ្វើដំណើរ គេគួរតែដើរជាមួយនឹងមិត្តម្នាក់

ដែលមានសតិប្រាជ្ញាស្មើនឹងគេ ឬខ្ពស់ជាងគេ។ ប៉ុន្តែ គេគួរ
ដើរម្នាក់ឯងល្អជាងដើរជាមួយនឹងមនុស្សត្រួតលេលា។

គេខ្លាចសត្វសាហាវ តែគេគួរខ្លាចមិត្តអាក្រក់ ច្រើនជាង
សត្វសាហាវ។ សត្វសាហាវបណ្តាលឲ្យមានរបួសត្រឹមតែរូប
កាយ តែមិត្តអាក្រក់បណ្តាលឲ្យមានរបួសដល់បេះដូង។

ដរាបណា គេមិនអាចគ្រប់គ្រងចិត្តរបស់គេបាន គេមិន
អាចបោះបង់គំនិតថា «នេះជាកូនរបស់អញ» «នេះជាទ្រព្យ
កំណប់របស់អញ» បានទេ។ បុគ្គលត្រួតលេលា រងទុក្ខនឹង
គំនិតរបៀបនេះ។

ត្អូតហើយដឹងខ្លួនថាត្អូត វាប្រសើរជាជាងត្អូតហើយនឹក
ស្មានថាខ្លួនជាបណ្ឌិត។

ស្លាបព្រាមិនអាចដឹងរសជាតិនៃម្ហូប ដែលដួសឡើងនុំ
ទេ។ យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលត្រួតមិនអាចយល់គតិបណ្ឌិតរបស់
អ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិតបានទេ ទោះបីជាបុគ្គលត្រួតនោះរស់នៅ
ជាមួយអ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិតនោះក៏ដោយ។

តាមធម្មតា ដូចជាទឹកដោះស្រស់ដែលមិនងាយនឹងកក
រឹងភ្លាមៗ អំពើអាក្រក់មិនផ្តល់ហេតុផលភ្លាមៗទេ។ អំពើអាក្រក់

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ដូចជារង្វើកភ្លើងដែលកប់ក្នុងផេះ ហើយដែលនៅទីបំផុតនេះ
ធ្លោឡើង។

ការសង្វាតរកប្រយោជន៍ឯកសិទ្ធិ រកឋានន្តរស័ក្តិ រក
កម្រៃ រកកិត្តិយស ជាការត្នូត។ ការប្រាថ្នាទៅលើវត្ថុទាំងនេះ
មិនអាចនាំមកនូវសុភមង្គលបានទេ ផ្ទុយទៅវិញវារឹតតែបន្ថែម
សេចក្តីទុក្ខព្រួយ។

មិត្តល្អដែលបង្ហាញសេចក្តីយល់ច្រឡំ និងកំហុសរបស់អ្នក
ដល់អ្នក ដែលស្តីប្រដៅអ្នកអំពីអំពើអាក្រក់របស់អ្នក គួរជាទី
គោរព បីដូចជាមិត្តនោះបានប្រាប់ទីលាក់កំណប់មួយដល់អ្នក។

3. បុគ្គលដែលសប្បាយរីករាយនឹងទទួលការទូន្មានល្អ អាច
ដេកលក់ដោយសុខស្ងប់ព្រោះចិត្តរបស់គេត្រូវបានលាងស្អាត។

ជាងធ្វើផ្ទះ ខំធ្វើផ្ទះឲ្យបានត្រង់ល្អ។ អ្នកធ្វើព្រួញខំធ្វើ
ព្រួញឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមកំហិត។ អ្នកដឹកប្រឡាយបង្ហូរទឹក
បញ្ចូលស្រែ ខំធ្វើយ៉ាងណាឲ្យទឹកបានហូរស្រួល។ ដូចគ្នានេះ
បុគ្គលជាបណ្ឌិត ខំគ្រប់គ្រងចិត្តរបស់គេឲ្យមានដំណើរស្រួល
ឲ្យមានភាពត្រឹមត្រង់។

ដុំថ្មធំ មិនអាចរញ្ជួយដោយសារខ្យល់ទេ។ ដូចគ្នានេះ ចិត្តរបស់បុគ្គលជាបណ្ឌិត មិនអាចរញ្ជួយដោយសារកិត្តិយស ឬការប្រមាថមើលងាយទេ។

ជម្នះខ្លួនឯងបាន ជាមហាជោគជ័យមួយ ធំជាងឈ្នះ សត្រូវមួយពាន់នាក់ក្នុងលានប្រយុទ្ធនៅទៀត។

រស់តែមួយថ្ងៃ ហើយបានស្តាប់ឮសេចក្តីប្រៀនប្រដៅ វិសុទ្ធស្តី ប្រសើរជាងរស់មួយរយឆ្នាំ ហើយពុំបានស្តាប់ឮ សេចក្តីទូន្មានល្អវិសុទ្ធ។

បើស្រឡាញ់ខ្លួន តោងតែឃ្នាំមើលវាជានិច្ចកុំឲ្យវាធ្លាក់ ទៅក្នុងចំណង់អាក្រក់។

លោកនេះជាភ្លើងឆេះជានិច្ច ឆេះដោយភ្លើងលោកលន់ ភ្លើងកំហឹង ភ្លើងល្ងង់ខ្លៅ។ តោងតែរត់គេចពីគ្រោះថ្នាក់ទាំងនេះ ជាបន្ទាន់។

លោកនេះដូចជាពពុះទឹក ដូចជាសរសៃសំបុកពីងពាង ដូចជាក្តែលនៃក្អមកខ្វក់។ បុគ្គលរាល់រូបតោងតែរក្សាការពារ ភាពបរិសុទ្ធនៃចិត្តរបស់ខ្លួនជានិច្ច។

4. ចូរចៀសវាងអំពើអាក្រក់ទាំងអស់ ចូរស្វែងរកអំពើល្អ ចូរ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

រក្សាចិត្តឲ្យបានបរិសុទ្ធ៖ ទាំងនេះហើយ ជាសេចក្តីទូន្មាន
របស់ព្រះពុទ្ធ។

សេចក្តីអំណត់ ជាវិន័យមួយក្នុងចំណោមវិន័យដែល
ពិបាកជាងគេបង្អស់។ ប៉ុន្តែ មានតែអ្នកមានអំណត់ទេ ដែល
ត្រូវបានទទួលជោគជ័យ នៅទីបំផុត។

កាលណាគេកើតមានគំនុំ គេត្រូវតែកំចាត់គំនុំនោះចោល។
កាលណាគេមានទុក្ខព្រួយ គេត្រូវតែកំចាត់ទុក្ខព្រួយនោះ
ចោល។ កាលណាគេមានចិត្តបាក់ទៅលើ សេចក្តីលោភលន់
គេត្រូវតែកំចាត់សេចក្តីលោភលន់នោះចោល។ ដើម្បីរស់នៅ
ក្នុងជីវភាពប្រកបដោយសប្បុរសធម៌ ត្រូវតែមើលមកខ្លួនឯង
ថា គ្មានអ្វីទាំងអស់ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។

មានសុខភាពល្អ ជាអត្ថប្រយោជន៍ធំមួយ។ សប្បាយ
រីករាយនឹងឃើញគេឯទៀតមានបាន វាប្រសើរជាជាងមាន
សម្បត្តិស្តុកស្តម្ភផ្ទាល់ខ្លួនឯង។ ធ្វើឲ្យអ្នកឯទៀតមានការទុក
ចិត្តជាសញ្ញាមិត្តភាពពិតប្រាកដ។ បានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង
ជាសុភមង្គលខ្ពស់បំផុត។

កាលណា គេបានរៀនចាកអំពើអាក្រក់ កាលណាគេបាន

ប្រកបអាណាចក្រស្ងប់ កាលណាគេបានមានចិត្តរីករាយនឹង
ទទួលយកដំបូន្មានល្អ គេនឹងបានចាកផុតពីសេចក្តីបារម្ភខ្លាច។

ចូរកុំជំពាក់ចិត្តនឹងអ្វីៗ ដែលអ្នកចូលចិត្ត ចូរកុំរុញច្រាន
ចោលអ្វីៗ ដែលអ្នកមិនចូលចិត្ត។ សេចក្តីព្រួយ សេចក្តីខ្លាច
និងសេចក្តីជាប់ជំពាក់ទាំងនេះ មកអំពីការចូលចិត្ត និងការមិន
ចូលចិត្តនេះឯង។

5. ព្រះកើតចេញមកអំពីដែក ហើយស៊ីទម្ងន់ដែក។ ដូចគ្នានេះ
អំពើអាក្រក់កើតចេញអំពីចិត្ត ហើយស៊ីទម្ងន់ចិត្ត។

សៀវភៅដែលគេមិនបើកមើលជារឿយៗ ឆាប់ជាប់ធូលី។
ផ្ទះដែលគេមិនជួសជុលឲ្យទាន់ពេលវេលា មុខជានឹងទ្រុឌទ្រោម
បាក់បែក។ ដូចគ្នានេះ បុគ្គលដែលរស់នៅក្នុងភាពទំនេរខ្ជិល
នឹងទៅជាអសុចិម្ចយរំពេច។

អំពើអាសអាភាស នាំឲ្យខូចកិត្តិនាមនារី។ ការកំណាញ់
ស្មិត នាំឲ្យខូចទាន។ ដូចគ្នានេះ អំពើអាក្រក់នាំឲ្យខូចជីវិត
បច្ចុប្បន្ន និងជីវិតអនាគត។

មន្ទិលសៅហ្មងដែលគួរខ្លាចជាងគេបង្អស់ គឺមន្ទិលសៅ

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

ហ្នឹងនៃសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅ។ គេមិនអាចសង្ឃឹមនឹងធ្វើខ្លួន ហើយ
និងចិត្តរបស់គេ ឲ្យបានបរិសុទ្ធទេ ដរាបណាគេមិនកំចាត់
សេចក្តីល្ងង់ខ្លៅចេញ។

ការរអិលធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើឥតអៀនខ្មាស ការឡើងចិត្ត
គឃើន ការឡើងឡើតក្រអឺតក្រអោងដូចមានគក ការប្រព្រឹត្ត
អាក្រក់ទៅលើអ្នកដទៃ ដោយគ្មានចិត្តចេះនឹកស្តាយក្រោយ
ជាការងាយស្រួលណាស់។

ប៉ុន្តែ ការធ្វើខ្លួនឲ្យសុភាពរាបសា ការចេះគោរពនិងផ្តល់
កិត្តិយសដល់អ្នកដទៃ ការមិនជាប់ជំពាក់ចិត្ត ការរក្សាគំនិត
និងអំពើរបស់ខ្លួនឲ្យបានស្អាតបរិសុទ្ធ ការធ្វើខ្លួនឲ្យបានជា
បណ្ឌិតជាការពិបាក។

ការមើលឃើញកំហុសអ្នកដទៃ ជាការងាយស្រួល ប៉ុន្តែ
ការមើលឃើញកំហុសរបស់ខ្លួនឯងផ្ទាល់ ជាការពិបាក។ គេ
ប្រកាសកំហុសអ្នកដទៃយ៉ាងឮរំពង តែគេលាក់កំហុសរបស់
គេផ្ទាល់ដូចជាអ្នកលេងបៀលាក់សន្ធឹកបៀ។

មេឃាមិនទុកដាននៃសត្វបក្សាបក្សី ដាននៃផ្សែង ឬដាន
នៃខ្យល់ព្យុះទេ។ សេចក្តីទូន្មានអាក្រក់ មិនដឹកនាំទៅកាន់ពន្លឺ

ត្រាស់ដឹងទេ? នៅក្នុងលោកនេះ គ្មានអ្វីដែលមិនប្រែប្រួល
ទេ? ប៉ុន្តែ អ្នកបានសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង នឹងបានស្ថិតនៅក្នុង
សេចក្តីសុខស្ងប់ ឥតប្រែប្រួលរហូត។

6. ដូចជាឆ្នាំដែលយាមរក្សាទ្វាររាំងប្រាសាទ បុគ្គលរាល់រូប
ត្រូវតែរក្សាការពារចិត្តរបស់ខ្លួន ទប់ទល់នឹងសត្រូវទាំងខាង
ក្រៅទាំងខាងក្នុង ហើយកុំប្រហែសវាឲ្យសោះ។

យើងជាម្ចាស់លើខ្លួនយើង យើងទីពឹងលើខ្លួនយើង។
ហេតុនេះយើងតោងតែគ្រប់គ្រងខ្លួនយើងផ្ទាល់។

ជំហានទីមួយ ក្នុងការរំដោះវិញ្ញាណឲ្យរួចពីច្រវាក់ និង
ចំណងលោកិយ គឺត្រូវតែគ្រប់គ្រងចិត្តរបស់ខ្លួន ត្រូវតែចៀស
វាងការនិយាយច្រើនឥតប្រយោជន៍ ត្រូវតែមានស្មារតីប្រុង
ប្រយ័ត្ន។

ព្រះអាទិត្យបំភ្លឺលោកនៅពេលថ្ងៃ ព្រះចន្ទធ្វើឲ្យរាត្រីកាល
មានសម្រស់ អាវក្រោះធ្វើឲ្យទាហានវិភិតវិភាមឡើងខ្លាំង។
ដូចគ្នានេះ ការចម្រើនភាវនាដោយស្ងប់ជាកិច្ចសម្គាល់អ្នក
ដែលស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

បើកាលណា គេមិនអាចរក្សាការពារវិញ្ញាណទាំងប្រាំ
របស់គេ ពោលគឺភ្នែក ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត និងរូបកាយ
បានទេនុ៎ះ គេមិនអាចព្យាយាមដើម្បីសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង
បានទេ។ បុគ្គលណាដែលចេះរក្សាការពារមាត់ទ្វារនៃវិញ្ញាណ
ទាំងប្រាំ ហើយចេះគ្រប់គ្រងចិត្ត បុគ្គលនោះអាចព្យាយាម
ប្រកបដោយជោគជ័យដើម្បីសម្រេចពន្លឺត្រាស់ដឹង។

7. បើកាលណាគេលុះក្នុងអំណាចនៃការចូលចិត្ត និងការមិន
ចូលចិត្ត គេមិនអាចយល់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវអំពីន័យនៃទេស-
កាលទេ ហើយដោយហេតុនេះ គេតែងតែខំដណ្តើមយក
ឈ្នះចាញ់។ បើកាលណាគេចាកផុតពីការជំពាក់ចិត្ត គេនឹង
យល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវអំពីទេសកាល ហើយអាស្រ័យហេតុនេះ
គេនឹងឃើញថាវត្ថុទាំងអស់តែងតែប្រែប្រួល។

សុភមង្គលតាមក្រោយទុក្ខព្រួយ ទុក្ខព្រួយតាមក្រោយ
សុភមង្គល។ ប៉ុន្តែបើកាលណាគេមិនធ្វើការវែកញែករវាង
សុភមង្គលនឹងទុក្ខព្រួយ រវាងល្អនឹងអាក្រក់ នុ៎ះគេអាចបាន
ស្គាល់នូវសុខសិរីពិតប្រាកដ។

ព្រួយបារម្ភនឹងអនាគត ហើយស្តាយស្រណោះនឹងអតីត
ប្រដូចបានទៅនឹងដើមបុសដែលគេកាត់ហាលស្ងួត។

សេចក្តីជាអាចដើម្បីសុខសួស្តីនៃរូបកាយនិងវិញ្ញាណ គឺ
មិនសោកស្រណោះនឹងអតីត មិនព្រួយបារម្ភនឹងអនាគត មិន
រីករវើងរឿងដែលនឹងត្រូវមកដល់ ផ្ទុយទៅវិញគឺចេះរស់នៅ
ក្នុងភាពបច្ចុប្បន្នប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត ក្នុងភាពជាធម្មតា។

ចូរកុំគិតទាក់ទាមនឹងអតីត ចូរកុំរង់ចាំអនាគត កិច្ចតែ
មួយគត់គឺ ត្រូវចេះរស់នៅប្រកបដោយចិត្តនឹងនក្នុងបច្ចុប្ប-
កាលនេះ។

ការបំពេញកិច្ចបច្ចុប្បន្នឲ្យបានល្អ ជាការប្រសើរមួយៈ
ចូរកុំនឹកខំចៀសវាងកិច្ចបច្ចុប្បន្នឬទុកវាទៅថ្ងៃស្អែក។ បើអ្នក
បំពេញកិច្ចបច្ចុប្បន្នឲ្យបានសមរម្យល្អបាន គឺអ្នករស់នៅដោយ
សប្បាយរីករាយបានមួយថ្ងៃ។

គ្មានអ្នកបំភ្លឺផ្លូវណាប្រសើរជាងគតិធម៌ទេ គ្មានមិត្តណា
ប្រសើរជាងជំនឿជ្រះថ្លាទេ។ បុគ្គលទាំងឡាយតោងតែខំរត់
គេចចេញពីអន្ទភាពនៃសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅនិងទុក្ខព្រួយ ហើយខំ
ស្វែងរកពន្លឺត្រាស់ដឹង។

វិធីប្រតិបត្តិឲ្យបានសម្រេច

កាលណាគេគ្រប់គ្រងកាយ និងចិត្តរបស់គេបាន នេះជាសញ្ញានៃអំពើប្រកបដោយគុណធម៌ នេះជាករណីយកិច្ចខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។ ពេលនោះ ជំនឿជ្រះថ្លានឹងបានជាសម្បត្តិ សេចក្តីស្មោះត្រង់នឹងផ្តល់រសជាតិផ្អែមត្រជាក់ដល់ជីវិត ហើយការប្រមូលសន្សំកុសលបុណ្យនេះនឹងបានជាករណីយកិច្ចមួយប្រសើរបំផុត។

ក្នុងដំណើរនៃជីវិត ជំនឿជ្រះថ្លាជាចំណីអាហារ គុណធម៌ជាទីជម្រក គតិធម៌ជាពន្លឺនៅពេលថ្ងៃ ការចេះប្រុងប្រយ័ត្នដ៏ត្រឹមត្រូវជាសម្ភារៈការពារនៅពេលយប់។ បុគ្គលណាចេះរស់នៅក្នុងជីវិតស្អាតបរិសុទ្ធ គ្មានអ្វីអាចមកបំផ្លាញគេបានទេ។ បុគ្គលណាបានឈ្នះសេចក្តីលោភលន់ គ្មានអ្វីអាចកំណត់ព្រំដែននៃសេរីភាពរបស់គេបានទេ។

គេតោងតែបំភ្លេចខ្លួនគេ ដើម្បីសេចក្តីស្នេហាដល់គ្រួសារគេ។ គេតោងតែបំភ្លេចគ្រួសារគេ ដើម្បីសេចក្តីស្នេហាដល់ភូមិស្រុកគេ។ គេតោងតែបំភ្លេចភូមិស្រុកគេ ដើម្បីសេចក្តីស្នេហាដល់ប្រទេសជាតិគេ។ ទីបំផុត គេតោងតែបំភ្លេចអ្វីៗទាំងអស់ដើម្បីសេចក្តីស្នេហាពន្លឺត្រាស់ដឹង។

អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែប្រែប្រួល អ្វីៗទាំងអស់កើតឡើងហើយ

វិនាសទៅវិញជាធម្មតា គ្មានសេចក្តីសុខស្ងប់ទេ ដរាបណាគេ
មិនបានឆ្លងផុតពីដំណើរប្រែប្រួល នៃការរស់ និងការស្លាប់
នេះ។

